

MEZŐFALVA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 44.

☎: 25/510-360; Fax: 25/506-820

E-mail: hivatal@mezofalva.hu

ELŐTERJESZTÉS

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének

2016. április 27-i testületi ülésére

Napirend: Baracs Község Önkormányzata Környezetvédelmi Programjának megismerése

Előadó: Márok Csaba polgármester

Előkészítő: szabó Norbert műszaki előadó

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezetvédelem általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (3) bekezdése alapján a települési önkormányzat környezetvédelmi tárgyú rendeleteinek, határozatainak tervezetét, illetve a környezet állapotát érintő terveinek tervezetét, a környezetvédelmi programot a szomszédos és az érintett önkormányzatoknak tájékoztatásul meg kell küldeni.

Fentiekre tekintettel Baracs Község jegyzője megküldte részünkre Baracs Község Környezetvédelmi Programját.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a megküldött anyag áttanulmányozását követően – ha szükséges - észrevételeiket tegyék meg, illetve véleményüket fogalmazzák meg, ellenkező esetben az alábbi határozat elfogadását javaslom:

Határozati javaslat

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2016. (IV. 27.) határozata

Baracs Község környezetvédelmi programjának megismeréséről

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) megismerte Baracs Község Környezetvédelmi Programját, melyet a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (3) bekezdése alapján tájékoztatásul megkapott.

A Képviselő-testület a Környezetvédelmi Programot tudomásul vette.

Felelős: Márok Csaba polgármester

Határidő: ülést követő 15 napon belül

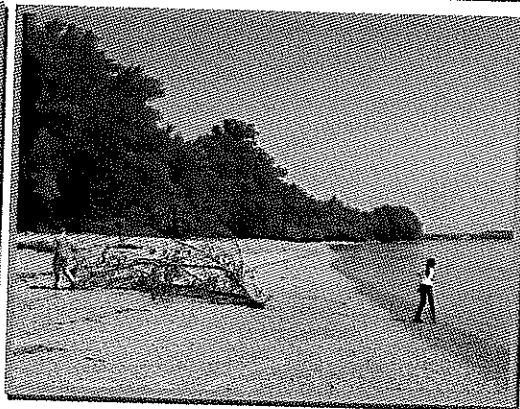
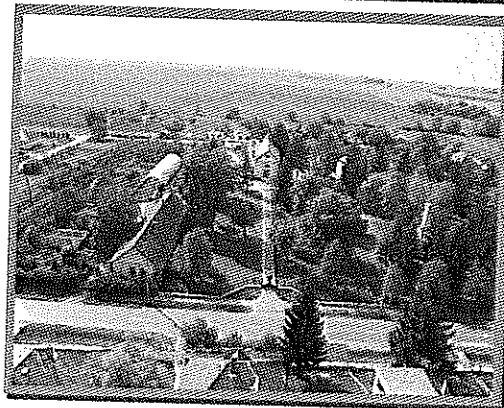
Mezőfalva, 2016. április 21.

Márok Csaba
polgármester

Baracs Község Önkormányzata

Környezetvédelmi Programja

2016.

Készítette: dr. Horváth Zsolt
jegyző

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3. oldal
I. A település és a környezeti állapotának bemutatása, jelenlegi állapotának felmérése, értékelése	4. oldal
1. Adat és Információforrások	4. oldal
2. Településtörténet, a település rövid jellemzése	4. oldal
3. Természeti adottságok	5. oldal
4. A környezeti elemek állapota	17. oldal
5. Települési és épített környezet	26. oldal
II. Környezetvédelmi koncepció	30. oldal
1. Levegőtisztasági védelem	31. oldal
2. Vízminőség védelem	32. oldal
3. Tájvédelem	34. oldal
4. Természet- és tájvédelem	36. oldal
5. A település épített környezetének védelme	38. oldal
6. Hulladékgazdálkodás	41. oldal
7. Zaj és rezgés elleni védelem	44. oldal
8. Környezetegészségügy	44. oldal
9. Környezeti tudat- és szemléletformázás	46. oldal
10. Településfejlesztés és környezetvédelem	48. oldal
III. Környezetvédelmi program	50. oldal
1. Levegőtisztaság-védelmi program	50. oldal
2. Vízminőség-védelmi program	51. oldal
3. Föld- és Talajvédelmi program	53. oldal
4. Természet- és tájvédelmi program	54. oldal
5. Települési és épített környezet védelmének programja	55. oldal
6. Hulladékgazdálkodási program	57. oldal
7. Zaj- és rezgésvédelmi program	58. oldal
8. Környezetegészségügyi fejlesztési program	58. oldal
9. Környezeti tudat- és szemléletformálás programja	58. oldal
10. Településfejlesztési és környezetvédelmi program	59. oldal
1. számú melléklet – fényképtár	60. oldal

Bevezetés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés b) pontja kimondja, hogy a települési önkormányzatnak a környezet védelme érdekében önálló települési környezetvédelmi programot kell kidolgoznia, amelyet a képviselő-testületnek kell jóváhagynia. További feltételként határozza meg azt, hogy a települési környezetvédelmi programnak a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal, valamint a település rendezési-fejlesztési terveivel összhangban kell készülnie.

A környezetvédelmi program elkészült, azt az 1995. évi LIII. törvény 48. § (2) bekezdése alapján a Környezetvédelmi Felügyelőséghez, a szomszédos önkormányzatokhoz illetve a 46. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Fejér Megyei Önkormányzathoz véleményezésre megküldtük. Az 1995. évi LIII. törvény 47. § (2) bekezdése alapján az önkormányzatnak a programot szükség szerint, de legalább két évente felül kell vizsgálnia.

A Környezetvédelmi Program környezet minőségét az egyes környezeti elemek állapota határozza meg. A levegő, a felszíni és felszín alatti vizek, a talaj, az élővilág és a táj, valamint a települési és épített környezet állapotának értékelése alapján alakítható ki a környezetminőség javításához szükséges települési környezetvédelmi program.

Baracs, 2015. április 3.

dr. Horváth Zsolt
jegyző

I. A TELEPÜLÉS ÉS A KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁNAK BEMUTATÁSA, JELENLEGI ÁLLAPOTÁNAK FELMÉRÉS, - ÉRTÉKELES

1. ADAT ÉS INFORMÁCIÓFORRÁSOK

A környezet állapotára vonatkozó adatokat a következő szervezetek szolgáltatták:

1. Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, Budapest
2. Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság, Székesfehérvár
3. Dunaújvárosi Vízi Társulat
4. Mezőföld Víz Kft.

2. TELEPÜLÉSTÖRTÉNET, A TELEPÜLÉS RÖVID JELLEMZÉSE

2.1 A település rövid története

Baracs és környéke már az ókorban is lakott hely volt. A település Templomos nevezetű részén állott egykor az Annamatia római katonai tábor. A környéken sok e korból származó emlékre bukkantak, de feltártak egy római temetőt is.

A település Apátszállás nevű részén egy Árpád-korból származó temetőt és a mellette lévő templom romjait is feltártak. 1850 táján e romok köveiből épült fel a falu mai temploma is.

A település neve az oklevelekben 1276-ban bukkan fel először, ekkor Boroch alakban írják. Feltehetően erről a Baracsról származott az a Baracs nemzetség, amelynek tagja az a jómódú Barlcus volt, akinek felesége, Gyung, Myske comes (ispán) leánya 1276-ban vámosi Veszprém hozományából végrendelkezett. Baracs nemzetség a nevét Boroch (ejtsd: Baracs) nemzetségtől kapta, aki 600-as évek végén élt a mai település területén, pontosabban a mai templomosi falurészen lakott és a mai apátszállási településrészen gazdálkodott, vadászott.

Ugyancsak feltevésszerűen helyezhető ide az udvarnok származású Jakab lakhelye, akit IV. László király 1281-ben a nemesek közé emelt a baracsi előhegyen levő szőlőivel.

Baracs az 1900-as évek elején több tanyából és pusztából szerveződött önálló faluvá. Az 1940-es években rengeteg sokgyermekes, földműves család költözött a faluba, hogy új életet kezdjen. Ehhez házat és több, kisebb parcellát is kaptak segítségül a községtől, a magyar államtól, azon belül a Földművelésügyi Minisztériumtól. (1943 szeptemberében különvonat hozta ide, a ciszterci rend előszállási birtokára, a mai Apátszállásra a Borsod- és Heves megyéből származó telepes családok első csoportjait.)

(forrás: [hu.wikipedia.org/wiki/Baracs_\(település\)](http://hu.wikipedia.org/wiki/Baracs_(település)); Horváth Béla tanár úr)

2.2 A község földrajzi elhelyezkedése

Baracs község a Közép-Dunántúli régióban, Fejér megye déli szegletében, a Dunaújvárosi kistérségben található. Két településrészből áll a község, a kisebb lélekszámú Templomosból, és a falu központi részét képező, sűrűbben lakott Apátszállásból. Apátszállás és Templomos külön-külön irányítószámmal rendelkezik, míg Templomosé a 2426, addig Apátszállásé a 2427-es postai irányítószám. A település Dunaújvárostól 5 km-re délnyugatra található, Fejér megye délkeleti csücskében, a mezőföldi kistérség déli részén. Megközelíthető a 6-os számú főútról Budapest és Dunaföldvár felől, illetve az M6-os és M8-as autópályákról.

2.3 Infrastruktúra, sport, nevezetességek

2002-ben alakult meg az Agrobaracs Mezőgazdasági Rt, ami a közösség legnagyobb személyi foglalkoztatója. A község legnagyobb ipari vállalkozása a Behán Acélszerkezeti Kft. Az 50-es években kialakult Dunaújváros és ipara jelentős vonzerővel bír a lakosság körében. A Dunai Vasmű és a Papírgyár megépülése sok munkahelyet adott a település lakosságának. Az elmúlt évtizedekben új utcák nyíltak, portalanított utak, kulturális- és szociális intézmények létesültek. A település határában, közvetlenül a 6-os számú főút mellett halászcserda és sportrepülőtér várja vendégeit.

A Baracs SE a megyei labdarúgó bajnokság Megye II. osztályában szerepel, valamint a Széchenyi Zsigmond Általános Iskola tornászai, atlétái és kézilabdás játékosai is szép eredményeket értek már el mind megyei, mind országos szinten.

Érdemes megemlíteni a Templomosi falurészen épített római katolikus templomot, hiszen a templom egyedi és csodálatos oltárral rendelkezik, de önmagában is szép, valamint és Korniss Károly sírját a templomosi falurész temetőjében., melyet az önkormányzat rendszeresen megkoszorúz március 15-én. Baracs-Kisapostag reptér az utóbbi időben egyre népszerűbb, ezt bizonyítja a már több alkalommal megrendezett országos repülő nap. Híresen finom ételek készülnek a Baracsi halászcserdjében, és mesés az azt övező Duna-part.

2.4 A településen található intézmények

- Négy Vándor Óvoda
- Széchenyi Zsigmond Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Házi-, fogorvosi-, védőnői szolgálatok
- Gyógyszertár
- Községi könyvtár
- Faluház
- Gyermekjóléti és Családsegítő Központ
- Idősek nappali ellátását biztosító intézmény
- Baracsi Közös Önkormányzati Hivatal
- helyi tájház, múzeum
- Baracs Kertészet

2.5. Népeség, területre vonatkozó egyéb adatok

Népeség: 3491 fő (2014. január 1. forrás: KSH)

Népsűrűség: 65,01 fő/km²

Földrajzi adatok: tszf.magasság 146 m

Terület: 55,18 km²

Földrajzi nagytáj: Alföld

Földrajzi középtáj: Mezőföld

Földrajzi kistáj: Közép-Mezőföld

Időzóna: CET, UTC+1

3. TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

A környezeti hatások értékeléséhez elengedhetetlen a természeti adottságok ismerete.

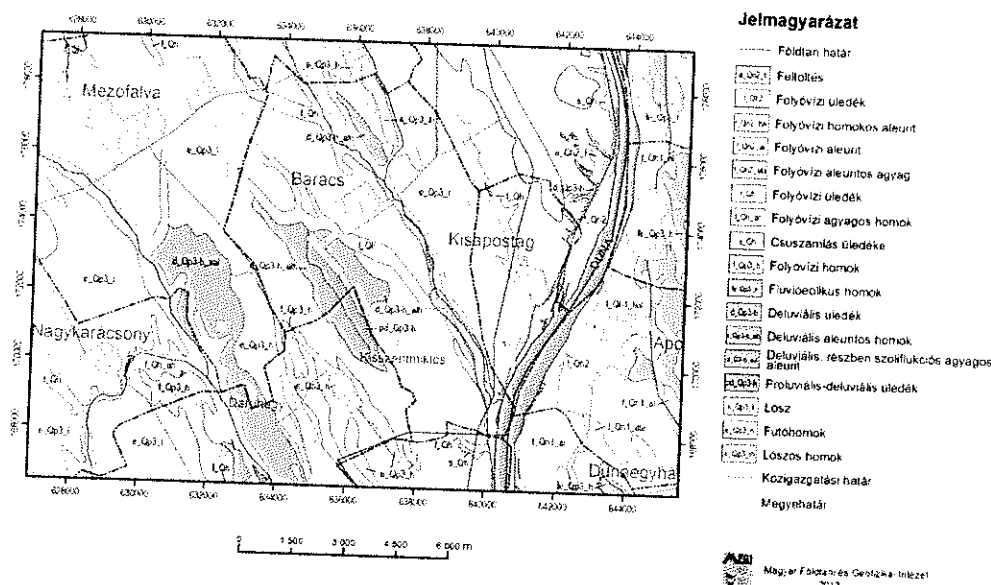
A természeti adottságok fontos szerepet játszanak például a szennyező anyagok terjedésében (domborzat és szélviszonyok szerepe stb.) így befolyásolják a kedvezőtlen hatások által érintett területeket.

A táji és természeti értékek is kizárólag a természeti adottságok ismeretében határozhatók meg. Ezért a következőkben bemutatom a település területének természeti adottságait.

3.1 Természetföldrajzi és földtani adottságai

Baracs Fejér megye déli részén helyezkedik el Dunaújvárostól 5 km-re, kelet felől a 6. számú főút és a Duna határolja. Északon Nagyvenyim, keleten Dunaújváros és Kisapostag, nyugaton Daruszentmiklós, délen Dunaföldvár határolja. Területe 5518 ha. Területének kiterjedése nagy, a szomszédos Dunaújvárossal vetekszik.

Baracs Környezetvédelmi Program
Fedett földtani térkép

A Magyar Földtani és Geofizikai Intézet által megküldött fenti adatokból látszik, hogy milyen a fedett földtani térképe Baracsnak. Az alábbiakban néhány Baracson nagymértékben előforduló üledék típust kívánok bemutatni, nem térek ki mindegyikre részletesen. A földtani térkép nem más, mint: „a tematikus térképek egyik fajtája. Tartalma szerint a geológia, műfaja szerint a kartográfia tudománykörébe sorolható. A földtani térkép a földfelszín képződményeit, vagy a felszín alatt található geológiai szempontból jelentős, eltemetett képződményeket mutatja be a kartográfia műfaji eszközeivel. „
 (forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%B6ldtani_t%C3%A9rk%C3%A9p)

3.1.1. Löss

Legnagyobb mértékben a lösz jelenik meg Baracs közigazgatási területén (sárga szín és e_Qp3_1 jelöléssel):

A lösz név Rajna-melléki népies 'laza' jelentésű szóból származik és mivel először ott tanulmányozták, megtartották e nevet. Magyar népies neve még a sárga föld.

ALKOTÓRÉSZEK

A lösz durva kőzetlisztből álló, meszes, rétegzetlen, meredek falakban megálló, állékony, fakósárga üledék. Gyakoriak benne a mészkonkréciók (lössbabák) és apró szárazföldi csigák, az úgynevezett lösz-csigák (*Helix hispida*, *Helix arbustorum*, *Succinea oblonga*, *Puppa muscorum*), valamint a legutóbbi jégkorszak emlőseinek maradványai (például mamut, orrszarvú, bölény vagy szarvas). Szemcséi: 0,01-0,05 mm átmérőjűek. A Kárpát-medencében 4-20, esetenként 40-60 m vastag réteget alkot. Nedvesség és terhelés hatására roskadásra hajlamos laza törmelékes üledékes kőzet.

ELTERJEDÉSE

A Földön igen elterjedt, mintegy 13 millió km²-nyi szárazföldi területet lösz borít. A Kárpát-medencében az Alföldön a futóhomok mellett a magasabb ártereken is előfordul. Jellemző a Dunántúl dombsági térszínein (például Tolnai-dombság, Szekszárdi-dombság) és a hegységek előterében, folyóteraszokon is, ahol igen termékeny talaj képződik rajta. A Kárpát-medencén kívül Európa más részein is jellemző (például a Rajna és mellékfolyóinak továbbá Rhône völgyében található teraszfelszíneken is), de leghatalmasabb kiterjedésben Kínában, Mongóliában, Tibetben, Jarkandban, Iránban, Észak- és Dél-Amerikában. Ezernyi km² területet borít lösz, helyenként (például Kínában) az 500 méteres vastagságot is eléri, de jellemzően rétegzetlen, csak a színben is eltérő, sötétbarna, vörösbarna egykori talajszintek, az

ún. eltemetett vagy más néven fosszilis vagy paleotalajok tagolják, esetleg mész felhalmozódási szintek (lössbaba szintek, mészpadok ismerhetők fel bennük).

TÍPUSAI

Több típusba sorolják, a legismertebbek a szárazföldi és infúziós lösz, attól függően, hogy keletkezése szárazon, a növényzetet szövetszerűen magában foglalva, vagy nedves környezetben történt.

KÉPZŐDÉSE

Régebben a lösz képződését úgy magyarázták, nevezetesen Agassiz és Charles Lyell elmélete alapján, hogy a talaj valójában gleccserek által összehordott finom iszap. Ma Richthofen elmélete a legáltalánosabb, mely szerint a lösz az atmoszferiliák, nevezetesen a szél és a csapadék, valamint ezek mellett a növényzet működésének együttes eredménye, vagyis hulló porból keletkezett többnyire a pleisztocén kori jégtakaró déli szegélyén elhelyezkedő ún. periglaciális övben, hideg füves sztyeppen.

(forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/L%C3%B6sz>)

3.1.2 Deluviális üledék

A fenti térképen barnás pirosas színnel jelölt d-Qp3-h jelöléssel kereshetjük.

A lejtők oldalain az aprózódott, mállott kőzetek az esetlegesen felettük települő, de lepusztult kőzetekkel és a felszínen képződött talajjal összekeverten folyamatosan szőnyegszerűen lefelé kúsznak. A mozgás a gravitáció, a felszíni leöblítődés és a fagyás-felolvadás egybemosódó hatására zajlik. E képződményeket a leöblítés dominanciájára utalva összefoglalva deluviális üledékeknek nevezzük. A csekély szállítási távolságok miatt általános jellemzőjük: a rossz, lejtőirányú rétegzettség, osztályozatlanság, szögletes kőzettörmelékek és a koptatatlan ásványszemcsék.

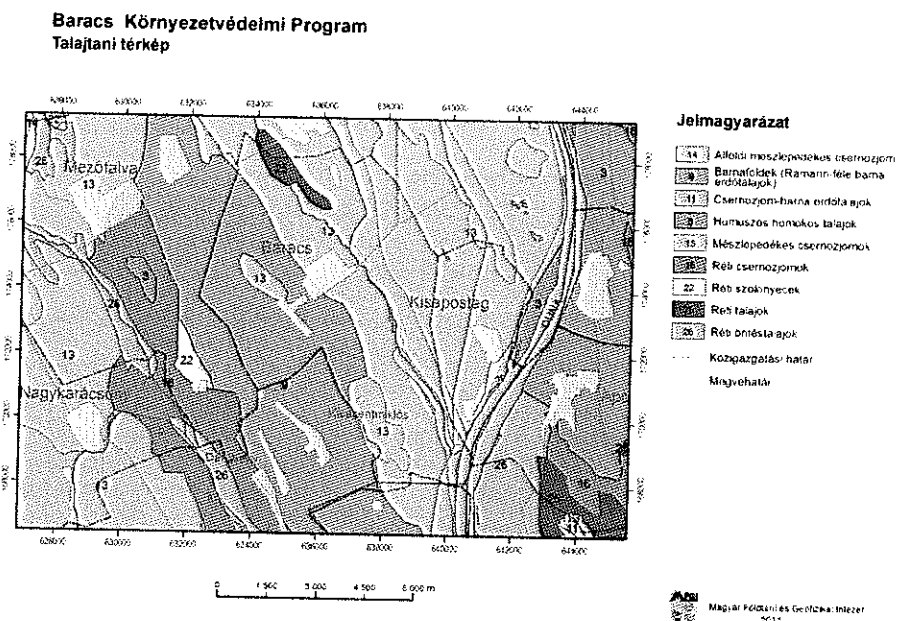
(forrás: <http://www.kvvm.hu/szakmai/karmentes/kiadvanyok/karmutmutato3/karmutmut3-4.htm>)

3.1.3. Proluviális-deluviális üledék (Pd-Qp3-h)

A kiemelt, alapvetően ezért eróziós folyamatokkal jellemezhető hegy- és dombvidékek peremén a hirtelen lecsökkenő esés miatt a folyóvizek sem képesek hordalékaik zömét tovasodorni, ezért legyezőszerű hordalékkúp formájában lerakják. Ugyanilyen formát alakítanak ki az időszakos folyók hirtelen esőzések és hóolvadások idején lerakott üledékei. Ezek az ún. **proluviális képződmények** és hordalékkúpok osztályozottak, viszonylag jól kerekítettek, de általában polimikt összetételűek. Általában jó vízáradók, számos lakott település magja ezeken alakult ki, nem utolsósorban a megfelelő mennyiségű és minőségű ivóvíz elérhetősége miatt.

(forrás: <http://www.kvvm.hu/szakmai/karmentes/kiadvanyok/karmutmutato3/karmutmut3-4.htm>)

3.2. Talajtani adottságok

Baracs vonatkozásában elmondhatjuk, hogy a mészlepedékes csernozjom, barnaföld, és réti talaj az, ami meghatározza talajtani adottságunkat, ezáltal a mezőgazdaságot is. Bizonyára mindenki emlékszik arra, mikor a „pedagógus földeket” nem engedte a megyei földhivatal lakóövezetbe sorolni, mert a legjobb minőségű földek voltak. Nyilván aranykorona tekintetében itt is vannak eltérő minőségű földek, de nagy általánosságban a baracsi földek jó minőségűek.

3.2.1 Mészlepedékes csernozjom talajok

Nemcsak hazánk, hanem az egész Duna-völgy jellegzetes talajképződménye. Elnevezésüket a szelvényükben általában 30-70 cm között jelentkező mészlepedékről kapták, mely a szerkezeti elemeket, vagyis a talajmorzsákat vékony, penészhez hasonló hártva alakjában vonja be. A lepedékes réteg - különösen szárazon - világos színű, szürkés árnyalatú, és igen könnyen esik szét szerkezeti elemeire. A mészlepedék e talajtípus sajátos dinamikájának következménye, melyben váltakozva következnek a kilúgzás, vagyis a szénsavas mész kioldásának és a lepedékképződés, vagyis a szénsavas mésznek a talajoldatokból való kicsapódásának időszakai. A kilúgzás az ősztől tavaszig tartó átnedvedéssel esik egybe, a lepedékképződés pedig a nyári kiszáradás és a talajoldatok betöményedésének

következménye. Vízgazdálkodása igen jó, mert minden szintjének kiváló a vízáteresztése és víztároló képessége. Kivételt csak a leromlott szerkezetű, elporosodott szántott réteg és a tömődött barázdafenék képez. Ezek megszüntetése különösen fontos. E talajok tápanyag-gazdálkodása szintén jó, a kedvező nitrogénellátottság, foszfátfeltáródás és káliumszolgáltató képesség hatására.

(forrás: http://www.uni-miskolc.hu/~ecodobos/ktmcd1/csernoz/csern.htm#M%C3%A9szleped%C3%A9kes_csernozjom)

3.2.2. Barnaföld

Barnaföldek (Ramann-féle barna erdőtalajok)
 Ide azokat a talajokat soroljuk, amelyekben a humuszosodás, valamint a kilúgozás folyamatához csak az erőteljes agyagosodás és a gyenge savanyodás járul. Ennek következményeként a kilúgozási és a felhalmozódási szint agyagtartalma között nincs lényeges különbség, ugyanakkor mindkét szint több agyagot tartalmaz, mint a talajképző kőzet. A barnaföldek A szintje általában 20-30 cm vastag, barnás, szerkezete morzsás vagy szemcsés, kémhatása gyengén savanyú vagy semleges. Átmenete az alatta levő felhalmozódási szint felé fokozatos, de rövid. Elterjedési területük általában a barna erdőtalajok és a csernozjomterületek szomszédsága.

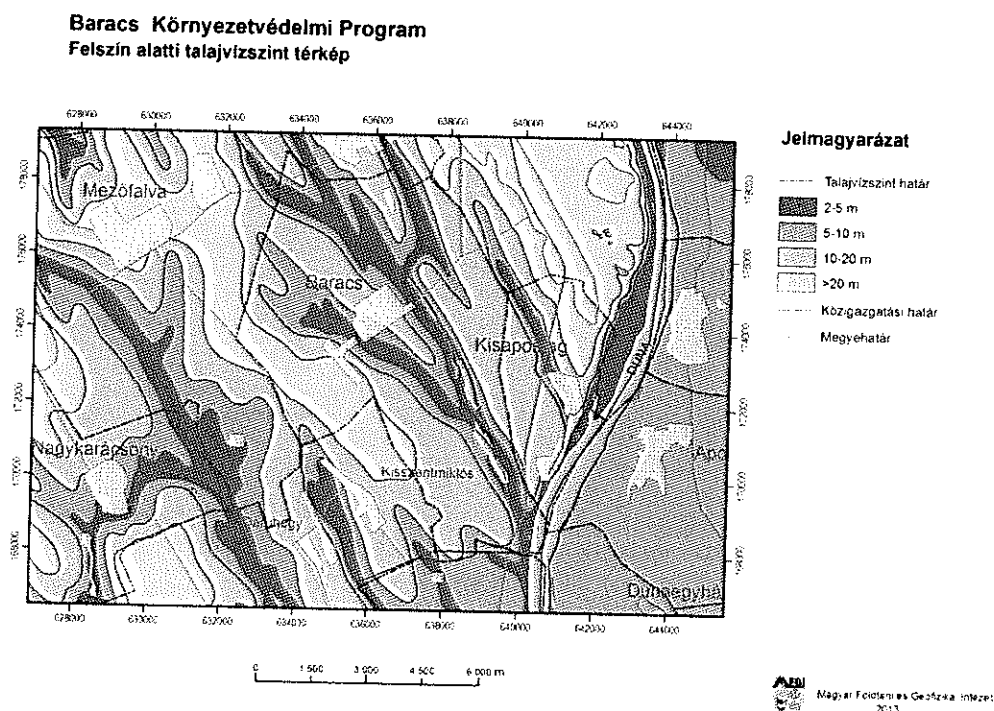
(forrás: http://www.uni-miskolc.hu/~ecodobos/ktmcd1/bet/bet.htm#Barnaf%C3%B6ldek_Ramann-f%C3%A9le_barna)

3.2.3 mezőgazdasággal kapcsolatosan

A mezőgazdasági művelés a talaj tápanyagtartalmának csökkenését okozza, amelyet a fenntartható gazdálkodás érdekében folyamatosan pótolni kell. A megfelelő tápanyag-utánpótlás biztosításához pontosan ismerni kell a talaj aktuális állapotát. Szükséges lenne, hogy a mezőgazdasági vállalkozók is rendszeresen elvégeztessék a mintavételen alapuló talajvizsgálatokat, ami a szakszerű tápanyagpótlás alapfeltétele. Hiánya esetén előfordulhat, hogy a trágyázás során nem azokat a tápanyagokat juttatják ki a talajra, amelyre szükség lenne. Ez mind környezetvédelmi, mind pedig gazdasági szempontból problémát jelent.

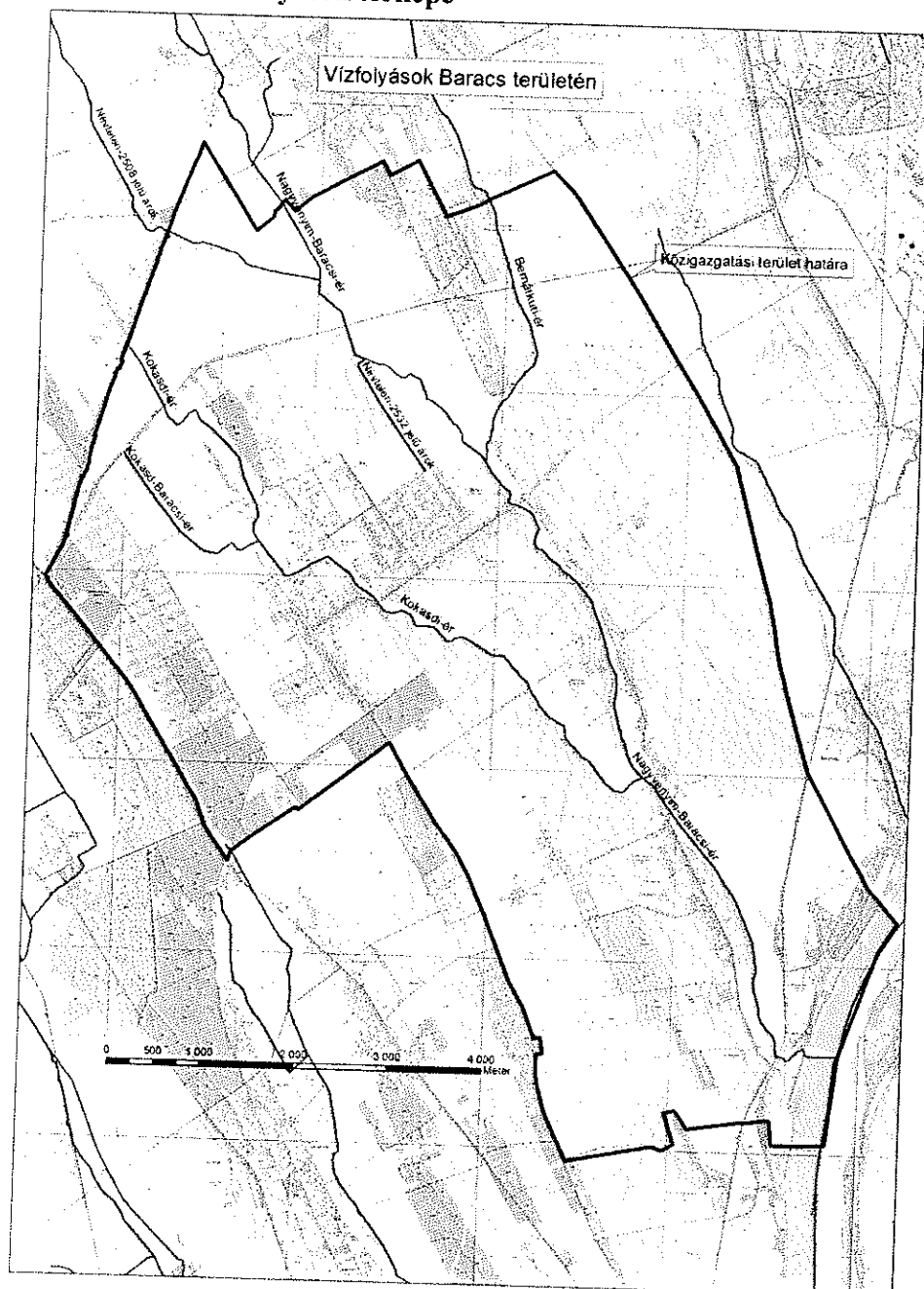
3.3 Vízrajzi adottságok

3.3.1 Felszín alatti talajvizek

Erről a térképről megérthetjük, hogy a Széchenyi utca, Kokasdi utca kereszteződésében hogyan lehetett magas ponton 2013-ban talajvíz az egyik ingatlan kertjében, vagy, hogy a csatorna beruházás kapcsán miért kellett vákumozni a nyomvonalat a Francia parknál. Szépen látszik a sötétkéssel jelölt és a körülötte lévő halványabb kékkel jelölt terület rész talajvízessége. A válasz a térképről egyértelműen leolvasható. Az Apátszállási falurész nagy része alatt is nagyon magasan van a talajvíz a felszínhez képest, a Liget sorról és a Templomos falurésztől pedig nem is beszélve. A talajszerkezet a felszín alatt változó, a vízzáró rétegek itt feljebb vannak, ezért lehetséges a település magas pontján is talajvíz.

3.3.2 Felszíni vízfolyások térképe

(forrás: Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság)

A 3.3 alatt található felszín alatti vizek és a felszíni vizek az egyik legnagyobb kincs, ennek megóvásáról, azok tisztán tartásáról a későbbiekben írok.

3.4 Éghajlati adottságok

Az ország éghajlatát – így a települését is – nagy vonásokban a Föld felszínén elfoglalt földrajzi helyzete és a helyi földrajzi adottságok alakítják ki. A földrajzi helyzetnek az éghajlat szempontjából legfontosabb kifejezője a földrajzi szélesség. A település a 46°- 47° szélességi fok közé esik.

Az éghajlat további alakulására, az éghajlati elemek gyakori váltakozására igen nagy befolyással van az ország központi fekvése Európában, valamint az a tény, hogy három nagy éghajlati tartomány találkozásánál fekszik. A kelet-európai síkság (szélsőséges) szárazföldi, a nyugat-európai óceáni, és földközi tengeri (mediterrán) éghajlati tartomány érintkezik itt egymással.

Az éghajlat alakításában jelentős szerepe van a szél irányának, erősségének és gyakoriságának. Kihat a többi éghajlati elem alakulására is. A településen a leggyakoribb szélirány az észak-nyugati. Az átlagos szélesség 2,5-3 m/s körüli.

(forrás: OMSZ)

3.4.4 Csapadék

Az összes többi éghajlati elem közül a csapadékmennyiség időbeni és térbeli eloszlásának ismerete a legfontosabb.

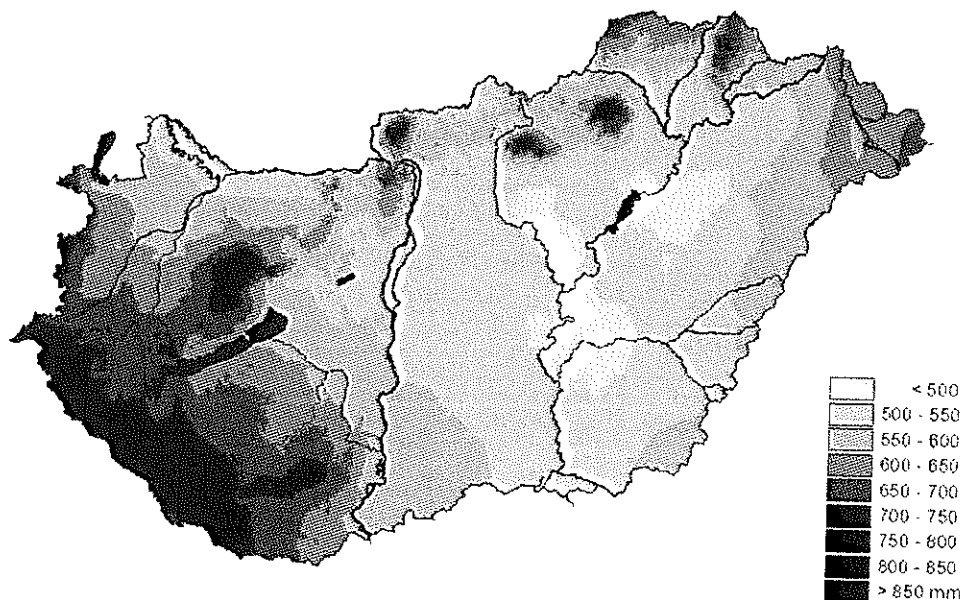
A területen az átlagos évi csapadék 550-600 mm.

A csapadék időbeni eloszlása igen szeszélyes. Jellegetes a tavaszvégi (május) és a nyár eleji (június) fő csapadékmaximum és az őszi (októberi) második csapadékmaximum.

A nyár eleji csapadékot az Atlanti-óceán felől jövő ciklonok hozzák, az őszi második maximum a Földközi-tengeri éghajlat hatására vall.

A mezőgazdaság szempontjából meghatározó növénytermesztés tenyészidőszakában mintegy 350-380 mm eső esik.

Ahogy ezeket leírom, az utóbbi évek időjárása ezt meg is cáfolhatja. Az ilyen éghajlatváltozásokat nem a mi Környezetvédelmi Programunk oldja meg, csupán a következményeivel szemben tudunk fellépni.

(Forrás: OMSZ)

3.5 Növényvilág és állatvilág

3.5.1 Növényvilág

A hazai vadon élő növényvilág viszonylag jól kutatottnak tekinthető, a fajok előfordulását nagyobb földrajzi tájegységenként többé-kevésbé ismerjük. Kisebb térségekre vonatkozóan azonban átfogó, részletes florisztikai vizsgálatok még nem történtek.

Növénytársulások, növényzeti típusok

Baracs területén természetes növényzet, növényvilág nem kiemelendő, az ember keze mindenhol megjelent a településen. Vagy lakóhelyünk kialakítása miatt, vagy a mezőgazdasági kultúra miatt, de a táj mindenhol az ember által alakított. Talán érdemes azonban megemlíteni a vízfolyások mellett eredetileg jelentős területeket borítottak mocsár- és ligeterdők, napjainkban ezeken a termőhelyeken főként szántóföldi és rét-legelő gazdálkodás folyik. Külön megemlíthetjük a talajtani térképen réti talajként jelölt területet az Agrobaracs telephelye és a vasút közötti részen, ahol értékes védett növények is megtalálhatóak.

Jellemző fafajta a fűz- és nyárfélék (Duna part), továbbá az akácerdők, de ez utóbbi is főleg telepített erdőket jelent. Ki kell emelnünk a natura2000 terület alá tartozó Duna parton elhelyezkedő tölgyerdőt, bár területe nem kiemelkedő, de fokozottan védett előírások vonatkoznak rá.

3.5.2 Állatvilág

3.5.2.1 Vizes élőhelyek (patakok, mesterséges tavak)

A vízi élőhelyeken rendszeresen előfordul a védett folyami rák (*Astacus astacus*). Vizek, vízpartok jellemző élőlényei a szitakötők. A hazai fauna több, mint fele védett. A védett fajok közül itt is él a díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*), a feketelábú szitakötő (*Gomphus vulgatissimus*), a lápi acsa (*Anaciaeschnia isocles*) és a pataki szitakötő (*Orthetrum brunneum*).

A kételtűk lárvakorukban vízben fejlődnek. Minden fajuk védett. A kistérségben a leggyakoribb fajok a barna varangy (*Bufo bufo*), a zöld levelibéka (*Hyla arborea*), az erdei béka (*Rana dalmatina*) és a kecskebéka (*Rana esculenta*). Kis számban mocsári teknőst (*Emys obicularis*), vízisiklót (*Natrix natrix*) is megfigyelték már.

Patakok mentén többször észlelték a színpompás tollruhájú jégmadarat (*Alcedo atthis*).

Kiemelkedő természetvédelmi értéket képvisel a vízfolyások mentén a fokozottan védett vidra (*Lutra lutra*), vagy a Duna parton a hód, melynek nyomait szabad szemmel magam is láttam a horgászok kedvelt Baracsi kőgátjánál kialakult szigeten növő nyárfák tövéénél.

3.5.2.2 Ártéri ligeterdők és rétek (higrofil élőhelyek)

A területük meglehetősen kicsi, de természetvédelmi jelentőségük ennél jóval nagyobb, mert jellemző módon színesítik a terület élővilágát és sok védett fajnak biztosítanak élőhelyet. Mivel általában eltérő típusú élőhelyeket kötnek össze a különböző tájtypusokon keresztül folyó patakok és a kísérő higrofil (párákvelő) élőhelyek, így az állatok szempontjából fontos terjedési útvonalak, ún. zöldfolyosók is.

A nedves réteken több védett lepke faj is előfordul, pl. a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*). Szintén higrofil élőhelyeken élnek a röpképtelen futóbogarak, amelyeknek a populációjuk rendkívül sérülékeny: pl. ragyás futrinka (*Carabus cancellatus*), változó futrinka (*Carabus scheidleri*), ligeti futrinka (*Carabus nemoralis*).

A fenti élőhelyek jellemző fajai az énekes madarak, többségük védett. Gyakori a fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), az énekes nádiposzáta (*Acrocephalus palustris*) és a nádi rigó (*Acrocephalus arundinaceus*). A nagymadarak közül találkozhatunk a fokozottan védett fehér gólyával (*Ciconia ciconia*), valamint a barna rétihéjával (*Circus aeruginosus*).

Idős fűzesek odvas fái védett denevérek tanyahelyei, korhadó farészükben védett cincérek fejlődhetnek, ezért az öreg, pusztulófélben lévő fák is védendőek.

3.5.2.3 Az erdők általánosságban

Fontos szerepet tölt be az anyagforgalomban az erdei ganéjtúró (*Geotropes stercorosus*) és a tavaszi ganéjtúró (*Geotropes vernalis*). Talajszinten élő rágcsálók (pl. a sárganyakú erdei egér (*Apodemus flavicollis*), védett ragadozója a hermelin (*Mustela erminea aestiva*) és a nyest (*Martes foina*), de a hüllők közül az erdei sikló (*Elaphe longissima*) is szívesen fogyaszt rágcsálókat.

Az énekes madarak közül a leggyakoribbak a kék cinege (*Parus caeruleus*), és a széncinege (*Parus major*). Előfordul örvös galamb (*Columba palumbus*) a fekete harkály (*Dryocopus major*), és az egerészölyv (*Buteo buteo*). Az éjszakai ragadozó madarak közül az erdei fülesbagoly (*Asio otus*) a legelterjedtebb. A jellemző gerinces állatok közül megemlíthetjük a közönséges mókust (*Scinus vulgaris*); a madaraknál pedig a vörösbegyét (*Erithacus rubecola*), a jóval ritkább sárgarigót (*Oriolus oriolus*) és a fekete rigót (*Turdus merula*).

3.5.2.4 Gyeppek

Ilyen típusú élőhelyeken él a védett imádkozó sáska (*Mantis religiosa*) is.

A gerinces állatok közül külön figyelemre méltó a fokozottan védett gyurgyalag (*Merops apiaster*), és a védett nagy őrgébics (*Lanius collurio*). Ezen kívül számos védett énekes madár faj gyűjti a bokrok terméseit, bogyóit, csípi el a megbúvó rovarokat. Cigánycsuk (*Saxicola torquata*), mezei pacsirta (*Alauda arvensis*), tengelic (*Carduelis carduelis*), néhol a búbos banka (*Upupa epops*) is felbukkanhat. A ragadozó madarak közül egerészölyvvel (*Buteo buteo*), karvallyal (*Accipiter nisus*), galambász héjával (*Accipiter gentilis gentilis*) találkozhatunk. A hüllők közül a fürgegyíkok fordulnak elő leginkább.

3.5.2.5 Mezőgazdasági területeken és településeken élő állatok

Általában a mezőgazdasági területek és települések állatvilága szegényes, de a kistérségben az összes élőhely típus között ennek az élőhelynek a legnagyobb a kiterjedése és az állatvilágot érintő emberi zavaró hatás is itt érvényesül leginkább.

Ezek a területeken élő néhány védett állatfajra is felhívjuk a figyelmet.

Az éti csiga (*Helix pomatia*) védett állat, egyedei csak meghatározott időközökben gyűjthetők.

Házak ereszei alatt fűsti fecskék (*Hirundo rustica*) és molnárfecskék (*Delichros urbica*) fészkelnek. A falvak villanyoszlopain költ a fokozottan védett fehér gólya (*Ciconia ciconia*). Ma már állományának csökkenő tendenciája miatt a mezei veréb (*Passer montanus*) is védett állatfaj lett. A védett vakond (*Talpa europaea*) is gyakran felbukkan a falusi településeken.

Elmondható még, hogy nagy a terület őzállománya, sok a róka, borz, a vaddisznók egyre növekvő száma pedig nagy károkat okoz a mezőgazdaságban a gazdáknak, ezáltal a vadásztársaságoknak is. Megközelíthetjük úgy is, és valószínű ez áll közelebb az igazsághoz, hogy az életük csökken, ezáltal koncentráltabban jelennek meg, kisebb helyen élnek, többnek gondoljuk őket.

4. A KÖRNYEZETI ELEMEL ÁLLAPOTA

4.1 Levegő, Levegőtisztaság

Baracs levegőminőségét alapvetően az alábbi tényezők határozzák meg:

- a) közelben elhelyezkedő ipari létesítmények gázkibocsátása, a településen lévő nagyállattartó telepek szaghatása
- b) a közlekedés légszennyező hatása
- c) a lakossági fűtés általi légszennyezőanyag kibocsátás
- d) az avar és kerti hulladékok égetése
- e) illegális, nem égethető dolgok égetése
- f) Mezőgazdasági munkával járó porszennyezés
- g) levegő pollentartalma

4.1.1 Avar és kerti hulladék, illegális, nem égethető dolgok égetése

Az utóbbiakkal kezdve elmondható, hogy ebben az esetben nemcsak szaghatásról beszélhetünk, hanem az egészségre ártalmas gázok keletkezéséről is. Az avar és kerti hulladék égetése bár sokaknak okoz bosszúságot, a levegőben terjedő szaghatások ebben az esetben nem okoznak egészségügyi problémát. Az avar égetésekor az okoz problémát, hogy az avar és kerti hulladék égetése nem száraz, hanem nedves állapotban történik. Ezenél az égetéseknél az egyik gond az alacsony égési hőmérséklet, amely nedves anyagok égetésekor mindig jellemző. Ekkor csak részleges égés történik, ami nagymennyiségű CO keletkezéséhez vezet.

A másik probléma ha a kerti hulladék közé más, egyébként nem elégethető anyag is bekerül, ami már szennyezi a környezetet, ártalmas az egészségre. Fontos megemlíteni, főleg faluhelyen a komposztálást, amely orvosságot jelenthet az avar és kerti hulladék égetésének problémáira, az egyéb nem égethető anyagokat pedig egyszerűen meg kell tanulnunk, hogy nem égethetjük el, bár nagy valószínűséggel, aki ilyet tesz is tudja mindezt.

4.1.2 Fűtés

A lakossági fűtésből származó kibocsátások az elégetett anyag minőségétől és a tüzelőberendezés állapotától függenek, ezért a tüzelőanyag helyes megválasztásával és a megfelelő üzemállapot biztosításával a káros anyag kibocsátás minimálisra szorítható.

Az égés folyamata során fontos, hogy megfelelő levegőmennyiség álljon rendelkezésre. A nem megfelelően beállított, illetve rosszul üzemeltetett berendezésekben oxigén hiányában tökéletlen égés zajlik, melynek során nagy mennyiségű szén-monoxid kerül a levegőbe. Szintén a tökéletlen égés okolható a korom kibocsátásért. Szén és olajtüzelés esetén az anyagok kéntartalma az égés során kén-dioxiddá alakul. A kén-dioxid a levegő páratartalmában oldódva kénessavat alkot. Ez okozza a savas esőket. A tökéletes égés során szén-dioxid és víz keletkezik. A levegő nitrogéntartalma a magas hőmérséklet hatására szintén reagál az oxigénnel. E reakció termékei a keletkező nitrogén-oxidok. A nagy nitrogén oxid kibocsátás a rosszul beállított gázkazánokat jellemzi.

Az üzemi és kommunális légszennyezést fokozatosan csökkentette az 1990-es években a földgázellátás.

4.1.3 Közlekedés

Baracs területén nincs átmenő forgalom, így közlekedéssel kapcsolatos kipufogógázok kibocsátási értéke – bár mért adatok nincsenek birtokomban – nem haladja meg a normál értékeket, az uralkodó szélirány sem hoz ilyen jellegű szennyeződést a településre. Az autópálya településünket olyan helyen keresztezi, ahol a kipufogógázok szintén nem szennyeznek közvetlenül a települést. Az utak állapotának javítása lehetővé teszi, hogy a gépjárművek még hamarabb eljussanak célállomásaikra a KRESZ betartása mellett is, így kevesebb a gázkibocsátás, továbbá biztonságos kerékpáros közlekedés csökkenti a helyben használt gépjárművek számát.

4.1.4 Vállalkozások általi légszennyezés

A településen olyan üzem, amelynek káros anyagkibocsátása számottevő lenne nincs. Dunaújvárosban található azonban a Dunai Vasmű és a Hamburger Hungária Kft, ugyanakkor az uralkodó szélirányt figyelembe véve ritkán érezteti hatását településünkön.

A pontszerű légszennyezésen kívül még a mezőgazdasági művelés során – elsősorban a talajművelési és betakarítási munkálatok alkalmával – kerül por a levegőbe, különösen akkor, ha száraz a talaj. Szeles időben a levegőbe került finomabb részecskék nagy távolságokra is eljuthatnak, megnövelve a lakott területekre jutó por mennyiségét. Az É-i, ÉNy-i településperemi zónában a település szélén ültetett

növényzet lenne az amely valamelyest védelmet nyújthatna a porszennyezés ellen – , ez azonban nem összefüggő, helyenként teljesen hiányzik, így védőszerpe nem kielégítő.

Ugyancsak figyelmet érdemel az állattartásból és helytelen szennyvízhelyezésből jelentkező, pontszerű bűzhatás. A település területén több helyen folyik önellátás szintjét meghaladó mértékű háztáji állattartás, amely jelentős bűszennyezéssel járhat. A bűz az emberi egészségre közvetlenül nem veszélyes, azonban rontja az életminőségét.

4.2 Víz, a vízvédelem fontossága

Országosan jellemző, hogy kisvízfolyásaink állapota rossz, mert a terhelések esetenként lényegesen meghaladják az öntisztuló képesség mértékét. A felszíni vizek minőségi állapotát a tisztítatlan szennyvizek miatti mikrobiológiai, a tápanyag-háztartási, az oxigénháztartási rendellenességek és végül a szerves és szervetlen mikro-szennyezők eredményezik.

Az ország ivóvízellátása meghatározó mértékben a felszín alatti vízbázisokra épül és ez a jövőben is így marad. A felszín alatti vizek minőségét, az üzemelő és a távlati ivóvízbázisokat sok térségben a pontszerű (szennyvíz-szikkasztás, állattartó telepek, illegális, illetve szakszerűtlen kialakítású hulladéklerakók szivárgó vizei) és a helytelen műtrágya használat, illetve a légköri kiülepedés okozta diffúz szennyező források, elsősorban a nitrátosodás előidézésével veszélyeztetik.

4.2.1 Felszíni vizek állapota

A jelentősebb felszíni vízfolyások minőségével kapcsolatos mérési adatokat nem sikerült beszerezni, inkább a tapasztalataimat írom le amelyeket a különböző hatósági vagy önkormányzati ügyek kapcsán szereztem. A felszíni vízfolyások térképe e program megtalálható.

A vízfolyások jellemzően feliszapolódtak, növényzettel benőttek. A növényzetet a Dunaújvárosi Vízi Társulat rendszeresen gyéríti, a mederkotrásra azonban nem mindig van fedezet. Önerőből történt legutóbbi mederkotrás a Nagyvenyim-Baracs ér vonatkozásában 200 méter hosszban 2013-ban, illetve a Baracs-Kokasdi ér az M6 autópálya előtt és után közel 1 km-es hosszban, továbbá a 2014. évben befejeződött felszíni vízelvezetés beruházás kapcsán szintén a Baracs-Kokasdi ér mederkotrása és a műtárgy alatti burkolására került sor.

Problémaként merül fel, a környezetünket veszélyezteti a vízfolyásokban engedett folyékony hulladék, a földekről bemosódó műtrágya, amelyek a vízfolyásokon keresztül a Dunába kerülnek. Ennek megakadályozása, ellenőrzése csak lakossági bejelentések alapján lehetségesek, hiszen általában mindezek este, vagy legalábbis kevésbé „forgalmas” időszakban történnek, még akkor is, ha mindez a hátsó kertben zajlik. A műtrágya használatának hatásait jól tükrözi a 2013-as nagy esőzés, amikor is a templomosi falurészen a Tanácsház utca feletti szántóföldekről lezúduló víz a tavakba kerülve tömeges halpusztulást okozott.

Probléma az is, hogy a földek mentén régen meglévő árkok megművelésre kerültek, eltűntek, ezáltal a felszíni vizek nem a korábbi árokrendszeren keresztül jutnak el a felszíni vízfolyásokba, hanem éppen ahogy utat találnak maguknak a fizika törvényeit betartva, sokszor kárt okozva ezáltal akár a lakosságnak, akár a földtulajdonosoknak. Az árkok legtöbbje azért került beszántásra, mert a száraz években nem tartották fontosnak, az utóbbi évek csapadékosabb időjárása során viszont bebizonyosodott, hogy szükség lenne az árkokra, amellyel szabályozottabb módon, kevesebb kárt okozva vonulhatna le a felszíni víz. Megoldandó probléma ez is, de ahogyan ez előző gondolatban felvetettek erre sem tud az önkormányzat nyomást gyakorolni, hiszen a beszántott árkok nem voltak hivatalos árkok, az érbe engedett folyékony hulladékról nem tesznek bejelentést, vagy nem is tudjuk meg ki engedte bele, a műtrágya használata pedig nem tilos. Mindeztől függetlenül gondot, kárt okoznak fent nevesített problémák.

A problémák ellenére a felszíni vizek összességében a „tűrhető” minősítési osztályba tartoznak.

Fontos megemlíteni, hogy a 2014. év végén a Széchenyi utcában befejezett belterületi csapadékvíz elvezetését szolgáló részben zárt részben nyitott árokrendszer megépítése során olyan olajfogók kerültek beépítésre, melyek megakadályozzák azt, hogy az élő vízfolyásokban szennyeződés kerülhessen.

4.2.2 Felszín alatti vizek

4.2.2.1 Talajvíz

A felszín alatti vizek közül a talajvíz általában szennyezett, egyrészt a mezőgazdasági művelés, másrészt a szennyvízelhelyezés hiányosságai miatt. A talajvíz minősége kisebb részben regionális, nagyobb részben helyi adottságok függvénye. A vízminőség a csapadék által magával ragadott gázok - elsősorban széndioxid -, a talajrétegben felvett kémiai alkotórészek, esetlegesen szennyeződések és végül a talajvíztartó rétegben végbemenő kémiai folyamatok eredménye. Az emberi eredetű szennyezést elsősorban az ammónia, a nitrát és a nitrát mennyiségének növekedése jellemzi. Ilyen szennyezések főleg települések és állattartó telepek környezetében fordulnak elő. Ezek a túlzott műtrágyázásból, a műtrágya gondatlan tárolásából, a növényvédő szerek szakszerűtlen használatából, olajszennyezésből, szennyvízelhelyezésből, rosszul tervezett szennyvízszikkasztásból, talajvíz-kutak elszennyezéséből, stb. adódó szennyezések. Ha az ilyen szennyezések mennyisége és mozgékonyasága nagy, esetenként a talajvíz mozgása lehetőséget ad a szennyezés távoli elszállítódására, esetleg közeli felszíni befogadóba kerülésére.

A mérések tekintetében szintén nem áll rendelkezésemre adat, ugyanakkor konkrét példát a 2014. évből tudok hozni, amikor is a Szent István utcában egy ingatlan vásárlása előtt az ott lévő kutat, melyet ivásra is használtak bevizsgáltatta a leendő vevő, a víz nitrát tartalma az egészségügyi határérték több, mint 200 szorosa volt. Ez éppen a fent leírtak miatt lehetséges, mind a műtrágya, mind a helytelen folyékony hulladék kezelése miatt alakulhatott ki. Biztos vagyok benne, hogy a település bármely részén mérnénk meg a talajvíz minőségét pl. a nitrát tartalom tekintetében hasonló eredményeket kapnánk. A települések alatt – de a mezőgazdasági területeken is – a talajvíz elszennyeződése az egész országra jellemző, régóta tartó folyamat az első vízáadó réteg gyakorlatilag elszennyeződött.

Baracson ivóvíz tekintetében 100%-os az ellátottság, és a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése után a rákötések 95% kell, hogy legyenek, ez a folyékony hulladék által okozott környezetkárosítását megakadályozza, megszünteti, de a mezőgazdasági földművelésben használt műtrágya és a csapadék során a talajba és a felszíni vizekbe való belemosásával továbbra is fertőzik a talajvizet.

4.2.2.2 Vízhasználatok

4.2.2.3.1 Ivóvízellátás

Vízbázisok neve,állapota

neve	helye	üzemállapot	termelés
1.sz. kút	Szabadság tér	termelő kút	250l/min
2.sz. kút	1.sz. kúttelep Liget sor	tartalék	
3.sz. kút	1.sz. kúttelep Liget sor	termelő kút	210l/min
4.sz. kút	Liget sor vége	termelő kút	400l/min
5.sz. kút	1.sz. kúttelep Liget sor	termelő kút	300l/min

1sz. táblázat: Vízbázisok neve, állapota

Jelenlegi álláspont szerint a Baracsi 1. - 3.- 4. és az 5. számú rétegvizes (sekélyen szűrözött) kutak

víz bázis védelmi szempontból sérülékeny területen helyezkednek el, védtelen vízadó rétegre települtek.

Baracs 1.sz., 3.sz., 4.sz., 5.sz., kutakból kitermelt víz II. osztályú rétegvízből származik, hasznosítása közcélú ellátásra engedélyezett. Kifogásolt vízminőség a magas vas- és mangán tartalom miatt merül fel, de a jelenlegi technológiával ez határérték alá csökkenthető. Egyéb paraméterek vonatkozásában a kitermelt víz megfelel a 201/2001. (X.25.) korm. rend. előírásainak.

A vízkivételi mű sérülékenységi szerinti kategorizálása

Vízkivételi mű neve	Kataszteri száma	Sérülékenységi g	Megjegyzés
1. sz. kút (1979) Baracs B-9	Nem védett	150 m-nél sekélyebben szűrőzött (113 m- től)	
2. sz. kút (1988) (nem üzemel)	Baracs B-12	Védett	150 m-nél mélyebben szűrőzött (198 m-től)
3. sz. kút (1989) Baracs K-10	Nem védett	150 m-nél sekélyebben szűrőzött (103 m- től)	
4. sz. kút (1992) Baracs K-13 Nem védett		150 m-nél sekélyebben szűrőzött (102 m-től)	150 m-nél sekélyebben szűrőzött (102 m-től)
5. sz. kút (1992) Baracs K-13 Nem védett		200 m-nél sekélyebben szűrőzött (195 m -től)	

Vízkezelés főbb jellemzői :

Vízkezelő épület főbb berendezései:

- FERMASIC Special vastalanító
- 1db légtartály /1000 l-es/
- MILTON ROY típusú hypo adagoló berendezés
- Folyamatirányító és adatmegjelenítő berendezés

Az öt darab mélyfúrású kútból az 1. sz. 3. sz. 4. sz. és az 5.sz. kutak üzemelnek. Az 1. sz. 4.sz. és a5. sz. kutakból kitermelt víz közvetlen a víztározókba kerül, ahol keveredik a 3. sz. kútból kivett vízzel, mely kezelésre szorul. A folyamat vastalanítással kezdődik, majd fertőtlenítés (hypo adagolás) történik. A vastalanítás a vízmű telepen belül elhelyezett 2 db FERMASIC Special típusú vastalanító berendezéssel, 2x30 m³ /h névleges teljesítménnyel, ill. 1 db acélszerkezetű AL 1050-41 típusú 1000 l-es légtartály segítségével zajlik.

Vastalanító berendezés műszaki adatai:

Beépítve:	2 db
Kapacitása:	Q= 30 m ³ /h
Légtartály mérete:	D = 1000l
Szűrőtöltet:	Szemcsés kvarc szűrőanyag (től-ig mm)
Mosóvíz igény:	30-40 m ³
Mosatás:	Félévente
Mosatás ideje:	2 óra/db

Az öblítővíz a burkolt vasiszap ülepítő medence földmedencébe kerül, ahonnan az ülepített víz a patakba folyik, a vasiszap pedig a medence alján gyűlik össze.

Vasiszap ülepítő adatai:

Térfogat: V_h = 50 m³

Túlfolyóvíz befogadója:

A szűrőtartályokból a tisztított víz a 2x200 m³ -es térszínti tárolóba kerül. A fertőtlenítés utólag valósul meg a vízkezelő épületbe telepített MILTON ROY típusú hypoadagolóval.

Megnevezés	1.sz. kút (B-9)	Megnevezés	2.sz. kút (B-12)
Telepítés éve	1979	Telepítés éve	1988
Csőrákatok (külső) átmérője	318 acél(0,0-15,5m) 241 acél (0,0-80 m) 165 acél (67- 196,5)	Csőrákatok (külső) átmérője	343 acél (0,0- 10m) 244 acél (0,0-189m)
szűrőzés	m 113- 118 m 125- 138m 173-183,5m	szűrőzés	198,0-203,7 m 205,0-219,0 m 221,0-224,8 m
Szűrő talpmélység	40/50-es szítaszövet	Szűrő talpmélység	réz 40/50 szítaszöv.
Üzemi vízszint (eredeti)	196,0 m	Üzemi vízszint (eredeti)	234,0 m
nyugalmi vízszint	-14,0 m	nyugalmi vízszint	-11,8
kitermelhető vízszint mennyisége	340l/perc-22,8 m-es leszívás szinten	kitermelhető vízszint mennyisége	210l/perc-20,8 m-es leszívás szinten
Szivattyú típusa	RITZ 5603/0/17KW	Szivattyú típusa	RITZ 5603/0/17KW
Q	l/min	Q	l/min
H	m	H	m
Védőterület nagysága	m2 462	Védőterület nagysága	m2 5460
EOV	X 170,7 Y 639,3	EOV	X 170 Y 637,2

Megnevezés	3.sz. kút (K-10)	Megnevezés	4.sz. kút
Telepítés éve	1989	Telepítés éve	1992
Csőrákatok (külső) átmérője	960 acél (0,0-92m) 711 acél (0,0-91,2m) 324 acél (63-170m)	Csőrákatok (külső) átmérője	813acél (0,0-92 m) 315 acél (0,0-132m)
szűrőzés	103,0-109 m 114,8-135,8 m 141,0-153,0 m	szűrőzés	102,0-109 m 114,0- 121,5 m
Szűrő talpmélység	40/50-es réz szítaszövet	Szűrő talpmélység	40/50-es réz szítaszövet
Üzemi vízszint (eredeti)	170,0 m	Üzemi vízszint (eredeti)	132,0 m
nyugalmi vízszint	-9,9 m	nyugalmi vízszint	-8,1 m
kitermelhető vízszint mennyisége	325 l/perc- 25,5 m	kitermelhető vízszint mennyisége	400 l/perc – 22,5m
Szivattyú típusa	EMU K64/3	Szivattyú típusa	EMU K64/3
Q	l/min	Q	l/min
H	m	H	m

Védőterület nagysága	m2 5460	Védőterület nagysága	m2 450
EOV	X 170 Y 637,2	EOV	X 170,4 Y 635,3

Megnevezés	5.sz. kút
Telepítés éve	2012
Csőszakatok (külső) átmérője	960 acél (0,0-92m) 711 acél (0,0-91,2m) 324 acél (63-170m)
szűrőzés	103,0-109 m 114,8-135,8 m 141,0-153,0 m
Szűrő talpmélység	40/50-es réz szitaszövet
Üzemi vízszint (eredeti)	225,0 m
nyugalmi vízszint	-10,5
kitermelhető vízszint mennyisége	300 l/perc – 26,5 m
Szivattyú típusa	
Q	l/min
H	m
Védőterület nagysága	m2 5460
EOV	X 170 Y 637,2

4.2.2.4 Felszín alatti vizek szennyeződés érzékenysége:

2005. január 1-től alkalmazandóan:

Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolása

A vizsgálatok során az adott érzékenységi kategóriába tartozás szempontjai a következők:

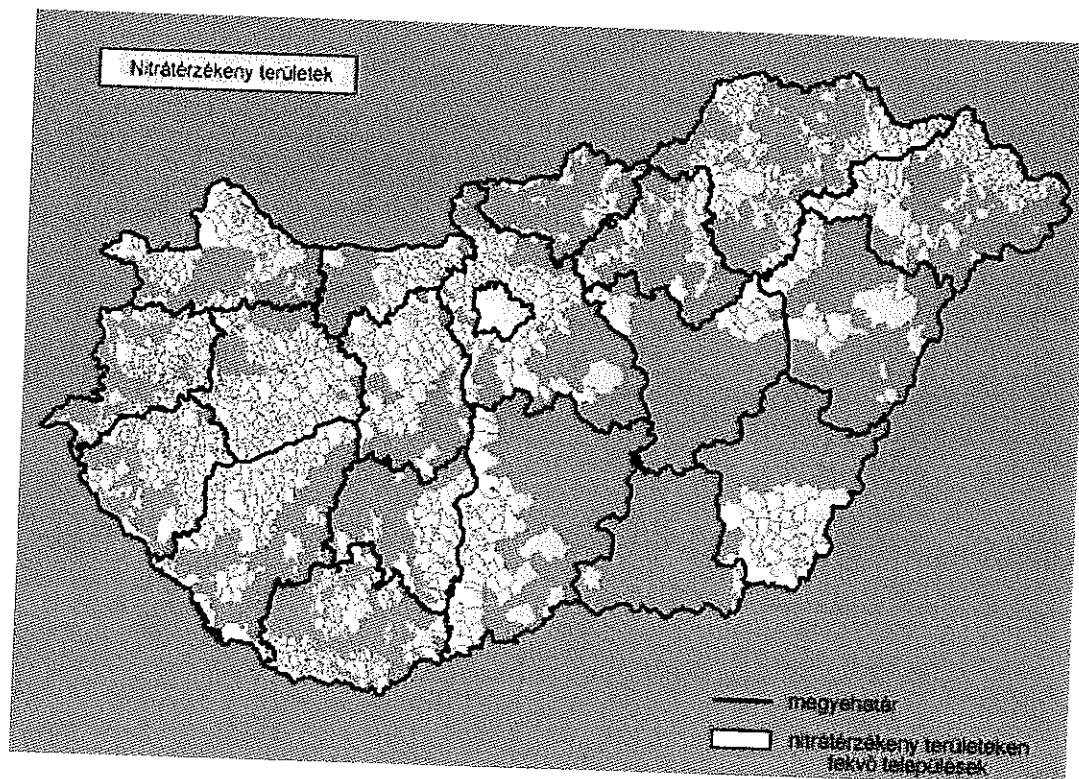
1. Felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny terület
2. Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület
3. Felszín alatti víz állapota szempontjából kevésbé érzékeny terület

Ezen besorolás szerint Baracs település a 2. kategóriába tartozik.

Ezt kell alkalmaznunk a szennyvízcsatorna-hálózatra rá nem kötők esetén a talajterhelési díj beszedésénél is, ami egy 1,5 szorzótényezőt jelent a díj kiszámítása során. Mivel a 1200ft/m³ x 1,5 x az elfogyasztott víz mennyisége nagyon magas összeget sugall, de nemcsak a pénztárcánk miatt szükséges rákötni a szennyvíz csatorna hálózatra, hanem a fenn felsorolt biológiai és kémiai folyamat során kialakult talajvíz szennyeződés miatt is, amely hosszú távon befolyásolja

életkörülményeinket. Igaz nem a mi életünkben „út” ez vissza, de gondolnunk kell a jövőben élő embertársainkra is.

Itt kell megemlítenünk, hogy Baracs Duna-part, amely rendezési tervünk alapján falusias lakóövezet, ugyanakkor a legtöbb ingatlan külterületi besorolású, ráadásul tulajdoni lap szerint gazdasági épületek állnak az ingatlanon. Ettől függetlenül sokan élnek életvitelszerűen ezekben az ingatlanokban, és mivel a helyi építési szabályzatunkban részleges közművesítettséghez kötötte a képviselő-testület a használatbavételi engedélyt (ivóvíz, zárt szennyvíztároló), ezért a használatbavételi engedélyeket lakóház építése esetén nem kapják meg. Az ivóvíz kiépítését, szennyvízcsatorna-hálózat kiépítésével több alkalommal elkezdte szervezni lakossági fórumokon az önkormányzat, de tervezési szakaszba sem jutott el az ügy, mivel a fórumokkal ellentétben az írásos anyag megküldése során három alkalommal is nagyszámú érdektelenség mutatkozott az ott élők között. A zárt szennyvíztároló fontosságát a talajszerkezet adja, hiszen a löszös magas Duna-part megmozdulása nem egyedi eset lenne a környéken, így nagyon óvatosnak kell lenni minden olyan tevékenység során, amely a talajszerkezet megmozdulásához vezet. Ezek alapján a helyi építési szabályzatot biztosan nem fogja a képviselő-testület enyhíteni. Ugyanakkor gondot okozhat az ásott és fúrt kutakból nyert víz kijuttatása az ingatlanon, ez szintén a talajszerkezet megmozdulásához vezethet. Ezek legtöbbje illegális kutak. 2015-ben nagyszabású lakossági fórum után pályázati pénzszerzési lehetőséggel szintén nem élt a Duna parton élő lakosság legnagyobb része, nem jött össze a pályázathoz szükséges többség. Csupán az ott élők egy harmada küldte vissza igen választát.

4.2.2.4 Veszélyeztető tényezők

A felszín alatti vizeket érő különböző terhelések közül legjelentősebbek a mezőgazdasági eredetű terhelések. A település közigazgatási területén és a környező területeken jellemző a háztáji állattartás, bár mértéke folyamatosan csökken. Az általában nem burkolt aljzatú karámokból és trágyatárolókból a trágyalé akadálytalanul szivárog a talajba, majd a felszín alatti

vizekbe. Hígrágyát csak talajtani szakvélemény készíttetése után lehet a szántóföldekre juttatni, almos trágya esetén ilyen jellegű kötelezettség nincs.

Az intenzív szántóföldi műveléssel hasznosított területeken felületi jellegű mezőgazdasági eredetű szennyezéssel lehet számolni az agrokemikáliák alkalmazása miatt. A növényvédő szerek alkalmazása során jellemzően a legolcsóbb kezelési módokat igyekeznek alkalmazni, ami gyakran nehezen lebomló hatóanyagú szerek alkalmazását jelenti.

A vízfolyások terhelése elsősorban mezőgazdasági és kisebb mértékben kommunális eredetű. Prognosztizálható, hogy a diffúz – mezőgazdasági eredetű – szennyezések szintje a jövőben is fennmarad, növekszik.

4.3 Talaj

A földvédelem kiterjed a földfelszín – különös tekintettel a talaj -, a felszín alatti rétegek, a kőzetek és az ásványok, ezek természetes és átmeneti formái és folyamatai védelmére. E környezeti elem alapvető közege, befogadója az élővilág, a víz és az épített környezet különféle megjelenési formáinak.

4.3.1 A talajvédelem fontosságáról

A termőföld Magyarország kiemelkedő értékű természeti erőforrása. Talajaink sokszínűsége a változatos, sokszor szélsőséges meteorológiai hatások, a változatos geológiai és geomorfológiai adottságoknak megfelelően kialakult gazdag növénytakarójának, dinamikus talajbiológiai aktivitásának, talajképző folyamatainak következménye. Az előnyös természeti adottságok miatt a kedvező talajtulajdonságok aránya/mértéke jó. Talajaink többségének szerkezete, tápanyag gazdálkodása, szerves anyag tartalma, biológiai aktivitása kedvező, és ennek köszönhetően termőképessége nagy.

Egyes területeken azonban a termőképességet csökkentő vagy korlátozó, az emberi tevékenység hatására felerősödő környezeti kockázatokkal kell számolni.

A talajvédelem, mint környezetvédelmi tevékenység, olyan tevékenységek és intézkedések összessége, amelyek célja:

- a.) A talaj mennyiségének, minőségének és sokrétű funkcióinak megőrzésével a fenntartható fejlődés, azon belül a természeti környezet és a mezőgazdaság optimális működésének és összhangjának biztosítása;
- b.) Az épített környezetben a földterületek szennyezettségének csökkentésével, új szennyeződések kialakulásának megelőzésével a települési környezet állapotának javítása;
- c.) A földtani közeg védelem korszerű eszközeinek alkalmazásával (veszélyeztetettség felmérés, kockázatbecslés, költség-haszon elemzés) a szükséges mértékű beavatkozások elvégzése, a gazdaság teherbíró képességének figyelembevételével

A talaj termékenységét a talajtulajdonságok együttese határozza meg, ami viszont a talajban végbemenő anyag- és energiaforgalmi folyamatok eredménye. A talajjal kapcsolatos minden emberi tevékenység e folyamatok megváltoztatásán keresztül érvényesül.

4.3.2 Talaj-degradációs folyamatok

A talajok pusztulását előidéző folyamatokat alapvetően két csoportra különíthetjük el. Az egyik csoportot a természeti elemek – szél, víz – talajpusztító tevékenysége, míg a másikat a talajok szerkezetének, kémiai összetételének változása – savasodás, szikesedés, kilúgozódás - alkotja. A területre jellemző a helytelen, pontosabban a hétköznapi ember számára nagymértékűnek látszó műtrágyázás, erre utalhat a programban korábban jelezett nagymértékű halpusztulás.

Erózió (Víz-erózió) is nagymértékű a község bizonyos területein, amely főként a domborzati viszonyokból adódik, így például Liget sor, Tanácsház utca feletti szakaszon, ahonnan egy nagy esőzést követően nagymértékű termőföldet mosott le a közútra, amely nyilvánvalóan nem került vissza a szántóföldre.

Defláció (Szél-erózió) a szél földfelszín alakító munkája, amely elhordásból (abláció), koptatásból (korrózió, hordalék) és felhalmozásból (akkumuláció) áll. Baracs tekintetében nem jelentős, egyrészt a talaj szerkezete miatt a szél munkája nem jelentős.

Az eróziós folyamatok mértékét elsősorban a természeti tényezők szabják meg, ezek közül is főleg a geológiai viszonyok és a növényborítottság. E szempontok szerint erózióérzékenység alapján alapvetően három területcsoportot különíthetünk el.

Kis tengerszint feletti magasságú, viszonylag sík (0-5 %-os lejtőszög) területek. E területeken a legkisebb a talajerózió veszélye, a legkisebb a felszíni lefolyás és a gépesített talajművelés sem ütközik nehézségekbe. Elsősorban mészköves csernozjom talajok találhatók ilyen területeken. Az erózióveszély kicsi. A szántóföldi művelésre legkedvezőbb területek.

Nagyobb lejtésű (5-15%) területek. E területek esetében szántóföldi gazdálkodás csak a megfelelő talajműveléssel folytatható megfelelő biztonsággal. A nem megfelelően művelt, növényborítottság nélküli, lejtőkön az őszi és tavaszi nagy esőzések vize lezúdulva, esetenként nagy rombolást okoz.

Meredek (15%-nál nagyobb lejtésű) területek. A terület dombvonulatainak meredek É-i részeire jellemző, ilyenek a település belterületétől északra találhatók. Az erózióveszély nagy, legcélszerűbb hasznosítási mód a nagy növényzeti fedettséget biztosító gyepek és erdőgazdálkodás.

4.3.3 A talaj-degradációhoz vezető egyéb folyamatok

Gazdasági és környezetvédelmi szempontból különösen aggasztó mértékű a humusztartalom csökkenése, ami általánosságban elmondható az egész országban. Gondolom sokan látnak nagy traktorokat kettő, esetleg három utánfutóval, amelyeken nagy fehér zsákokat visznek a földekre, tele műtrágyával, ugyanakkor egyre kevesebbet látunk szerves trágyát hordó utánfutókat.

A szerves trágyázás és a mésztrágyázás szinte teljes hiánya a talajok szerkezetének leromlásához vezethet. Ezt ellensúlyozza valamelyest a növényi száraz (szalma, kukoricaszár, stb.) talajba való visszaforgatásának egyre nagyobb mértéke.

A megfelelő talajgazdálkodáshoz fontosak lennének a rendszeres talajvizsgálatok, melyek eredményeinek segítségével a gazdálkodók áttekinthető és nyomon követhető adatokkal rendelkeznek a művelés alatt álló talajok aktuális állapotáról. A vizsgálati eredmények alapján mindig a megfelelő mennyiségű és minőségű trágya kijuttatása válna lehetővé. E vizsgálatok azonban költségességük miatt egyelőre sajnos, főleg a kistermelők számára nem megvalósíthatóak.

4.4 Élővilág és táj

4.4.1 Élővilág állapota, veszélyeztető tényezők

A természeti értékek és természeti területek a nemzeti vagyon sajátos és pótolhatatlan részei. Ezek fenntartása, állapotuk javítása, a természeti értékeknek és természeti területeknek a jelen és a jövő nemzedékek számára való megőrzése feltétlenül szükséges. Az emberiség fennmaradásának alapvető feltétele a „fenntartható fejlődés”, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolat kialakítása, a természeti erőforrásokkal történő takarékos és ésszerű gazdálkodás.

A globális környezeti változások (általános felmelegedés, stb.) következtében a természetes élővilág is változik. Amennyiben nincs globális környezeti változás, mert már ilyeneket is lehet hallani, a környezetünk akkor is változik, ez tény. A klíma melegebbé és szárazabbá válása esetén délies elterjedésű fajok északabbra húzódnak, csapadékosabbá váló klíma esetén a fajok nyugatról kelet felé mozognak. Ez a vándorlás a nagy mozgáskörzettel rendelkező állatok esetében általában gyorsabb, a helyhez kötött életű állatok és a növények esetében lassúbb, de nagyobb időléptékben minden élőlénycsoportban megfigyelhető. A fajok vándorlását és ezáltal a természetes élővilág környezeti feltételekhez való alkalmazkodását a természeti területek hálózata („ökológiai hálózat”, „zöld folyosók rendszere”) biztosíthatja. Az egykor összefüggő természetes növényzet az utóbbi évszázadokban egyre inkább feldarabolódott, a természetes élővilág mozaikszerű foltokra szorult vissza. Ezért a jelenleg még meglévő minden természetes élőhely természeti értéknek minősül és védendő. Ezek fennmaradását a „szelíd”, extenzív gazdálkodási formák biztosíthatják. A jövőben a természeti területek jelentős felértékelődése várható.

A természeti értékeket veszélyeztető tényezők általában az intenzív tájhasználatok különböző formái. A jelenleg még meglévő természet közeli állapotú területeken extenzív gazdálkodási formák megvalósítására kell törekedni. Erdős területeken az intenzív fahasználatok következtében a terület jelentősen degradálódik. A felújítások és a telepítések a termőhelynek megfelelő, őshonos fajokkal történjenek, lehetőleg helyben termelt szaporítóanyagból.

A vizes élőhelyeket és általában minden felszíni vizünket három tényező fenyegeti. Egyrészt a klimatikus szárazság, amelynek következtében számos állóvíz időszakos jellegű, s a nyár végére kiszárad. Másrészt a vízlevezetések, amelyeknek következtében a talajvízszint süllyedése is bekövetkezik, ami nagy területek termelőképességét is hátrányosan befolyásolja. Harmadrészt a vízszennyezések, melyek a vízhez kötődő élőlények túlélését veszélyeztetik. A vizes élőhelyek léte és fennmaradása szempontjából fontos tényező, hogy a korábbi, vízlevezetésre koncentráló vízgazdálkodási koncepció megváltozása folyamatban van és egyre inkább előtérbe kerül a víz visszafogására, tárolására és felhasználására irányuló törekvés.

Helyenként inváziós növényfajok térhódítása figyelhető meg, ezen agresszív, tájidegen gyomfajok a bálványfa (*Ailanthus altissima*), az akác (*Robinia pseud-acacia*). A különböző tájhasználatok során törekedni kell az inváziós fajok állományainak visszaszorítására. Azt meg kell említeni, hogy az akác bár invazív faj, hasznossága és felhasználhatóságát nem kell külön ecsetelnem.

A külterületi földek rendezett vagy rendezetlen állapota sokféleképpen kapcsolódik a környezet- és természetvédelemhez. Az állandó és nem háborgatott növényzettel borított területek a természetes élővilág fontos élőhelyei. A szántóterületeken a rendszeresen változó növényzet miatt nem alakulhat ki állandó élőhely, s hasonló a helyzet a kert, gyümölcsös, szőlő

esetében is a talajművelés miatt. Ez az állandó változás a gyomnövényeknek kedvez, amelyek stratégiája a gyors terjedésen alapul. Ezeken a területeken ezért kulcskérdés a folyamatos művelés. A gyomos területek mindinkább jellemző növénye az allergén hatásáról közismert parlagfű. Éppen ezért a településeken az egyik fő problémát a betelepült, adventív gyomok – főképpen a parlagfű elleni harc jelenti. Szintén problémát jelent az utcák melletti meggyfák egyre nagyobb mértékű megbetegedése. A meggyfák betegsége monília gombafertőzés. Védekezni lehetne, többszöri réz hatóanyag-tartalmú permetezéssel, ősszel, tavasszal lemosó, majd folyamatosan a virágzáskor és később is. Szükséges lenne továbbá a már nagyon beteg részek eltávolítására is.

4.4.2 Erdők állapota

Baracs erdeinek egészségi állapota jó, az utóbbi évek legjelentősebb kárait az egyre inkább a szélsőségek felé hajló éghajlat okozza, a jelentős viharkárok mellett a nyári szárazságok a felelősek leginkább az egyedpusztulásért, mind a fiatal (új telepítésű), mind pedig az idősebb korosztályú állományok tekintetében. Meg kell említeni, hogy erdeink mesterségesek, főleg akácerdők alkotják. Az akác igénytelen faj, valószínű ezért is jó az állapotuk, annak ellenére, hogy nehézipar is van a közelben. Fontos megemlíteni az egyre növekvő vadkárt. Az önkormányzat új telepítésű erdejében is nagy mennyiségű, 30%-ot meghaladó minőségi vadkarról beszélhetünk, amelyek csúcsrügy és oldalrügy lerágását jelentik, azonban ez még visszafordítható folyamat. A jogszabály a vadásztársaságra hárítja a felelősséget vadkárelhárítás terén, azt azonban tudomásul kell venni, hogy a vad egyre beszűkülő életteréért mindannyian felelősek vagyunk. Egyre kisebb helyen ugyanannyi, vagy ha a körülmények olyanok megsaporodott állomány él, ezért érezzük azt, hogy egyre több a vad, pl a vaddisznó vagy az őz. Csak abba gondoljunk bele, hogy a környezetünkben az autópályák felépítése mennyire leszűkítette az életterüket. A gazdák kaptak kárpótlást az autópálya építése során, de a vadállomány mit kapott?

4.4.3 Természetvédelem

Az országos jelentőségű és a helyi jelentőségű védett természeti területek nincsenek Baracson, ugyanakkor számos olyan településrész van, amely kiemelt figyelmet érdemel. Ilyen Baracs Duna part, ahol Natura 2000 terület is található, és bár nincs jogszabályban rögzítve, de az Agrobaracs területe mögött, a vasúttal határolt nagy kiterjedésű szarvasmarha legelőként használt réten többek szerint számos védett növény megtalálható, védetté kellene tenni. Meg kell említeni a rengeteg illegális szemétkerakást, amely nem koncentráltan, hanem a nagy területű település szinte minden pontján megtalálható, amely nagymértékben károsítja a természetet, arról nem is beszélve, hogy nem éppen a falu szépségpontjai ezek az évről évre megjelenő „lerakóhelyek”. Ilyen nagyobb lerakóhely a Kokasdi erdő, Baracskeszi mellett, Baracs, Nagyvenyim és Mezőfalva határa és számos kisebb foltok.

5. TELEPÜLÉSI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET

5.1 Települési környezet tisztasága

A hulladékról szóló törvény a települési kommunális hulladékról való gondoskodást kötelezővé tette az önkormányzatok számára. A közterületek tisztántartása – amely szintén beletartozik az önkormányzati törvényben említett köztisztaság fogalmába – szintén a helyi közigazgatási szervezet feladata.

Baracson a köztisztasági önkormányzati rendelet alapján a tulajdonos köteles gondoskodni az ingatlan előtti járdaszakasz, az úttestig tartó zöldterület és az árok tisztántartásáról. Az ároknál ez a kötelezettség magába foglalja a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolítását.

A településen a lakosok a házuk előtti utca illetve járdaszakaszt összességében megfelelően rendben tartják. Egyesek mintaszerűen, míg mások kevésbé mintaszerűen végzik a tevékenységet. A többi területet, pl. út melletti árkokat, temetőt, buszmegállókat, parkolókat, a játszóteret, az intézmények előtti területeket az önkormányzat, a vízfolyásokat a Dunaújvárosi Vízi Társulat kezeli megbízási szerződés alapján.

5.2 Zöldterület-gazdálkodás

A belterületek legjellemzőbb díszai a közterületen lévő díszfák, illetve gyümölcsfák, melyeken sajnos különféle betegségek jelentek meg. Baracson az infrastrukturális fejlesztésekkel együtt fásítási tervvel és parkosítási tervekkel rendelkezünk, melyek egyrészt Baracsot szebbé teszik, másrészt fontos részét képezik környezetünknek.

A település nagy területe miatt rengeteg zöldfelület van, ezek elhelyezkedésüket tekintve szétszórva, melyet az önkormányzatnak kell fenntartania, ez nem kis feladat és idő, ráadásul rengeteg pénzbe kerül. Igyekszünk azonban a települést szebbé, élhetőbbé tenni, ezt mutatja az a kezdeményezés is, amelyet civil szervezetünk kezdtek el a buszmegállók virágosításával. Jó példa ez arra is, hogy összefogással sokkal szebbé, élhetőbbé tehetjük környezetünket.

5.3 Települési infrastruktúra, energiagazdálkodás

A közüzemi-lakossági szolgáltatások megléte illetve hiánya egyrészt jelentősen befolyásolhatja a környezet állapotát, másrészt befolyásolja a lakosság életfeltételeit.

A településen a vezetékes ivóvíz ellátás megoldott. A szolgáltató a Mezőföldvíz Regionális Víziközmű Kft., mely rétegvizet kitermelő baracsi vízműveiből látja el a települést.

A kommunális szennyvíz elvezetésére szolgáló csatornahálózat elkészült a teljes település ellátott, a rákötések folyamatosan történnek.

A településen a villamosenergia- és gázszolgáltatás teljesen kiépült. Szolgáltató az Eon Dél-dunántúli Áramszolgáltató Rt.

A belterületen, illetve a beépítésre szánt területen nem vezetékes energiahordozók közül a szén, fa, olaj használata termikus célra egyaránt jellemző a vezetékes gázzal el nem látott, illetve a gázhálózatra nem csatlakozó telkeken. A PB használata, szintén a gázzal el nem látott ingatlanokra jellemző, elsődlegesen főzési célra.

A külterületen, a beépítésre nem szánt területen a villamosenergia az egyetlen biztosan általánosan igényelt és ezért gazdaságosan kiépíthető vezetékes energiahordozó, a földgáz kiépítésének gazdaságossága csak bizonyos beépítettségi sűrűség, illetve jelentkező igény mellett válhat gazdaságossá.

Közüvilágítás szempontjából a település ellátottsága megfelelő.

5.4 Helyi közlekedés-szervezés

Baracs településről legfőbb közlekedési útvonal Baracs - Dunaújváros, melyet kettő irányból érhetünk el, egyrészt az új bekötő úton, másrészt a Baracsi Halászcserda irányából. A fő

utcáink a Széchenyi utca, Tanácsház utca és Ady Endre utca, a legelső ezek közül önkormányzati tulajdonú és üzemeltetésű, míg az utóbbi kettő állami tulajdonban és kezelésben van.

A település tulajdonképpen zsák falu, átmenő forgalom nincsen, kivéve ha a 6-os számú főút baleset miatt le van zárva.

A kerékpáros közlekedésnek különösen nagy a jelentősége van a településen, településen belül, de kistérségi szinten is, melynek tervezése folyamatban van. Széchenyi utca teljes hosszában a kerékpárút megvalósult, az ezt használókat látva még tovább erősödik az a tudat, hogy szélesebb körben is szükség lenne a kerékpáros útra.

Baracson helyi tömegközlekedés nincs.

Meg kell még említeni a vasútvonalat, amely Baracskeszi területén áll meg.

Baracsnak Duna partja is van, így a vízi közlekedés is elérhető településünkről.

5.5 Épített környezet

A belterületi környezet állapotát alapvetően az épületállomány összetétele és állapota határozza meg.

Lakásállomány 2015-ben: kb. 1400, melyek állapota általában megfelelő.

Összességében elmondható, hogy a lakóépületek kb. 10 - 15%-a felújításra szorul. A felújításra a lakóknak jellemzően nincs pénze.

A település építészeti öröksége tekintetében elmondhatjuk, hogy jellegzetes úgynevezett „telepes” házakat láthatunk még ma is a Táncsics utca végében, melyek azt mutatják, hogy Apátszállás betelepítéskor milyen házakban laktak az emberek, továbbá a Templomosi falurészen nagyon szép Templomunk van, nagyon szép oltárral.

A településen országos védelem alatt álló műemlék nincsen.

Helyi védelemre érdemes területek, a helyi értéktár kialakítása önkormányzatunk célja.

5.6 Környezet-egészségügy

Az embert körülvevő környezet jelentősen befolyásolja a lakosság egészségi állapotát és életkilátásait. Ugyanakkor az emberi tevékenység is megváltoztatja a környezetet és a kölcsönhatás mind az emberi egészségre, mind a környezetre komoly hatással van. A magyar lakosság egészségi állapota mind a környező országokhoz viszonyítva, mind az európai országok tekintetében igen rossz. Kedvezőtlen jelenség a népesség 1981 óta tartó fogyása, mely a lakosságszám mintegy 6,3%-csökkenéséhez vezetett az elmúlt két évtizedben. A születéskor várható élettartam férfiaknál 66,3 év, nőknél 75,1év. Kedvező jelenség, hogy ezek az értékek 1993 óta folyamatosan növekednek, férfiaknál azonban így is csaknem a legalacsonyabbak Európában. A halálozások tekintetében 65 év alatti korosztályban a vezető halálokok a keringési rendszer megbetegedései, a daganatos és az erőszakos halálokok. A

keringési rendszer okozta korai halálozás 1993 óta csökken, azonban még mindig háromszorosa az európai átlagnak. Daganatos halálozások tekintetében a hetvenes évek eleje óta sajnos folyamatos a növekedés.

A vezető halálokok és megbetegedések okai közül elsősorban az életmóddal és a táplálkozással kapcsolatos tényezőket kell kiemelni, de igen jelentősek a környezeti ártalmak, a lakó és munkahelyi környezet egészségkárosító hatásai is. Nemzetközi felmérések szerint a halálozások 14-16 % - át környezeti hatások indukálta betegségek okozzák.

Allergén gyomnövények okozta környezet-egészségügyi problémák

A szezonális allergiák kialakulásában és az asztmás tünetek fokozódásában jelentős szerepet játszanak az allergén pollent termelő gyomnövények.

Allergizáló hatásának erőssége valamint előfordulásának gyakorisága miatt különösen nagy népegészségügyi problémát okoz a parlagfű.

A parlagfű (*Ambrosia elatior*) Észak-Amerikából behurcolt gyomnövény, amely gyors regenerációs és megtelepedési képességgel, tág ökológiai toleranciával rendelkezik.

Az allergén pollen levegőben előforduló mennyisége időjárásfüggő. A szennyezés fő oka a lakókörnyezet elhanyagolása, ápolatlansága, illetve a mezőgazdasági művelésre szánt földek parlagon hagyása, a nem megfelelő mértékű gyommentesítés. Elterjedését nagymértékben elősegítette az a tény, hogy a termőföldek magán kézbe adását követően óriási mértékben megnőtt a - sokszor elérhetetlen tulajdonosok kezében lévő - műveletlenül hagyott területek nagysága.

5.7 Környezet-veszélyeztetés

A környezetbiztonság a természeti és környezeti katasztrófák számának világszerte tapasztalható növekedése miatt kiemelt társadalmi megítélést kap. Az Országgyűlés elfogadta a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssel szülő 1999. évi LXXIV. törvényt (katasztrófavédelmi törvényt).

A katasztrófavédelmi törvény a katasztrófák elleni védekezés, felkészülés fő települési feladatainak végrehajtását a polgármesterekre bízta. Létrejött 2000. január 1-i hatállyal a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és az általa irányított és felügyelt végrehajtó szervezetek. Ezek az adott problémák megoldásához igénybe veszik a társszervezeteket.

A polgári biztonság érdekében jelenleg folyik az állami szervezetben a környezeti kockázatok felmérése.

A környezet állapotát egyrészt természetes, másrészt mesterséges (ember által előállított) tényezők változtathatják meg gyorsan és nagymértékben. Ezeket a gyors és nagymértékű környezeti változásokat nevezhetjük katasztrófáknak.

Természetes eredetű katasztrófák lehetőségei:

- Földrengés,
- Légköri természeti csapások (csapadék, szél, villámcsapás, magas hőmérséklet okozta károk),
- Természetes eredetű tűzvész.

A mesterséges (emberi tevékenység által okozott) katasztrófák lehetőségei:

- Üzemi robbanás, üzemi környezetszennyezés (mérgezés, tűz, tankautó baleset),
- Tűzvész,

A település természeti katasztrófákkal szembeni veszélyeztetés szempontjából előnyös helyzetben van, mert a felsoroltak közül egyik sem jelent állandó, komolyabb kockázatot, az utóbbi éveket tekintve a nagy esőzések, a település domborzati viszonyai okoztak gondot, amelynek kezelése övások építésével kapcsolatosan folyamatban van, az övások helyszínét jelentő földterületek kisajátítása befejeződött. Megjegyzem ez 4 évébe és közel 5 millió forintjába került az önkormányzatnak, egy kapavágás nélkül.

II. KÖRNYEZETVÉDELMI KONCEPCIÓ

A települési környezetvédelmi programnak az eredményes végrehajtás érdekében és a törvényi előírásoknak megfelelően összhangban kell lennie a magasabb (országos, regionális) szinten meghatározott célokkal és feladatokkal, figyelembe be kell vennie a magasabb szintű kötelezettségeket.

A környezetvédelmi program elkészítése során az alábbi, különböző szintű programokra, koncepciókra kellett figyelemmel lenni:

Országos szinten:

Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP)
Nemzeti Agrár Környezetvédelmi Program (NAKP)
Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogram (NEKAP)
Nemzeti Természetvédelmi Alapterv
Országos Hulladékgazdálkodási Terv
Környezetvédelemmel kapcsolatos magyar jogszabályok

Megyei szinten:

Fejér Megyei Környezetvédelmi Program
Fejér Megyei Területrendezési Koncepció

A települési önkormányzatok környezetvédelmi feladatait és intézkedési lehetőségeit a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, valamint a törvényben szereplő egyes feladatok és kötelezettségek ellátására vonatkozó külön rendeletek határozzák meg.

Hazánk természetvédelmének jogi hátterét a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény adja. Ez a törvény európai szinten is a legkorszerűbbek, és egyben a legszigorúbbak közé tartozik.

A környezet védelméről szóló törvény 40. §-a Nemzeti Környezetvédelmi Program (a továbbiakban: NKP) elkészítését és végrehajtását írja elő. A Program alapvető célkitűzése a fenntartható fejlődéshez szükséges legfontosabb környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági feltételek kialakítása és a környezetvédelem stratégiai feladatainak meghatározása.

Míndezek figyelembevételével az NKP meghatározza a hazánk által a jövőben elérni kívánt környezetvédelmi célokat és célállapotokat, a megvalósításra váró feladatokat.

1. A környezetvédelemben mára már hagyományosnak tekintett alapelvek:

Elővigyázatosság - A kockázatok csökkentése érdekében az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni azokban az esetekben, amelyek során súlyos vagy visszafordíthatatlan környezeti károk következhetnek be a jövőben.

Megelőzés - a megelőzés elvének érvényesítése nélkül nem lehet előre lépni a fenntartható fejlődés irányába. Ezen elv megköveteli, hogy a környezetvédelem segítse és befolyásolja a technológiai fejlődést, részt vegyen annak támogatásában.

Helyreállítás - utólagos beavatkozás a már fennálló környezethasználattal/károsodással szemben. („csővégi környezetvédelem”) Az emberi tevékenységek során törekedni kell arra, hogy a helyreállítással szemben a megelőzés elve kapja a nagyobb hangsúlyt, lévén ez mind környezetvédelmi, mind akár rövid-, akár hosszabbtávú gazdasági szempontokból előnyösebbnek tekintendő. További nagy hátránya, hogy vannak olyan esetek - főleg a természeti értékek területén - ahol az eredeti érték semmilyen ráfordítással sem állítható helyre.

Partneri viszony - a környezetpolitika kialakítása és megvalósítása során a Program partneri viszonyt kíván kialakítani a különböző szereplőkkel, és ezt a stratégia elvei is tükrözik. Ennek érdekében meg kell teremteni az egyes közigazgatási szintek közötti hatékony és folyamatos együttműködés feltételeit. Javítani kell a gazdálkodók részvételi lehetőségeit a környezetvédelemben, így ahol ez lehetséges, olyan megoldásokat kell kialakítani, amelyek az érintettek számára gazdasági haszonnal is járnak.

Gazdaszemlélet - a környezetvédelemnek olyan kötelező feladatai is vannak, amelyek nem kapcsolhatók a piacgazdasághoz, ezért szükség van olyan megoldásokra, amelyek környezetvédelmi és természet megőrzési célokat valósítanak meg, és ehhez biztosítják a gazdasági eszközöket. Ennek feltétele, hogy mind az állam szintjén, mind az önkormányzatoknál az értékek megtartásának érdekében kialakuljon egy "gazdatípusú szemlélet" és az ennek megfelelő felelősségtudat is. Ennek megfelelően a stratégia olyan megoldásokat képvisel, amelyek nagyobb lehetőséget teremtenek a helyi és a regionális szinten a társadalmi részvételre és a beavatkozásokra.

2. A fejlett országok környezeti kormányzati tevékenysége alapján számunkra példaértékűnek tekinthető további alapelvek (a megosztott felelősség; az átláthatóság biztosítása a tervezés, döntéshozás, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés során; kiszámíthatóság a szabályozásban és a finanszírozásban; számon kérhetőség, világos célok, mérhető teljesítmények; partnerség, szubszidiaritás, addicionalitás, többszörös hasznú intézkedések).

3. Fenntartható fejlődés - A fenntartható fejlődés két, a piac által nem kellően érzékelhető szempontot kíván érvényesíteni, a környezeti értékek megtartását és a jövő generációkért érzett felelősség elvét. A társadalom fenntartható fejlődésének környezetvédelmi vetülete a környezet fenntartható használatát jelenti, vagyis azt az alapelvet, hogy úgy javítsuk az emberi élet minőségét, hogy közben a természeti erőforrások és az életfenntartó ökológiai rendszerek teherbíró és megújuló képességének határain belül maradjunk. A fenntartható fejlődés feltételezi, hogy egyensúlyt lehet teremteni a szükségletek kielégítése és a környezeti értékek megőrzése között. Itt kulcskérdés a lételeme (víz, föld, levegő) állapotának és a természet megőrzésének igénye. Az elv érvényesítése megkívánja egy sor nem piaci megoldás érvényesítését. Az elvet egyaránt érvényesíteni kell helyi, regionális és globális szinten.

Összegezve a Környezetvédelmi Programban a környezeti elemek állapotának bemutatása után a konkrét ellátandó feladatokra térek át az egyes elemeket külön-külön megvizsgálva.

1. LEVEGŐTISZTASÁG VÉDELEM

A levegő tisztaságát tekintve

- 1.1 Egyedül talán a növényi eredetű, zöldhulladékok égetését lehet megemlíteni. Ennek mérséklése az egyik környezetvédelmi teendőnk lesz. Ennek alapvető eszköze, hogy megtanuljunk komposztálni, a komposztot felhasználni. Az emberek többsége ma a még szinte vizes kerti hulladékot zölden akarja elégetni, főleg szeles időben. Készítést éreznek arra, hogy meggyűjtsák a még zöld állapotú friss kerti hulladékot. Itt kell megemlíteni a gáz ára miatti fatüzelés, vegyes-tüzelés térnyerését, amelyek okozhatják a „rossz levegőt” településünkön.
- 1.2 A településünket körülvevő levegő tisztaságát veszélyeztető ipari egységek az uralkodó szélirányt figyelembe véve nem okoznak településünkön a levegő tisztaságát veszélyeztető körülményeket.
- 1.3 A közlekedés okozta kipufogógáz kibocsátás nem jelentős.
- 1.4 A mezőgazdasági művelés során keletkező pornak a széllel való „szennyezése”
- 1.5 Levegő pollentartalma

Célok, célállapotok

A levegőminőséggel kapcsolatos cél a jó levegőminőségi állapot fenntartása, lehetőség szerint további javítása. Ennek érdekében elsősorban a lakossági fűtésből eredő szennyezést, a mezőgazdasági eredetű por-, valamint a levegő pollen terhelését szükséges csökkenteni. Mindezekre az alábbi célkitűzések fogalmazhatók meg:

Feladatok

- 1.1.1 A lakosságot megtanítani a komposztálás fontosságára, a komposztálással keletkező humusz felhasználására, továbbá az önkormányzatnak célja egy központi komposztáló kiépítése. A lakosság fűtési szokásaira kevésbé tud hatni önkormányzatunk.
- 1.1.2 A levegő tisztaságát veszélyeztető ipari létesítmények nem jelentősek, illetve az uralkodó szélirány miatt nem befolyásolják Baracs település levegőtisztaságát, ugyanakkor véderdő kiépítését érdemes fontolóra venni.
- 1.1.3 A közlekedés okozta kipufogógáz mértéke nem jelentős, ennek ellenére a Széchenyi utca megújítása, kerékpárút megépítése ezt tovább mérsékli, amelyet már megvalósított önkormányzatunk, cél a Templomosai falurészen történő infrastruktúra, kerékpárút, gyalogjárda kiépítése.
- 1.1.4 A porszennyezés ellen a földművelő gazda tud tenni, mégpedig úgy, hogy megfelelő időjárási viszonyok mellett végzi a földművelést, a pollen ellen pedig nyilván meg kell művelnie a földet. Az önkormányzat tulajdonában lévő közterületek utak melletti gyommentesítés is jelentős. A település többi területén a lakosságnak kell mindennek eleget tenni, melynek ellenőrzése rendszeres feladatunk. A porral szemben védősáv ültetése is célunk.

A fenti feladatok nyilván településünk érdekeit szolgálják, de ugyanakkor globálisan is fontos ezeknek a szabályoknak a betartása, hiszen mindez nagyobb területet is érinthet, akár globálisan is, pl. az égetéssel felszabaduló széndioxid érinti a föld ózonpajzsát.

2. VÍZMINŐSÉG VÉDELEM

2.1 Célok, célállapotok

A vízminőség-védelem alapvető célja, egyrészt a felszíni és felszín alatti vízkészletek, mint a létfenntartáshoz és a gazdasági tevékenységekhez fontos környezeti erőforrásnak a megőrzése, másrészt az élővizeknek, mint az ember természeti környezetének, és a táj jellegét meghatározó tényezőnek a megőrzése, fenntartható használatának biztosítása. Ennek érdekében fontos a felszíni vízfolyások és a talaj- és rétegvíz-készletek minőségi jellemzőinek javítása, az aktuális és potenciális szennyező-források számának és az általuk kibocsátott szennyezőanyagok mennyiségének csökkentésével.

2.2 Felszíni vizek védelme

Ezek vízminőségét döntően a szennyvíztisztítás hiányai (a közvetlenül vagy a talajvízen keresztül bejutó szennyezőanyagok) rontják. Ezen kívül még szerepet játszanak a művelt mezőgazdasági területekről bemosódó anyagok is, ahogy arról már többször volt szó. A szennyezett vizek kezelésének fejlesztésével együtt – főként a csatornahálózat, a közműpótlók kiépítése után – indokolt egy-egy vízfolyás vízgyűjtő területén vízminőségi ellenőrző programot indítani, hiszen mindez a végén a Dunába kerül. Cél a teljes lakott település csatornahálózattal történő ellátása, elsődlegesen a Duna parton található lakott övezet.

2.3 Felszín alatti vizek védelme

A távlati vízbázisok védelmének kulcsfontosságú eleme a települési szennyezett vizek kezelése. A szennyező források három nagy köre jelent még komoly veszélyt e téren: a hulladéklerakók, a mezőgazdaság által használt vegyszerek és műtrágyák, valamint a keletkező szerves trágyák.

2.4 Vízellátás

Baracs teljes belterületi területén van egészséges ivóvíz. A közműves ivóvízellátásra közegészségügyi szempontból feltétlenül szükség van, mert a település alatt zömmel elszennyeződött a talajvíz a korábbi évtizedekben, évszázadokban. Sokan vannak akit kútvizet használnak, amely valószínűemeri fogyasztásra nem alkalmas, ezzel azonban mit sem törődnek sokan. A másik oldala a kútvíznek, hogy jegyzői hatáskörbe tartozik a locsolási célú kutak engedélyeztetése, amelyet azonban sokan nem vesznek figyelembe. rákötik a hálózatra, veszélyeztetve ezzel saját egészségüket.

2.5 Vízrendezés

A településeken belüli felszíni vízrendezéssel összefüggő feladatok többnyire helyi jelentőségűek, az önkormányzat, illetve az önkormányzat által megbízott Dunaújvárosi Vízi Társulat feladata. A településen készült vízkárelhárítási, védelmi terv, mely tartalmazza az egy esetleges havaria esetén szükséges teendőket, mind a védelmi (polgári védelem, tűzoltóság), mind az egyéb, illetékes hatóságok (vízügyi hatóságok, polgármesteri hivatal), mind pedig a lakosság részére.

Baracs belterületi vízelvezetését tekintve meglehetősen rossz állapotban van, ugyanakkor nagy előrelépés volt a Széchenyi utca nyomvonalával megegyező csapadékvíz elvezető árok megépítése. Ez tulajdonképpen a befogadója a többi településrészen összegyűjtött csapadékvíznek, ugyanakkor a többi településrészt érintő csapadékvíz elvezető árokrendszer kiépítéséhez lakossági összefogást kér az önkormányzat, hiszen anyagi forrásai végesek.

2.6 Feladatok

2.6.1 A csatornahálózat bővítése az egyenlőre még nem belterületi, de lakott településrészeken is. Fontos feladat az egészséges ivóvíz biztosítása érdekében fontos környezetvédelmi, infrastruktúrafejlesztési feladat az ivóvízhálózat korszerűsítése. A felszíni és felszín alatti vizek minőségének megőrzése érdekében teendő fontos feladat a települési folyékony hulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő módon történő gyűjtése és kezelése, amely nagymértékben elősegítené a felszíni és felszín alatti vizek minőségének megőrzését.

2.6.2 A mezőgazdasági területekről érkező szennyeződések a vízfolyások menti – jogszabályok által is előírt – védőzónák betartásával szükséges csökkenteni. A vízfolyások mentén a szűrőszerepet betöltő növényzet fenntartása indokolt. A felszíni és felszín alatti vizek nitrát terhelésének csökkentése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a háztáji és üzemi állattartás során keletkező trágyák, hígtrágyák környezetvédelmi szempontból megfelelő módon történő tárolására és hasznosítására. A környezetvédelmi előírások hatósági eszközökkel való betartatásával el kell érni, hogy ezeket a trágyákat csak szigetelt lerakóhelyeken tárolják, míg a szántóföldekre történő kihelyezés talajtani szakvélemény alapján történjen. A felszíni és felszín alatti vizek minőségének megőrzése érdekében javasolt felmérni a potenciális és tényleges szennyező forrásokat. A tényleges szennyezéseket fel kell számolni, a károkozókat felelőségre kell vonni. A potenciális szennyező források esetében a hatósági előírások betartását rendszeresen ellenőrizni szükséges.

2.6.3 A település lakossága a takarékos vízhasználattal járulhat hozzá a fenntartható vízhasznosításhoz. Fontos a már említésre kerülő környezetvédelmi és egészségügyi szempontból kiemelt ivóvízhálózat korszerűsítése, felújítása.

2.6.4 Gondoskodni szükséges a belterületi esővíz-elvezető csatorna- és árokrendszer továbbépítéséről a település többi részére vonatkozólag. A befogadókat rendszeresen karbantartani. Iszapolni és a növényzetet gyéríteni.

Mіндеzen feladatok eredményes megvalósítása érdekében elengedhetetlen a környező településekkel történő szoros együttműködés. Az eredmény a talajszennyezés csökkentése, a lehető legnagyobb kincs a vízbázis védelme, megóvása, és legalább ebben az állapotban való továbbörökítése.

3. Talajvédelem

A talajvédelem célja a termőföld termékenységének és minőségének megóvása, fizikai, kémiai és biológiai romlásának megelőzése, illetőleg elhárítása. A talaj védelme az állam és a földhasználó, illetve a beruházó és üzemeltető közös feladata. A talaj védelmét a termőföld minőségét veszélyeztető víz- és szélerezózió (a továbbiakban együtt: erózió), a szélsőséges vízháztartási helyzetek, a szikesedés, a savanyodás és egyéb fizikai, kémiai és biológiai romlást, illetve szennyezést előidéző beavatkozások, folyamatok megelőzésére, valamint a talaj termékenységének fenntartására alkalmas, szakszerű talajvédő művelési eljárásokkal, talajvédelmi beavatkozásokkal és létesítményekkel kell biztosítani. E cél elérése érdekében a földhasználó köteles a termőhely ökológiai adottságaihoz igazodva a földhasznosítás, a természet technológia és talajvédelmi beavatkozások összehangolásán alapuló olyan talajvédő gazdálkodást folytatni, amely a külön jogszabályokban meghatározott természetvédelmi, környezetvédelmi, vízvédelmi, közegészségügyi és állategészségügyi követelményeket is figyelembe veszi.

3.1 Célok, célállapotok

A talaj a település legfontosabb természeti erőforrása, így termőképességének megőrzése kiemelkedő jelentőségű. Ennek érdekében mérsékelni kell a talajdegradációs folyamatok mértékét, meg kell szüntetni az azokat kiváltó antropogén hatásokat. Mindez egy olyan területhasználati rendszer kialakításával érhető el, amely egyrészt a természeti adottságokon alapul, másrészt a termelés hosszú távú fenntartása érdekében figyelembe veszi a környezet-, táj- és természetvédelmi követelményeket.

Magyarország területének mintegy 85%-a a talajok termékenységétől függően különböző mező- és erdőgazdasági célú hasznosításra alkalmas. Más oldalról közelítve a termőtalajok hazánk egyik legfontosabb természeti kincsét jelentik, melynek mennyiségi és minőségi védelme sokkal nagyobb figyelmet érdemel. Annak érdekében, hogy még a manapság is bőséggel rendelkezésre álló termőföldek termőképességét megőrizzük és a talajokat érő kedvezőtlen hatásokat, szennyezéseket a lehető legkisebbre csökkentsük, átfogó intézkedésekre van szükség. A mezőgazdaság a legnagyobb területhasználó Magyarországon, és a talajok termékenysége, minőségi és mennyiségi védelme érdekében alapvető talajvédelmi intézkedések bevezetésére van szükség a mindennapi gyakorlatban ahhoz, hogy megállítsuk termőtalajaink degradációját. Termőtalajaink minőségének romlása (talaj degradációs folyamatok: víz és szél okozta talajerózió, savanyodás, szikesedés, fizikai degradáció, tömörödés, szervesanyag-tartalom csökkenése) egyes területeken olyan mértéket kezdett ölteni, hogy komolyan veszélyezteti a mezőgazdasági tevékenységek természeti feltételeinek fennmaradását. Ha nem akarjuk egyik legfontosabb komparatív előnyünket jelentő természeti erőforrásunkat kizsarolni, azonnali beavatkozásra és átfogó cselekvésre van szükség a talajvédelem terén, melynek kereteit a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program (NAKP) megteremtette.

A település talajait főleg az erózió és a szerves anyagtartalom csökkenése veszélyezteti. Az erózió fő kiváltója a meredek domboldalakon a nem megfelelő talajművelés, valamint a művelési ág helytelen megválasztása. Ezért az erodált, vagy erózióra hajlamos területen a földhasználó köteles:

- a) az erózió által talajpusztulásnak kitett szántóterületeken a talajfedettséget jól szolgáló növényeket termesztetni, illetőleg szükség szerint talajvédő erdősávot telepíteni, és olyan művelési módot alkalmazni, amely elősegíti a csapadékvizek talajba jutását, a legelőterületeken fokozott gondot fordítani a talajt kímélő legeltetésre, és ahol a gyeptakaró a talajvédelem követelményeinek nem felel meg, azt felújítással helyreállítani;
- b) a domborzati, talaj- és csapadékvízviszonyoknak nem megfelelő művelési ág vagy művelési mód miatt veszélyeztetett területeken a művelési ágot, illetőleg a művelési módot úgy megváltoztatni, hogy az a talaj erózió elleni védelmét fokozottan biztosítsa;
- c) olyan területeken, ahol a talajt művelési eljárásokkal, a termesztett növények szakszerű területi elhelyezésével, a gyp-, cserje- és erdősávok létesítésével kellőképpen nem lehetséges az erózió ellen megóvni, talajtani szakvéleményre alapozott kiviteli tervben meghatározott talajvédelmi beavatkozásokat alkalmazni, és létesítményeket építeni.

A földhasználónak gondoskodnia kell továbbá a talaj humuszos termőrétegének megőrzéséről, szervesanyag-tartalmának fenntartásáról, továbbá a talaj tápanyag szolgáltatását, és a termesztett növények tápanyagigényét figyelembe vevő - műtrágyák használata esetén - vizsgálatra alapozott környezetkímélő tápanyag gazdálkodás folytatásáról.

3.2 Feladatok

3.2.1 Fontos feladat az optimális területhasználati struktúra kialakítása. A talajerózió- és belvíz-veszélyes területek intenzív szántóin a fenntartható területhasználat biztosítása érdekében

indokolt a gyepesítés és az erdősítés. A művelési ág változtatásokhoz igénybe vehetők a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program támogatásai.

3.2.2 A talajerózió mérséklése érdekében gondoskodni kell a külterületi csapadékvíz-elvezető rendszerek rendszeres karbantartásáról.

3.2.3 A fizikai degradációs folyamatok egy része (például tömörödés, szerkezeti elemek szétesése) ellen hatásosan lehet védekezni a művelés módjának és idejének megfelelő megválasztásával, vagyis az egyszerű odafigyeléssel is.

3.2.4 A szántóföldi művelés alatt álló területeken a humusztartalom további csökkenésének megakadályozása érdekében nagyobb figyelmet kell fordítani a szerves anyagok pótlására, melynek legkézenfekvőbb módja a háztáji és üzemi állattartás során keletkező trágya megfelelő módon és időben történő kijuttatása.

3.2.5 A környezeti terhelés minimalizálása és a kemikáliák használatának optimalizálása érdekében növelni szükséges a rendszeres talajvizsgálatba bevont területek nagyságát.

3.2.6 A jó minőségű termőtalajjal borított területek más irányú hasznosítását, beépítését ésszerű korlátok között szükséges tartani.

3.2.7 A földművelés során figyelemmel lenni a domborzati viszonyokra, nagy esőzés esetén előre elgondolni merre „vezetjük” a vizet pl. a szántással.

4. TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELEM

Hazánk természetvédelmének jogi hátterét a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény adja. Ez a törvény európai szinten is a legkorszerűbbek, és egyben a legszigorúbbak közé tartozik, így csaknem teljesen megfelel az Európai Unió által támasztott követelményeknek.

Emellett hazánknak be kell tartania a nemzetközi természetvédelmi egyezményekben és deklarációkban vállalt kötelezettségeknek. Ezek a következők:

- Berni Egyezmény az európai vadonélő állatok, növények valamint élőhelyeik védelméről,
- az ENSZ Riói Egyezménye a biológiai sokféleség fenntartására,
- Ramsari Egyezmény a nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyek védelmére,
- Bonni Egyezmény (és részegyezményei) a vadonélő, vándorló állatfajok védelméről,
- a Washingtoni Egyezmény (CITES) a nemzetközi kereskedelem által veszélyeztetett vadonélő állat- és növényfajok kereskedelmének szabályozásáról.

Mindezek figyelembevételével a hazánk által a jövőben elérni kívánt természetvédelmi célokat, célállapotokat és feladatokat részletesen a Nemzeti Környezetvédelmi Program részét képező Nemzeti Természetvédelmi Alapterv határozza meg. Ezek megvalósítása elsődlegesen szervezett, törvényileg szabályozott, központosan irányított és finanszírozott szakmai és hatósági tevékenység, de egyszersmind társadalmi, önkormányzati, állampolgári érdek és feladat is.

4.1. Célok, célállapotok

A természetvédelem célja az országos és helyi védelemre érdemes természeti értékek feltárása, megőrzése és bemutatása, valamint a természeti folyamatok zavartalan működésének biztosítása. Az ökológiai kapcsolatok működése érdekében növelni kell a természetszerű élőhelyek területi kiterjedését, ami a táj esztétikai értékének növeléséhez is hozzájárulhat.

A természetvédelem az élő és élettelen természeti értékek és azok rendszereinek megővását célozza. Egyik fő célja a biológiai sokféleség megőrzése, amelynek alapja a természetes és

természet-közei élőhelyek működőképes állapotban történő megóvása. Az élőhelyek védelme nem szorítkozhat ugyanakkor a védett területeken található biotópokra, hanem minden természetvédelmi szempontból jelentős élőhely típusra ki kell terjeszteni. Sok természetvédelmi szempontból kifejezetten értékes élőhely emberi tevékenység, mezőgazdálkodás hatására jött létre és maradt fenn. Valóban természetes, teljesen érintetlen élőhely nagyon kevés van, az ország erdei, rétjei, kaszálói és legelői évszázadok óta művelés alatt állnak. Természetileg értékes területeink nagy részén a fenntartás, az állapot javítása elválaszthatatlan a mezőgazdasági hasznosítástól. Éppen ezért lényeges, hogy azokon a területeken, ahol – tekintet nélkül arra, hogy természetvédelmi oltalom alatt áll, avagy sem – értékes élőhelyek maradtak fenn, vagy eredeti állapotukba visszaállíthatók, olyan mezőgazdasági hasznosítást kell biztosítani, amelynek elsődleges feladata az értékek védelme a termelési szempontokkal szemben.

4.2 Élőhely-fejlesztés, erdőtelepítési lehetőségek

Az erdők a legösszetettebb élőhelyek, fajgazdagságuk rendkívül nagy. Felmérhetetlen értékű nyersanyagforrást jelentenek: gyógyászati alapanyagokat, élelmiszert, faanyagot biztosítanak, emellett talajvédő, vízbázis védő funkciójuk is van. A Föld erdeinek oxigéntermelő szerepe elengedhetetlen az élet fennmaradásához. Jelentősége bővült, a gazdasági haszna mellett betölt egy úgynevezett közjóléti szerepet is (a hely, ahol kirándulunk, kikapcsolódunk, amely körülveszi lakóhelyünket), továbbá a természetvédelem, a biológiai sokféleség megőrzésének egyik színtere a Földön.

Napjainkban igény, a természetvédelem és a pihenés céljára is a legmegfelelőbb a természetszerű erdő kialakulása, ezen erdők arányának növekedése. A természetszerű erdőkben él az őshonos hazai flóra és fauna több, mint 60%-a és ezekben található a védett fajok tekintélyes hányada is. A hazánkban is költő védett, erdei madárfajoknak közel 45%-át a nem megfelelő erdőgazdálkodás veszélyezteti Európa mérsékeltövi erdeiben.

Önkormányzatunk több ha erdő tulajdonosa, és célja és még több erdő megszerzése, telepítése. Ennek jele a közpark kialakítása, amely egy ligetes közpark díszfákkal cserjékkel, továbbá több, mint egy hektáros erdőt telepített 2015. Az erdő birtoklása nem rejtett gazdasági célú, hiszen az önkormányzatoknak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy saját lábán is megállhasson, ugyanakkor nyilván összhangba kell hozni a természetvédelem fent ismertetett céljaival.

4.3 Tájvédelem, tájsebek felszámolása

A tájvédelem szempontjából alapvető célkitűzés a fenntartható fejlődést biztosító, többcélú tájhasznosítás új formáinak bevezetése, a komplex tájpotenciál (a táj adottságainak, a benne rejlő lehetőségeinek) védelme, amely a tájvédelmi szemlélet fejlesztésével, a tájvédelmi szempontoknak az általános és szakpolitikákba való integrálásával segíthető elő. A takarékos erőforrás-használat, az alkalmazkodó területhasznosítás, a tájesztétikai értékek védelme és egyes kedvezőtlen irányú folyamatok megállítása érdekében már rövidtávon is eredményes intézkedések meghozatalára van szükség. A tájvédelmi szempontokat, az értékvédelmet és a tájak terhelhetőségéből származó korlátokat az eddigieknél sokkal következetesebben és szigorúbban figyelembe kell venni az ország teljes területén. Mivel a mezőgazdaság a legnagyobb "tájhasználó", az ágazaton belül fokozottan érvényesíteni kell a komplex tájhasznosítás, illetve a tájesztétikai értékek védelmének szempontjait, melyre lehetőséget kínál a Nemzeti Agrár-környezeti Program.

A település területén is található tájseb; a volt tyúktelep, a volt sertéstelep, a volt homokbánya.

4.4 Feladatok

4.4.1 Célul kell kitűzni, hogy település közigazgatási területének erdősültsége az országos átlagnak megfelelően emelkedjen. Az erdősítést elsősorban talaj-, víz- és élővilág-védelmi szempontok alapján kijelölt területeken szükséges végrehajtani.

Az ökológiai kapcsolatok biztosítása érdekében fontos feladat a természetszerű erdők arányának jelentős emelése, ami elsősorban az akácok őshonos fajokkal történő helyettesítését jelenti.

4.4.2 Valamennyi erdőben biztosítani kell a gazdálkodás során a fenntartható használatot, ami ökológiai értelemben vett tartamos gazdálkodási rendszert és a biológiai sokféleség védelmét jelenti. Ennek érdekében a természet törvényeivel összhangban álló, ún. természetközeli erdőgazdálkodási módszereket, valamint természetkímélő technológiákat kell alkalmazni.

4.4.3 Gondoskodni kell a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény által védett „természeti területek” fenntartásáról. A gazdálkodás során a jövőben fokozott figyelemmel kell lenni ezekre a szántóföldek közé ékelődő, kis területű, természetszerű élőhelyekre.

4.4.4 A helyi lakosok jó értelemben vett lokálpatriotizmusának, valamint az egyes területeket és értékeket felkereső látogatók környezeti tudatának fejlesztése érdekében szükséges lenne sort keríteni a természeti és kultúrtörténeti értékek bemutatására. Javasolt kiépíteni az ezt lehetővé tevő infrastrukturális létesítményeket (tájékoztató táblák stb.), s ezt a célt szolgálhatja a település (vagy a térség) természeti értékeit bemutató kiadvány is.

4.4.5 Fontos tájfejlesztési feladat az egyedi tájértékek kataszterének elkészítése és az értékes képződmények megőrzése. Az egyedi tájértékek hozzájárulnak a táj egyedi karakteréhez, így megőrzésük hozzájárul a térség turisztikai vonzerejének fenntartásához.

4.4.6 A tájsebeket fokozatosan meg kell szüntetni, rekultiválni kell. A nem használt, építészeti szempontból igénytelen, leromlott állapotú ipari és mezőgazdasági telephelyeket le kell bontani. A jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani a művi tájlemek (pl. átjátszó tornyok, ipari telephelyek) tájba illesztésére.

5. A TELEPÜLÉSI ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELME

5.1 Célok, célállapotok

A települési épített környezet védelmének célja egy kedvező környezeti állapotjellemzőkkel rendelkező, kevés környezeti stressz hatást eredményező települési környezet kialakítása és fenntartása, amely a település lakosainak kellemes életfeltételeket biztosít, turisztikai szempontból pedig jelentős vonzerővel bír.

A közterületek rendezettsége, tisztasága, a megfelelő növényzet nagymértékben javíthatja az ott élők közérzetét. A tisztaság és a növényzet számottevően növelheti a település vonzerejét. A külterületi földek rendezett vagy rendezetlen állapota is sokféleképpen kapcsolódik a környezet- és természetvédelemhez. Az állandó növényzettel borított területek a természetes élővilág fontos élőhelyeit jelentik (az erdők és erdősávok mellett a gyepterületek, nádasok vagy halastavak fontosak). A többi helyen is fontos az állandó növényzet, mert ezek többé-kevésbé összefüggő hálózata biztosítja azokat a zöldfolyosókat, amelyek nélkülözhetetlenek az élővilág sokféleségének fennmaradásához. A szántó- és más területeken, ahol talajművelést alkalmaznak, nincsen állandó növényborítás. Itt kulcskérdés a folyamatos művelés, a gyomnövények terjedésének megakadályozása. A földterületek és a táj jellegét alapvetően

rontja, ha ott lerakott hulladék, széthagyott szemét éktelenkedik. A különböző tájsebek környezetében is előbb-utóbb jellemző lesz a hulladék, gyom, bozót.

5.2 Települési környezet tisztasága

Baracs településen, a tulajdonos köteles gondoskodni az ingatlan előtti járdaszakasz, az úttestig tartó zöldterület és az árok tisztántartásáról. Az ároknál ez a kötelezettség magába foglalja a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolítását is.

Mindezt a lakosok a házuk előtti utca illetve járdaszakaszt tekintve összességében megfelelően el is végzik. Egyesek mintaszerűen, míg mások kevésbé mintaszerűen.

5.3 Zöldterület-gazdálkodás

A települések környezetállapotának egyik meghatározó része a növényzet, a faállomány, amely szinte minden vonatkozásban javítja a települési környezet állapotát. A növények – különösen a fák – enyhítik a települések szélsőséges mikroklímáját: csökkentik a nyári hőséget, növelik a páratartalmat, és megfelelő telepítés esetén mérséklik a szél erejét. Kevésbé ismert, hogy a településekről el nem vezetett szennyezett víz magasabb talajvizet (szennyvízdombot) okoz, s a fölös vízmennyiséget leginkább fákkal lehet csökkenteni. Mindezekon felül a növényzet kellemesebbé teszi a lakókörnyezetet. Egy település növényállománya nemcsak a zöldterületi növényeket jelenti, hanem a telkek növényzetét, az utak menti növényeket, valamint az erdőket is. Baracs rendelkezik fásítási tervvel, amelynek felülvizsgálata szükséges, és az ott előírt díszfák helyett, minden utcában más-más, az ott lakók ötleteit figyelembe véve gyümölcsfák ültetését tűzzük ki célul, amelyek a későbbi növény feldolgozási projekt részei lehetnek. A jelenlegi állapot nem kielégítő, az egyes nagyberuházások során elpusztult fákat pótolni szükséges, az egyes betegségek által kipusztult fákat úgyszintén. Szükséges a település parkosítása, vonzóbbá tétele.

5.4 Energia-gazdálkodás

Az energiahordozókat tekintve sem villamos energia, sem pedig a gáz esetén hosszabb távon igénynövekedéssel nem kell számolnunk, bár bízunk abban, hogy nagyobb befektető érkezik Baracsra és ez ipari parkok kialakítása, energiával való ellátása lesz szükséges, illetve az önkormányzat ha utcát nyit, szintén szükséges lesz plusz energia, de ez csak terv. Az önkormányzat gondolkodott az intézmények energetikai felújításában, amely megtörtént, ezzel pedig jelentősen csökken az energiaigényünk.

5.5 Helyi közlekedés-szervezés

Az M6 autópálya és a készülő M8 autópálya keresztezi a települést, de lehajtó a településre nincs, a már működő M6 szinte semmilyen hatással nincs a településre, zaj és kipufogógázok tekintetében. Az M8 autópálya befejezésének határideje számunkra ismeretlen jelenleg. A településen önkormányzat tulajdonában és üzemeltetésében lévő út (Apátszállás településrészen), állami tulajdonban és üzemeltetésében lévő úthálózat található (Templomos falurész). Ez utóbbin fejlesztéseket megvalósítani nagyon nehéz, az államnak pedig nincsen rá pénze. Az önkormányzat tulajdonában lévő utakat folyamatosan karbantartjuk, a Széchenyi utcát pedig teljes szakaszán felújította az önkormányzat, kerékpársávot létesített, buszöblöket alakított ki.

Fő fejlesztési cél az állami tulajdonban lévő közút mellett kerékpárút és járda kialakítása. Az útra az önkormányzat nem pályázhat, azzal tervezni nem tudunk, ugyanakkor fejlesztésére nagy szükség lenne, hiszen egy baleset esetén a 6. számú főútról erre terelik a közlekedő gépjárműveket nem kis forgalmat hajtva a Baracson átmenő közútra. Elkerülő szakasz építésére nincs mód, ezért lenne fontos a biztonságtechnikai elemek kiépítése, az út fejlesztése, az út és a kerítés közötti szakasz beépítése, járdával, kerékpárúttal.

A helyi kerékpáros közlekedés lehetőségeinek a javítása közlekedéspolitikai jelentőségű. E tekintetben kistérségi szinten történnek tárgyalások a kerékpárhálózat kiépítésére, akár az országos hálózatba történő becsatlakozásra. Ennek turisztikai jelentősége is van, az ebben rejlő lehetőségeket szükséges lenne kiaknázni.

5.6 Épített környezet

Az épített környezet a környezet tudatos, építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített (mesterséges) része, amely elsődlegesen az egyéni és a közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja. Az épített környezet állapotával kapcsolatos fő problémák a következők:

- Az ingatlan tulajdonosok közterületen történő kötelezettségének elmulasztása. (por- és síkosság mentesítés. Árok rendben tartása, közterületek fűnyírása)
- lakatlan ingatlan rontja a faluképet, hozzátartozók nem törődnek vele
- hulladék közterületen,erdőben történő elhelyezése

Feladatok

Az igényes, vonzó településkép fontos szerepet játszhat a helyi lakosság életminőségének és az ide érkező turisták által a településről kialakított képnek a javításában. Ennek kialakításához hozzájárulhat a zöldterületek fenntartása, fejlesztése, a köz- és magánterületek további rendszeres virágosítása, valamint esztétikus és egyéni megjelenésű táblák kihelyezése a településre érkezők informálására. Mindezen feladatok megvalósítása magas fokú egyéni és közösségi együttműködést kíván, amelyben az Önkormányzat elsősorban szervező és szemléletformáló szerepet tölt be.

Az útfelületek karbantartása, tisztítása jelentősen hozzájárul a település porterhelésének csökkentéséhez, éppen ezért szükséges volna mielőbb egy úttisztító gép beszerzése.

A települési zöldfelületek lehető legnagyobb mértékű fejlesztése mind minőségi, mind mennyiségi vonatkozásban, a belterületi zöldfelületek kiterjedésének szinten tartása, illetve növelése, a sport- és rekreációs szerepű létesítmények és területek kiemelt gondozása és fejlesztése.

Nagyon fontos feladatként jelentkezik még a közúti közlekedés biztonságának javítása, mind a gépjárművel, mind pedig a kerékpárral, illetve gyalogosan közlekedők számára. A közlekedésszervezés szempontjából fontos még az általa közvetített, illetve okozott levegőszennyezés, illetve zajterhelés csökkentése.

Az emberi egészség megőrzése és javítása érdekében hatékony megelőzésre van szükség.

Ennek érdekében nagy szükség van különböző egészségügyi akciókra és felvilágosító programokra, a lakosság körében végzett ismeretterjesztő, tudatformáló tevékenységekre. Ebben a kérdésben a háziorvosnak lehet a legfontosabb szerepe, de az Önkormányzat is

kezdemenyezhet, szervezhet olyan programokat, amelyek elősegíthetik a pozitív irányú változások beindulását.

Az egészséges életmód fontos velejárója a rendszeres testmozgás. El kell érni azt, hogy a felnőtt lakosság körében is egyre nagyobb arányban sportoljanak. Ehhez egyrészt biztosítani szükséges az infrastrukturális feltételeket, másrészt ösztönözni is érdemes a lakosokat, például különféle programok (szomszédos települések, vagy családok közötti sportversenyek, sportbemutatók stb.) szervezésével. Ezekhez pályázatokból, vagy a költségvetésből anyagi fedezetet szükséges biztosítani.

A légzőszervi megbetegedések jelentős részben a levegőben található allergén pollenekre, különösen a parlagfű pollenjére vezethetők vissza. A parlagfű visszaszorítása érdekében fel kell lépni.

A települési környezet védelmének fontos eszközei a környezetvédelmi vonatkozású helyi rendeletek, melyek folyamatos felülvizsgálata, és az új környezetvédelmi jogszabályok előírásainak megfelelő módosítása elengedhetetlen.

6. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Jogi szabályozás

A hosszútávon fenntartható fejlődés biztosításának alapvető feltétele a természeti erőforrásokkal való takarékos bánásmód, ami a nem megújuló erőforrások kitermelésének mérséklését, a hatékony és takarékos anyag- és energiafelhasználást, valamint a környezet minél kisebb mértékű terhelését kívánja meg. A magyar környezet-politika a fenntartható fejlődést elősegítő - a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben rögzített - elveit és céljait a hulladékkal kapcsolatban a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Htv.) határozza meg. A természeti erőforrások fenntartható használata érdekében támogatja a hulladékképződés megelőzését biztosító anyag- és energiatakarékos, hulladékszegény technológiák alkalmazását, a veszélytelenebb, kisebb kockázatot jelentő hulladékot eredményező anyagfelhasználást, másodsorban a képződő hulladék anyag- és energiataralmának minél teljesebb hasznosítását, végül a nem hasznosuló hulladék környezetveszélyeztetést és egészségi kockázatot kizáró ártalmatlanítását, ezen belül a környezetet hosszú távon is terhelő, hasznos területeket igénybe vevő hulladéklerakás minimalizálását.

A hulladékgazdálkodási célok elérése érdekében a következő alapelveket kell érvényesíteni:

a megelőzés, ezen belül az integrált szennyezés megelőzés elve alapján legkisebb mértékűre kell szorítani a képződő hulladék mennyiségét és veszélyességét, a környezetterhelés csökkentése érdekében;

az elővigyázatosság elve alapján a veszély, illetőleg a kockázat valós mértékének ismerete hiányában úgy kell eljárni, mintha azok a lehetséges legnagyobbak lennének;

a gyártói felelősség elve alapján a termék előállítója felelős a termék és a technológia jellemzőinek a hulladékgazdálkodás követelményei szempontjából kedvező megválasztásáért, ideértve a felhasznált alapanyagok megválasztását, a termék külső behatásokkal szembeni ellenálló képességét, a termék élettartamát és újrahasználatosságát, a termék előállításából és felhasználásából származó, illetve a termékből keletkező hulladék hasznosításának és ártalmatlanításának megtervezését, valamint a kezelés költségeihez történő hozzájárulást is;

a megosztott felelősség elve, a gyártói felelősség alapján fennálló kötelezettségek teljesítésében a termék és az abból származó hulladék teljes életciklusában érintett szereplőknek együtt kell működniük;

az elvárható felelős gondosság elve alapján a hulladék mindenkor birtokosa köteles a lehetőségeinek megfelelően mindent megtenni annak érdekében, hogy a hulladék környezetet terhelő hatása a legkisebb mértékű legyen;

az elérhető legjobb eljárás elve alapján törekedni kell az adott műszaki és gazdasági körülmények között megvalósítható leghatékonyabb megoldásra; a legkíméletesebb környezet-igénybevétellel járó, anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazására, a környezetterhelést csökkentő folyamatirányításra, a hulladékként nagy kockázatot jelentő anyagok kiváltására, illetőleg a környezetkímélő hulladékkezelő technológiák bevezetésére;

a szennyező fizet elv alapján a hulladék termelője, birtokosa vagy a hulladékká vált termék gyártója köteles a hulladékkezelési költségeit megfizetni, vagy a hulladékot ártalmatlanítani; a szennyezés okozója, illetőleg előidézője felel a hulladékkal okozott környezetszennyezés megszüntetéséért, a környezeti állapot helyreállításáért és az okozott kár megtérítéséért, beleértve a helyreállítás költségeit is;

a közelség elve alapján a hulladék hasznosítására, ártalmatlanítására a - környezeti és gazdasági hatékonyság figyelembevételével kiválasztott - lehető legközelebbi, arra alkalmas létesítményben kerülhet sor;

a regionalitás elve (területi elv) alapján a hulladékkezelő létesítmények kialakításánál a fejlesztési, gazdaságossági és környezetbiztonsági szempontoknak, valamint a kezelési igényeknek megfelelő területi gyűjtőkörű létesítmények hálózatának létrehozására kell törekedni;

az önellátás elve alapján - országos szinten, a területi elv és a közelség elvének figyelembevételével - a képződő hulladékok teljes körű ártalmatlanítására kell törekedni, ennek megfelelő ártalmatlanító hálózatot célszerű kialakítani és üzemeltetni;

a fokozatosság elve alapján a hulladékgazdálkodási célokat ütemezett tervezéssel, egymásra épülő lépésekben, az érintettek lehetőségeinek és teherviselő képességének figyelembevételével kell elérni;

a példamutatás elve alapján az állami és helyi önkormányzati szervek a munkájukban érvényesítik a törvény céljait és elveit;

a költséghatékonyság elve alapján a hulladékkezelés szabályainak kialakítása, a hulladékgazdálkodás szervezése során érvényesíteni kell, hogy a gazdálkodók, fogyasztók által viselendő költségek a lehető legnagyobb környezeti eredménnyel járjanak.

A hulladékgazdálkodás során törekedni kell arra, hogy a termelés és fogyasztás során minél kevesebb hulladék keletkezzen. A keletkezett hulladék elhelyezését és ártalmatlanítását úgy kell megoldani, hogy ne veszélyeztesse a környezeti elemek (talaj, felszíni és felszín alatti vizek, élővilág stb.) minőségét, s a táj esztétikai adottságait se befolyásolja negatívan.

Célok, célállapotok

Kötelező közszolgáltatás

A Htv. alapján az önkormányzatnak kötelezően ellátandó közszolgáltatásként az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatást kell szerveznie, és fenntartania, mely kiterjed:

a) a közszolgáltató szállítóeszközhöz rendszeresített gyűjtőedényben, a közterületen vagy az ingatlanon összegyűjtött és a közszolgáltató rendelkezésére bocsátott települési szilárd hulladék elhelyezés céljából történő rendszeres elszállítására;

- b) a települési folyékony hulladék ideiglenes tárolására szolgáló létesítmény kiürítésére és a települési folyékony hulladék elhelyezés céljából történő elszállítására, a még be nem csatornázott területeken,
- c) a települési hulladék ártalmatlanítását szolgáló létesítmény (pl. hulladéklerakó) létesítésére és működtetésére.

Az önkormányzatunk rendeletben állapítja meg mindazokat a szabályokat, ami a fenti elveket és kötelező közszolgáltatás igénybevételét szabályozzák és rendezik. A település szinte teljes mértékben csatornázott a belterületen, a folyékony hulladék elszállítására az önkormányzat szerződéssel rendelkezik. A szilárd hulladék elszállítására szintén szerződéssel rendelkezünk, a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Társulás tagjai vagyunk, akik keretszerződést kötöttek a Dunanett Kft-vel, így településünkön ők végzik a szolgáltatást.

Szelektív hulladékgyűjtés

A hulladékgazdálkodás egyik kiemelt célja a hulladékok szelektív gyűjtése és hasznosítása. A hasznosítható anyagok külön gyűjtése és felhasználása a természeti erőforrások védelme, kíméletes használata érdekében történik. Emellett részvételi lehetőséget biztosít az emberek számára – s különösen a gyermekeknek – a környezetvédelemben, ezáltal különösen erős nevelő hatása van. A veszélyes összetevők külön gyűjtése természetesen hasonlóan fontos a környezetvédelmi szemlélet kialakítása terén.

A Dunanett Kft. 2015. március 16-tól kibővítette a szelektíven gyűjtött hulladékok elszállításának módját, illetve minden településre egységesen került bevezetésre szolgáltatási területén így Baracson is. A korábbi gyakorlat szerint a közszolgáltatás keretében, a sárga színű műanyag zsákokban a PET- palack és a mosószeres flakonokat lehet gyűjteni, ez kibővült az alumínium és a vas csomagolási hulladékokkal (például sörös dobozokat, konzervdobozokat) is el lehet helyezni ettől az időponttól. A papír gyűjtésére szolgáló kék színű zsákokban a papír mellett az itales karton (például tejes doboz) csomagolási hulladék is elhelyezhető. Flakonokat, itales kartondobozokat összetaposott, kiöblített állapotban kell a hulladékgyűjtő zsákokba elhelyezni. Veszélyes anyagok tárolására használt csomagolóanyagot nem lehet a zsákokba tenni. Nyilván ez nem csak a Htv-ben foglaltakat követi, hanem mely az, amely gazdaságosan gyűjthető, esetleg hasznat is hoz a szolgáltatónak. A hullámpapírt a szelektív hulladékgyűjtési szállítási napokon a zsákok mellé, lapra hajtogatva, összekötve kell kihelyezni. A sárga és kék színű hulladékgyűjtő zsákok folyamatos biztosítását a Dunanett Kft végzi ellenérték fejében.

Településünkön a hulladékgyűjtő sziget több, mint 10 éve nem valósult meg, nem lépett előrébb a tervezési szakaszból a megvalósítás szakaszába, holott szinte minden közmeghallgatáson ezt rajtunk kérték számon a lakosok.

Komposztálás

Baracs Község Önkormányzata 2011-ben elhatározta, hogy saját ingatlanán a közterületeken keletkezett növényi hulladékot komposztálja, kibővítve esetleg a lakosság által leadott növényi hulladékkal, majd azt felhasználja szintén a közterületeken virágágyásokban. Sajnos ez megghiúsult, az önkormányzat ilyen tevékenységre a környezetvédelmi hatóság akkori tájékoztatása alapján nem volt jogosult.

Feladatok

Az illegális hulladéklerakókat megszüntetése, újrakeletkezésük megakadályozása érdekében javasolt megszervezni a „népszerű” helyek rendszeres ellenőrzését és törvényi szigorral kell fellépni az illegálisan hulladékot lerakók ellen. Emellett hosszabb távon a lakossági szemléletformálásnak van igen fontos szerepe, amelyben az Önkormányzatnak szervező szerepet szükséges betöltenie.

Fontos feladat a szelektív hulladékgyűjtés elterjedésének elősegítése. A rendszer eredményes működésének fontos feltétele a szelektív gyűjtéshez szükséges infrastruktúra és a begyűjtött hulladékok feldolgozására alkalmas háttérpar megteremtése, ami nem települési léptékű feladat. Az Önkormányzat a lakosság meggyőzésében (például felvilágosító programok szervezésével) kaphat fontos szerepet.

Országos probléma, hogy a kommunális hulladék közé gyakran veszélyes hulladékok is kerülnek (pl. szárazelemek, festékek, akkumulátorok, gyógyszerek). Ezeknek a háztartási veszélyes hulladékoknak a szelektív gyűjtését mindenképpen meg kellene oldani. Javasolt kialakítani egy központi hulladékudvart, ahová a háztartási veszélyes hulladékok elhelyezhetők. A szintén tervezett hulladékgyűjtő szigeteken pedig a települési szilárd hulladék hasznosítható összetevőinek begyűjtése történhetne. Egyes összetevők begyűjtése szervezett akciók keretében is lehetséges, amelyeket a hulladékgyűjtő közszolgáltatást végző céggel közösen javasolt megszervezni.

A hulladékgazdálkodás eredményesebbé tételét nagyban elősegíti egy helyi hulladékgazdálkodási terv készítése (az Országos Hulladékgazdálkodási Terv elfogadását követő 18. Hónap végre kötelező az elkészítése), amelyben a jövőbeni célok és feladatok kerülnek megfogalmazásra. Baracs ezzel nem rendelkezik, illetve elavult.

Egy az egész településre kiterjedő felmérés keretében meg kell vizsgálni, hogy a kutakat mely ingatlanokon használják illegális szennyvízbevezetésre. A tényleges szennyezéseket – jó szóval, vagy ha szükséges hatósági eszközökkel – fel kell számolni.

7. ZAJ ÉS REZGÉS ELLENI VÉDELEM

Célok, célállapotok

A lakosság egészségének védelme érdekében a környezeti zajokat, rezgéseket elfogadható szinten kell tartani. A környezetbe zajt, illetve rezgést kibocsátó és a zajtól, illetőleg rezgéstől védendő létesítményeket úgy kell tervezni, egymáshoz viszonyítva elhelyezni, hogy a zaj és a rezgés ne haladja meg a megengedett zaj-, illetőleg rezgésterhelési határértékeket.

Zajt, illetve rezgést előidéző új üzemi létesítményt, berendezést, technológiát, telephelyet és egyéb helyhez kötött külső zajforrást (együtt: üzemi létesítmény) csak olyan módon szabad tervezni, létesíteni, üzembe helyezni, meglevőt pedig bővíteni, felújítani, korszerűsíteni, valamint építési munkát végezni, hogy azok rendeltetésszerű használata, illetőleg az építési munka végzése során keletkező zaj a területre, illetve rezgés a létesítményre megengedett zaj- és rezgésterhelési határértéket ne haladja meg.

A meglevő zaj- és rezgésforrások által okozott veszélyes mértékű zajt és rezgést fokozatosan, tervszerűen csökkenteni kell.

A 2018-ig kötelezően felülvizsgálandó Helyi Építési Szabályzatban ezt a kérdéskört szigorúan szem előtt kell tartani, hiszen az utóbbi időben Baracson a műhelyeket közvetlenül a lakóövezet kellős közepére építik.

8. KÖRNYEZET EGÉSZSÉGÜGY

Az ember és környezete szoros kölcsönhatásban áll egymással. A környezeti problémák a legtöbb esetben az emberi egészségre is kihatnak. Az emberi egészséget veszélyeztető környezeti ártalmak leginkább a településeken fejtik ki hatásukat.

Az emberi egészség nem csupán a betegség hiányát, hanem a teljes testi, lelki és szociális jólétet jelenti. A lakosság egészségi állapotának javítása, az egészséget támogató környezet kialakítása nemzeti érdekünk. Ennek megvalósítása érdekében szükséges rangsorolni a legfontosabb környezet egészségügyi problémákat, meg kell fogalmazni a megvalósításhoz szükséges stratégiai elemeket. A hatékony környezet egészségügyi oktatás, nevelés, hosszú távon érvényesülő prevenciós eszköz. A tudatformálás, a helyes szokások és magatartásformák kialakítása elengedhetetlen feltétele az egészségi állapot megőrzésének. A nevelés minden szinten - az óvodától a továbbképzésig - igen fontos. Az egyes intézmények által végzett oktatási tevékenységet össze kell hangolni, és hatékonyabbá kell tenni. Az összefüggések feltárásának és értékelésének elengedhetetlen feltétele az egészségi állapot és a környezet kölcsönhatását alátámasztó adatok, adatbázisok kialakítása. Ahhoz, hogy ezeket térben és időben értékelni lehessen, szükséges a meglévő adatbázisok elérhetőségének biztosítása, az adatok folyamatos regisztrálása és analízise. Szükséges a lakosság és a szakmai közvélemény tájékoztatása, az információk rendszeres publikálása.

A lakosság aktív részvétele nélkül a környezet-egészségügyi célkitűzéseket nem lehet végrehajtani. Minden ágazat stratégiájába - államigazgatási és önkormányzati szinten egyaránt - be kell építeni a fenntarthatóság elvét. Valamennyi társadalmi, gazdasági döntésnél figyelembe kell venni a természeti értékek megőrzését, az erőforrások takarékos felhasználását. A problémák megoldásának jelentő része helyi szinten, az önkormányzatok kezében van, különösen a megelőzés, a hatósági intézkedések, az oktatás, nevelés területén. Szoros együttműködést kell kialakítani a környezet-egészségügyi igazgatási szervek között a hatékonyságának fejlesztése érdekében. Harmonizálni kell a meglévő és kialakítandó programokat mind országos mind nemzetközi szinten.

A régóta ismert környezetszennyező hatások mellett új tényezők jelentek meg, melyeknek hatása még nem ismert, vagy nem kidolgozott. A környezet-egészségügyi kutatások fejlesztése, kiterjesztése tehát elengedhetetlen. Kiemelt kutatási területek: a levegőminőség és a légúti megbetegedések közötti kapcsolat, az ivóvíz-szennyezők és összetevőinek hatásai, a toxikus és daganatkeltő vegyi anyagok hatásai, a hulladékok minősítésének szempontjai.

Az allergiáról

Ki kell emelni a pollenallergia egyre súlyosabb, egészséget veszélyeztető tényezővé vált. Az ebben szenvedő betegek száma becslések szerint lassan elérheti a hárommilliót országos szinten, (a gyakran ebből kialakuló, sokkal veszélyesebb asztmában szenvedők száma mára százazres nagyságúra tehető, és ha nem veszi kezdetét egy hatékony megelőző program, úgy kb. tizenöt év múlva minden második magyar állampolgár allergiás betegségben fog szenvedni. Az ezzel együtt járó kiadások jelenleg már évi több milliárd forintba tehetőek, ebben csak a gyógyszerek ára van bent, nem tartalmazza a munkaképesség-csökkenést, az elmaradt turistautakat, a baleseteket stb., és nem utolsósorban azt, hogy az allergia nagyon kellemetlen tünetekkel jár.

A hazánkban megtalálható 250.000 virágos növény közül 250 faj pollenjei okozhatnak allergiát.

A parlagfű irtása:

- A kaszálás, kapálás nem mindig pusztítja el a növényt, sőt! Mivel a kaszálást illetve a fűnyírást általában nem lehet olyan alacsonyan végezni, hogy ne maradjon oldalrügy, így a növényből újabb hajtások törnek ki, és a kaszálást követően tovább virágzik. Ha a kaszálás nem időben történik, akkor a növény képes a kaszálást követően is kihajtani, és virágozni.
- A kézi gyomlálás eredményes, de csak a virágzás előtt szabad végezni.
- Rendszeres legeltetéssel is gyom mentesíthetők azok a területek, amelyek egyébként megfelelnek az állattartás feltételeinek. A parlagfüvet és a legtöbb gyomot a juh, a kecske lelegeli.
- A vegyszeres védekezés is eredményes, de megfelelő szakértelmet kíván; embereket, főként kisgyermekeket nem szabad veszélyeztetni.

A településeken belüli gyommentesítésben az önkormányzatokra hárul a legnagyobb teher. Egyrészt a saját kezelésükben lévő területeket kell rendben tartaniuk, másrészt pedig a többi gyomos terület tulajdonosát is rá kell bírniuk erre. Az önkormányzatoknak azonban a szűkös költségvetés miatt nincs kapacitásuk a települések teljes területének ellenőrzésére.

9. KÖRNYEZETI TUDAT- ÉS SZEMLÉLETFORMÁLÁS

Az állampolgárok környezeti ismereteiről, készségeiről és hajlandóságáról készült előzetes és szórványos felmérések azt mutatják, hogy a környezeti értékek és érdekek hátrасorolódnak az egyéni értékrendben, ugyanakkor első helyen szerepel az egészség, amelynek környezeti és életmódbeli meghatározottsága mind ismertebbé válik. Érzékelhető, hogy fokozatosan, egyre gyorsuló ütemben tudatosodik a környezeti és természeti érték és a kockázatterület a lakosságban. Az egyéni cselekvésekben, döntésekben mégis csak elvétve jelenik meg a környezettudatos gondolkodásmód, a fenntarthatóságra törekvés.

A környezettudatos viselkedés terjedésének legfőbb akadályai az ismerethiány, a pozitív minta hiánya, a környezetileg elfogadhatatlan viselkedés társadalmi elítélésének hiánya, valamint az együttműködő közösségek gyengesége. A szemléletformálás legfontosabb csatornáinak hazai jogi szabályozása széttagolt: elemei részben a médiatörvényben, a közoktatási törvényben, a környezetvédelmi és a természetvédelmi törvényben, a népegészségügyi, a családpolitikai és az ifjúságpolitikai koncepciókban, a környezeti információhoz való hozzáférésről szóló nemzetközi egyezményhez (Aarhusi Egyezmény) való csatlakozásunkból eredően fogalmazódnak meg. Az oktatást szabályozó joghelyeken a szükségletekhez mérten, és nemzetközi összehasonlításban is elégtelenül jelenik meg a fenntartható fejlődés pedagógiája, a környezeti nevelés és szemléletformálás. Ez egy általános szemléletmód, de szerencsére Baracson az iskolai oktatásban és az óvodai nevelésben (Zöld Óvoda) is megjelenik, a pedagógia program tartalmaz erre vonatkozó elképzeléseket.

A helyi lakosság környezethez való viszonya nem csupán a társadalmi és családi háttér függvénye, de befolyásolja a közösségi lét, illetve a települési önkormányzat környezeti stratégiája. Az önkormányzatok és döntéshozóik úgy támogathatják az eddiginél hatékonyabban a környezetvédelmi célokra irányuló társadalmi vonatkozású akciókat, ha a környezetpolitikában megelőző jellegű szemléletmódot követnek, valamint ha ezen a területen erősítik a társadalmi párbeszédet és a szakmaiságot.

Ennek érdekében elsődleges szempont a hosszú távon ható kapcsolatrendszerek kiépítése és fenntartása. Fontos feladat a tájékoztatás fejlesztése. A modern média és kommunikációs lehetőségek kihasználásával az eddig sem csekély társadalmi bázis nagymértékben növelhető. Ugyanígy feladat az érdekeltségi rendszerek kidolgozása, ugyanis ezzel nemcsak a nonprofit,

hanem a vállalkozói szféra is bevonható a környezetvédelmi feladatokba. Ennek egy része az önkormányzatok hatáskörébe tartozik.

Települési szinten javasolt a hagyományteremtés, a rendszeres akciók bevezetése. Ennek jelentős közösség- és tudatformáló szerepe lehet. Ilyen az egyik civil szervezet, a Baracsi Társas Kör által rendszeresen megtartott szemétszedés. Lényeges, az önkormányzatok hatáskörébe tartozó kérdés a hatékony ellenőrzési rendszerek kidolgozása és fenntartása. Ebben érdemes aktívan együttműködni a hatóságokkal, valamint hangsúlyosan preventív szemléletű, rendszeres, a lakosok számára is átlátható ellenőrzési rendszert kialakítani. Ennek szintén a direkt, környezetvédelmi hasznon túl tudatformáló hatása is van.

Érdemes mind települési, mind megyei szinten figyelmet fordítani arra, hogy a jelenleg elaprózott, egymásról nem tudó, környezetvédelemben aktívan résztvevő csoportok valós közösségeket formáljanak, illetve, hogy az egyes feladatokba minél nagyobb mértékben bevonják az önkormányzatok a társadalmi szervezeteket.

Feladatok

- a környezet- és természetvédelmi ismeretek, környezettudatosság közvetítése az oktatásban, a fenntarthatóság pedagógiájának általános elterjedése;
- a társadalom környezeti értékrendjének javítása;
- a társadalmi részvétel erősítése a környezettel és természettel kapcsolatos döntéshozatali folyamatokban (partnerség a környezetért);
- környezetvédelmi vezetési rendszerek elterjesztése;
- a környezetbarát termékek forgalmának növelése.

A társadalom szempontjából alapvető elvárás az információhoz való jog biztosítása. Ennek érdekében a lakosságot rendszeresen tájékoztatni szükséges a település aktuális környezeti állapotáról, s a környezeti állapot megőrzése érdekében tett intézkedésekről. Nem elegendő a környezeti állapotadatok megadása, hanem szükség van az ok-okozati összefüggések tisztázására is, mert e nélkül a védekezés lehetőségei korlátozottak. A lakosság tájékoztatása érdekében évente minimum egyszer (szükség esetén többször is) külön a környezet védelmének feladatairól szóló lakossági fórumot javasolt szervezni.

Értelmes célokért az emberek öntevékenyen is fel tudnak lépni, ugyanakkor megfelelő háttér vagy támogatás hiányában ezek a kezdeményezések általában elhalnak. Az Önkormányzatnak az öntevékeny helyi csoportok környezetvédelmi kezdeményezései számára meg kell teremteni azt a hátteret, amely a lehetőségek kihasználását biztosíthatja. Ez nem csak, és nem elsősorban anyagi támogatást jelent, hanem sokkal inkább az öntevékeny csoportokkal történő együttműködést, együtt gondolkodást. Segítség lehet például a szervezett programokhoz a megfelelő helyszín biztosítása, vagy a megoldandó feladatokról történő egyeztetés, a lakosság tájékoztatásában való közreműködés.

Komoly tudatformáló hatása lehet annak, ha a lakosságot bevonják a településen felmerülő környezetvédelmi döntésekbe és azok végrehajtásába. A megvalósítási programokban a lakosság aktívan részt vehet, melynek további előnye, hogy így a programban résztvevők sokkal inkább magukénak érzik a települést, annak védelmében hatékonyabban fel tudnak lépni.

Környezetvédelmi programokra számos pályázatot írnak ki minden évben. Mivel az Önkormányzat szűkös anyagi helyzete miatt kevés pénz jut a környezeti tudatformálással kapcsolatos tevékenységekre, ezeknek a pályázati lehetőségeknek a folyamatos nyomon követése és a pályázatok megírása fontos önkormányzati feladat.

10. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS KÖRNYEZETVÉDELLEM

A környezetvédelem illetve a terület- és településfejlesztés céljai sok közös törekvésben megjelenhetnek, de vannak olyan kérdések, ahol gyakran jelentős érdekütközések fordulnak elő. A legjellemzőbb ütközőterületek a következők:

Munkahelyteremtés ↔ környezetállapot romlás. A fejlesztések nem eredményezik szükségszerűen a környezeti állapot romlását. A probléma akkor jelentkezik élesen, amikor a környezeti szempontokat alárendelik a mindenáron való munkahelyteremtés kényszerének.

Infrastruktúra bővítés igénye ↔ környezetállapot romlás. Az elmúlt évtizedek elmaradott infrastruktúrájának fejlesztése (például úthálózat, szennyvízcsatorna-hálózat) fontos feladat. A fentebb említettekhez hasonlóan azonban fontos, hogy a környezeti szempontokat ne rendeljék alá mindenáron való infrastruktúrafejlesztésnek.

A területi különbségek csökkentése ↔ az egyediség megtartásának igénye. Az elmaradott térségek jogos igénye a területi különbségek csökkentése. Ennek során – a homogenizálási törekvések helyett – tudatosan törekedni kell a helyi sajátosságok megtartására.

Kényszerítő rövid távú érdekek ↔ hosszú távú következmények a területhasználatban és a környezetállapotban. A gyakran jelentkező kényszerhelyzetek egyre rövidebb távú gondolkodást sugallnak az élet minden területén. A terület- és településfejlesztést illetve a környezetvédelmet azonban – jellegükből adódóan – csak hosszú távú szemlélettel lehet eredményesen művelni.

Országos és regionális szintű fejlesztések ↔ a helyi érdek érvényesülése. Az országos, regionális, illetve helyi szintű fejlesztési elképzelések összehangolása nem mindig könnyű feladat (például regionális hulladéklerakók elhelyezése, térségi szennyvízrendszerek kiépítése). A magasabb szintű fejlesztési elképzeléseket minden esetben a helyi érdekek messzemenő figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A környezetvédelem – nevével ellentétben – nem csak védekező jellegű tevékenység, hanem olyan tervszerű környezetfejlesztés, amely környezetünket szükségleteink szerint, az ártalmak egyidejű megelőzésével alakítja. A környezet védelme nem a környezeti elemek változatlanul hagyását jelenti, hiszen az ember az adott környezetben élni, dolgozni és alkotni akar, s szükségleteit egyre magasabb szinten kielégíteni. A környezet védelmét a társadalmi-gazdasági fejlődés egyidejű biztosításával kell megvalósítani. A környezetvédelem ennek megfelelően magában foglalja:

- a károkat megelőző védelmet,
- az okozott károk megszüntetését,
- az emberi környezet fejlesztését,
- a természeti erőforrásokkal való ésszerű gazdálkodást.

A terület- és településfejlesztés illetve a környezetvédelem összehangolásának alapelvei a következők:

- A környezetvédelmi szempontoknak a terület- és településfejlesztési tervek (konceptiók, programok) készítésének minden fázisába integrálódnia kell.
- A terület- és településfejlesztésnek közvetlen környezetvédelmi céljai is vannak, azaz a terület- és településfejlesztési tervek céljai között környezetvédelmi céloknak is meg kell jelenniük.
- A környezetvédelemnek feltételeket kell szabnia a terület- és településfejlesztés számára, a terület- és településfejlesztésnek pedig ezeket a feltételeket be kell építenie a különböző szintű terveibe.

- A környezetvédelemnek meg kell határoznia, hogy mit tekint értéknek, valamint hogy az új érték kialakításánál mi lehet értékképző környezetvédelmi szempontból. A terület- és településfejlesztésnek ezeket a szempontokat fel kell tudni használnia.
- A terület- és településfejlesztés során az ország által vállalt nemzetközi környezetvédelmi (természetvédelmi) kötelezettségeket figyelembe kell venni.

Összefoglalva: a terület- és településfejlesztés illetve a környezetvédelem összehangolása a következők kölcsönös figyelembevételével lehetséges:

A környezetvédelemnek nem lehet célja, hogy egy adott területen a rossz életminőség és életkörülmények fenntartása árán óvja a környezetminőséget.

Megfordítva pedig, a területfejlesztésnek nem lehet célja, hogy az életminőséget a környezet rovására, a rövid távú piaci szempontok alapján javítsa.

III. KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM

Rövid távú cselekvési programok a környezet védelme érdekében

A környezetvédelmi feladatok megvalósítására **több szinten** kerül sor, azonban mi csak a települési szintű programokat fogalmazhatjuk meg, ennek érdekében tehetünk intézkedéseket.

A feladatokat **végrehajtásuk szükségességét** tekintve két nagy csoportba oszthatjuk:

- a.) A települési szintű feladatok egy részének végrehajtására **jogszabályok kötelezik** az önkormányzatot. A jogszabályok általában a végrehajtás határidejét is megadják. A kötelező jellegű programok megvalósításának prioritást kell kapnia.
- b.) A települési szintű feladatok gyakran részét képezik az országos, regionális és térségi programoknak, vagy elősegíthetik azok megvalósulását. Ezek megvalósítását nem írják elő jogszabályok, azonban megvalósításukat a települési önkormányzatok **önként átvállalhatják**. Ezt általában a helyi lakosság jobb életfeltételeinek, az egészséges környezet biztosításának igénye teszi indokolttá, vagyis megvalósításuk a településnek is jól felfogott érdeke. Ilyenek például az értékvédelmi feladatok, hiszen a természeti értékek és az épített környezet értékei turisztikai vonzerőt is jelentenek, így azok megőrzése a település gazdasági fejlődéséhez is hozzájárulhat.

A következő fejezetben a település rövidtávú környezetvédelmi cselekvési programjait mutatjuk be. A feladatok megegyeznek a korábban felsoroltakkal, azok kerülnek besorolásra összesített módon. A használt fogalmak: Kötelező, ajánlott, fontosságát tekintve nagyon fontos, fontos, kevésbé fontos, ezek magyarázatra nem szorulnak.

1. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELMI PROGRAM

- a.) Védelmi célú zöldsáv létesítése

A Program ajánlott, és fontos besorolású.

A program célja: A mezőgazdasági művelés során keletkezett por általi emberi egészségre gyakorolt kedvezőtlen hatásának csökkentése. A zöldsáv létesítése a település esztétikai megjelenésének javításához is hozzájárul.

A program leírása: Baracs települést tulajdonképpen termőföldek ölelik körbe. A mezőgazdasági művelés során, amennyiben nagy a szél a földekről nagy mennyiségű port juttat

a település irányába, főleg Baracstól észak, észak-nyugati földekről a Wesselényi utca felé. Ennek felfogására alkalmas lehet a zöldsáv, továbbá télen a hó átfúvásokat is megakadályozhatja, a hó úttestre jutását csökkentheti.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat, érintett földtulajdonosok, helyi lakosság.

Forrás: Önkormányzat költségvetése

b.) Parlagfű visszaszorítása

A Program kötelező, és nagyon fontos besorolású.

A program célja: A parlagfű irtásával a levegő allergiát okozó pollentartalmának csökkentése, a pollenallergiás megbetegedések visszaszorítása.

A program leírása: A program első lépéseként fel kell mérni a parlagfű elterjedési területét. Mivel az allergén gyom visszaszorítása csak a lakosság aktív közreműködésével valósítható meg, sort kell keríteni a parlagfű megismertetésére. Az ingatlan tulajdonosoknak kell elvégezni a parlagfű irtását. Lényeges, hogy az irtásnak a gyom virágzása előtt kell megtörténnie, a bel- és külterületeken egyaránt. Az eredményes végrehajtás érdekében a szomszédos településekkel való együttműködésére is szükség van.

Felelős, közreműködő: települési önkormányzat, földhivatal, helyi lakosság.

Forrás: Önkormányzat költségvetése

c.) komposztálás

A program ajánlott és kevésbé fontos besorolású.

A program célja: A kerti hulladék égetésének csökkentése, a kerti hulladék égetésével járó füst csökkentése az élhetőbb környezetért.

A program leírása: A településen a száraz kerti hulladék égetése magánterületen megengedett, ennek ellenére a kerti hulladékot közterületen és nedves állapotban akarják elégetni legtöbbször, melyre hatalmas füstfelhő öleli körbe Baracs települést, zavarva ezzel a mindennapi együttélést. A komposztálással kapcsolatos tájékoztató, szóróanyag lakossághoz történő eljuttatásával csökkenteni kívánjuk mindezt. Fontos ez azért is, mert a kerti hulladék közé egy-két flakon is általában bekerül, vagy éppen egy nylon zsák.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat, lakosság.

Forrás: pályázati források

A programban írt egyéb veszélyforrások nem jelentősek, gondolok itt a település levegőjét veszélyeztető ipari létesítményekre és az autók okozta légszennyezésre. Az ipari létesítmények környezetében véderdő található, illetve az uralkodó szélirány miatt a papírgyár és a vasmű gáz és káros anyag kibocsátásának Baracsra gyakorolt hatása minimális. Baracson átmenő forgalom

nincsen, így az autók káros anyag kibocsátása szintén nem jelentős. Különösebb tevékenységet nem igényel a védekezés mindezek vonatkozásában.

2. VÍZMINŐSÉG-VÉDELMI PROGRAM

- a.) A települési folyékony hulladék megfelelő tárolása és kezelése, elszállíttatása

A program besorolása kötelező és nagyon fontos besorolású.

A program célja: A települési folyékony hulladék közcsatorna rá nem kötött ingatlanjainak rákötése, ahol ez nem lehetséges ott zárt szennyvíztározó kiépítésére való kötelezés.

A program leírása: A település több, mint 90% csatornázott, azonban a csatornára rá nem kötött ingatlanok, valamint a település lakott, de nem belterületi ingatlanjain a folyékony hulladék tárolása, kezelése és elszállíttatása kötelező közszolgáltatás, de ennek nem mindenki tesz eleget, szennyezve ezáltal a felszíni és felszín alatti vizeinket. Ezt szeretnénk megakadályozni és csökkenteni a programmal. Szigorúbb ellenőrzéseket bevezetve, lakosság közreműködésére számítva.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat, lakosság.

Forrás: Az érintett lakosságnak kell a költségeket viselnie, csatornázás esetén pályázati források, belterületbe vonás támogatása önkormányzati részről.

- b.) mezőgazdasági területekről érkező szennyeződések csökkentése

A program besorolása kötelező és nagyon fontos besorolású.

A program célja: a felszíni és felszín alatti vizek védelme a mezőgazdasági területekről érkező „szennyeződésekkel” szemben.

A program leírása: A legfontosabb feladat, hogy a mezőgazdasági művelésben dolgozóknak felhívjuk a figyelmét a műtrágyák által okozott esetleges szennyezésekre, amelyre a programban olvashattunk konkrét példát. Nagyon fontos feladat mind a hígtrágya, mind az almos trágya tárolásának szabályainak a betartása, betartatása.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat, lakosság.

Forrás: Tájékoztató előadásra pályázat, egyébként pedig a mezőgazdaságban dolgozók, az abból élők saját költségvetését is kell, hogy terhelje a fent leírtakból adódó plusz költség

- c.) ivóvízhálózat korszerűsítése, takarékos ivóvíz felhasználás

A program besorolása ajánlott, és fontos besorolású.

A program célja: az előregedett ivóvízhálózat korszerűsítése, takarékos ivóvíz felhasználás.

A program leírása: A településen öreg ivóvízhálózat rekonstrukciója, tervezés alatt áll Baracs Tanácsház utca és Ady endre utca nyomvonalának ivóvízhálózat rekonstrukciója. Baracson különösebb vegyszerezés nélkül iható ivóvizet adnak kútjaink, ugyanakkor a víz az egyik

legnagyobb kincsünk, fontos ezzel tisztában lenni, tájékoztatni a lakosságot. Ez utóbbira előadásokat szükséges szervezni.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat, lakosság.

Forrás: ivóvíz rekonstrukcióra önkormányzat költségvetése, előadásokra pályázat útján.

d.) belterületi esővíz elvezetés csatorna, árokrendszer kiépítése, befogadók karbantartása

A program kötelező feladat, fontos besorolású.

A program célja: A településen a csapadékvíz elvezetése kötelező önkormányzati feladat, melyet a Katasztrófavédelem is évről évre ellenőriz. A kötelezettség betartása a fő cél.

A program leírása: Baracs településen 3 ütemben valósul meg a csapadékvíz elvezetés. Ebből a Széchenyi utcával együttesen a csapadékvíz elvezetés is megvalósult, az Apátszállási településrész többi utcája a 2. ütem, amely egyenlőre tervezés alatt áll, a 3. ütem pedig a Templomos falurész és a Duna part, de ennek a kivitelezése előre nem látható. A feladatokra pályázati pénzt kell gyűjtenünk, majd mindezeket megvalósítani. Folyamatban van a Liget sori övások, mely nem csupán összegyűjti, de meg is védi a Liget sori lakóházakat a nagy esőzésekkor a lakosság „nyakába” zúduló víztől.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzatok, lakosság.

Forrás: Önkormányzati költségvetés, Konszolidációban nem részesülő önkormányzatoknak juttatott pénzforrás.

3. FÖLD- ÉS TALAJVÉDELMI PROGRAM

a.) talajerózió- és belvízvédelem, a fenntartható területhasználat kialakítása

Ajánlott, fontos besorolású.

A program célja: a talajerózió csökkentése.

A program leírása: A vízvédelemnél is említett csapadékvíz-elvezető övások megvalósítása, mely a dombosabb területeken megakadályozza a talajeróziót, hiszen egy-egy nagyobb esőzés során nem csak a házak ázhatnak el, de iszaptengerré változik az út, amely sem az autósoknak nem tesz jót, sem a földtulajdonosnak, hiszen a humuszréteget lemossa az eső. A vízi létesítmény megépítése, azok karbantartása, az erózió megelőzése helyes földhasználattal címmel előadások szervezése.

Felelős, közreműködők: önkormányzat, szakember, lakosság.

Forrás: önkormányzat költségvetése, pályázat, lakosság, földtulajdonos.

b.) környezeti terhelés minimalizálása

Ajánlott, fontos besorolású.

A program célja: A műtrágya és a védekezéshez használt vegyszerek minimalizálása, optimalizálása

A program leírása: A gazdákkal tudatosítani a műtrágya okozta káros hatásokat, a vegyszerezés veszélyeit, az esetleges alternatív megoldásokat.

Felelős, közreműködők: települési önkormányzat, termőföld használók, lakosság.

Forrás: pályázat.

4. TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELMI PROGRAM

- a.) természeti területek megőrzése, természetszerű területek, erdők arányának jelentős növelése.

Ajánlott és fontos besorolású

A program célja: Azoknak az erdő, gyeperdő, nádas művelési ágban lévő területeknek, művelés alól kivettként nyilvántartott, és nem építmény elhelyezésére szolgáló, vagy bányaművelés alatt nem álló földterületeknek, valamint mező- és erdőgazdasági hasznosításra alkalmatlan földterületeknek a megőrzése, melyeket elsősorban természetközeli állapotok jellemeznek.

A program leírása: A szántóföldi gazdálkodás során a jövőben fokozott figyelemmel kell lenni a meglévő kis területű, természetszerű élőhelyekre, amelyek a természetes élővilág számára menedékhelyet biztosítanak, így hozzájárulnak a biológiai diverzitás fenntartásához és a környezetkímélő mezőgazdaság alkalmazásához. Emellett környezetükben kedvezőbb vízháztartási viszonyokat teremtenek, és így a gazdálkodás eredményességéhez is hozzájárulnak. A természeti területek az 1996. évi törvény a természet védelméről rendelkezései szerint jogi védelem alatt állnak, így a gazdálkodásra szigorú előírások vonatkoznak, míg a művelési ág változtatáshoz a területileg illetékes természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.

Felelős, közreműködők: gazdálkodó szervezetek és magángazdák.

Forrás: gazdálkodó szervezetek, gazdák költségvetése

- b.) tájérték kataszter elkészítése

Ajánlott és fontos besorolású.

A program célja: A település értékeinek feltárása, bemutatása, összegyűjtése, turisztikai vonzerő kiépítése.

A program leírása: Azoknak az értékeknek az összegyűjtése, bemutatása, mellyel erősödik a természet védelme fontossága, mellyel bemutathatjuk az ide érkező turistáknak a „védett természetet”, azok értékeit.

Felelős, közreműködők: Önkormányzat, gazdálkodó szervezetek és magángazdák.

Forrás: Önkormányzati költségvetés, pályázat.

c.) Tájsebek megszüntetése, rekultiválása

A program célja: A környezeti állapot javítása, a táj és az élővilág védelme a tájsebek megszüntetése, rekultiválása.

A program leírása: A tájsebek Baracs esetében főleg az illegális hulladéklerakásból adódnak, melyek megszüntetésére rendszeres szemétszedés szervez az önkormányzat, civil szervezetek, és szerencsére országos program is akad minderre.

Felelős, közreműködők: Erdőgazdaság, egyéni gazdálkodók, önkormányzat, közútkezelő.

Forrás: pályázat, önerő.

5. TELEPÜLÉSI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELMÉNEK PROGRAMJA

a.) Baracs település környezet általános megjelenésének javítása

Ajánlott és fontos besorolású.

A program célja: A település általános környezeti állapotának javítása, igényes településkép kialakítása.

A program leírása: A program során javasolt sort keríteni a zöldfelületek fejlesztésére (például utcafásítás, virágosítás), esztétikus és egyéni megjelenésű információs és tájékoztató táblák kihelyezésére. A környezetbe illő településkép kialakítása magas fokú egyéni és közösségi együttműködést kíván, amiben kezdeményező szerepet játszhatnak, közösség azon tagjai, akik tevékenységük révén közvetlenül érdekeltek a kedvező települési imázs kialakításában (például a vendéglátással foglalkozók). Az Önkormányzatnak elsősorban koordináló szerepet szükséges betöltenie.

Felelős, közreműködők: Települési önkormányzat, lakosság, gazdálkodó szervezetek.

Forrás: Önkormányzati költségvetés, lakosság saját forrása, területfejlesztési pályázatok.

b.) Közterületek, utak rendszeres karbantartása

Ajánlott, fontos besorolású.

A program célja: Az egészséges mikrokörnyezet biztosítása, a településkép javítása a rendezett közterületek, valamint utak által.

A program leírása: Az önkormányzatnak folyamatosan biztosítani kell mind az anyagi, mind pedig az emberi tőkét a közterületek folyamatos tisztítására, illetve karbantartására. Nagyon fontos feladatként jelenik meg, kapcsolódván a bel- és külterületi vízelvezetéshez, árokrendezéshez, az utak tisztítása.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat, lakosság

Forrás: Önkormányzati költségvetés.

c.) Kerékpárút létesítése, fejlesztése, bővítése

Ajánlott, fontos besorolású.

A program célja: A településen kerékpárral közlekedők biztonságának növelése, munkába járás kerékpárral a közeli Dunaújvárosba - lehetőségének megteremtése.

A program leírása: Baracs Apátszállás településrészen nagyon szép kerékpárutat avattunk 2015. év elején. Szeretnénk ezt a kerékpárút-hálózatot bővíteni, kapcsolódni az országos kerékpárút hálózatra, összefogni Dunaújvárossal a munkába járás kapcsán.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat.

Forrás: Önkormányzati költségvetés, pályázatok.

d.) A település környezetvédelmi program rendszeres felülvizsgálata

Kötelező és nagyon fontos besorolású.

A program célja: A környezet állapotának és a környezetvédelmi feladatok megvalósításának nyomon követése a környezetvédelmi program jogszabályokban előírt rendszeres felülvizsgálatával.

A program leírása: A környezeti állapot és a veszélyeztető tényezők nem állandóak, s ennek megfelelően a feladatok is időről időre változnak. Ezért a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény előírja, hogy a környezetvédelmi programot szükség szerint – de legalább kétevente – felül kell vizsgálni. A program felülvizsgálatával szakértői csoportot szükséges megbízni.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat, szakértői csoport.

Határidő: Jelen program elfogadásától számított két év.

Forrás: Környezetvédelmi Alap Célelőirányzat, területfejlesztési pályázatok, önkormányzati költségvetés.

e.) A környezetvédelemmel kapcsolatos helyi önkormányzati rendeletek felülvizsgálata

Kötelező és fontos besorolású.

A program célja: A település környezetvédelmi rendelete által kevésbé részletesen kezelt, azzal összefüggő elemek helyi rendelettel való folyamatos szabályozása, az országos jogszabályi háttérre alapozva, biztosítva ezáltal, ha szükséges, az Önkormányzat hatósági jogkörével élve léphessen fel a rendeleteket be nem tartó állampolgárokkal, vállalkozókkal szemben. Közterület felügyelő alkalmazása.

A program leírása: Fontos, hogy a környezetvédelmi tárgyú rendeletink a felsőbb szintű jogszabályoknak megfeleljenek, intézkedést igénylő élethelyzeteket szabályozzanak. A közterület felügyelő közvetlenül tud intézkedni, a rendellenességet elhárítani, arra a figyelmet felhívni.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat.

6. HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI PROGRAM

- a.) Az illegális hulladéklerakó helyek megszüntetése, a rend fenntartása

Ajánlott és fontos besorolású.

A program célja: A településen az illegális hulladéklerakó helyek megszüntetése, azt követően a rend fenntartása.

A program leírása: Baracson több alkalommal került sor, és kerül sor az illegálisan lerakott hulladék összegyűjtésére, elszállítására, hogy szebb, élhetőbb, élvezhetőbb környezetben élhessünk. Ahogyan a programban olvashattuk évről évre civil szervezetek, önkormányzat szervezésében ezek meg is valósultak. Itt az ideje, hogy egy szinttel előrébb lépjünk, a rendet fenn is tartsuk. Ehhez közterület felügyelőkre, a lakosság összefogására lesz szükség.

Felelős, közreműködő: Önkormányzat, lakosság, civil szervezetek, közterület felügyelet, polgárőrség.

Forrás: önkormányzati költségvetés, pályázat.

- b.) A szelektív hulladékgyűjtés elterjedésének elősegítése

Kötelező és nagyon fontos besorolású.

A program célja: A szelektív gyűjtés bevezetésével az ártalmatlanításra kerülő hulladék mennyiségének csökkentése az újra felhasználható hulladék visszaforgatásával, megfelelő az országos hulladékgazdálkodási tervben megfogalmazott célkitűzéseknek.

A program leírása: Baracs a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Társulás tagja, a szolgáltató a Társulás, akivel a Dunanett Kft kötött szerződést, így nálunk ők szolgáltatnak. A szelektív hulladékgyűjtés bevezetésre került, korábbi fejezetben részleteztem. Sajnos a hulladékgyűjtő szigetek nem épültek meg Baracson, amelyről szintén volt szó. Mindezek ellenére a lakosság körében hangsúlyozni kell a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát, erre ösztönözni kell az embereket, amely egyelőre nem történt meg, a lakosság kis része gyűjti külön zsákokban a Dunanett Kft. tájékoztatója alapján a különböző szilárd hulladékokat.

Felelős, közreműködő: KDV Hulladékgazdálkodási Társulás, Dunanett Kft., Önkormányzat

Forrás: lakossági önerő, pályázat.

- c.) Helyi Hulladékgazdálkodási Terv elkészítése

Kötelező, nagyon fontos besorolású.

A program célja: A helyi hulladékgazdálkodási terv elkészítése, felülvizsgálata.

A program leírása: A hulladékgazdálkodási terv Baracson régi, a felülvizsgálat elmaradt.

Felelős, közreműködő: Önkormányzat

Forrás: önkormányzat költségvetése

7. ZAJ- ÉS REZGÉSVÉDELMI PROGRAM

a.) A falusias lakókörnyezetben a zaj- és rezgésvédelem kialakítása

Ajánlott és nagyon fontos besorolású.

A program célja: A belterületi és külterületi lakott területrészek zaj és rezgésvédelmének kialakítása, különös tekintettel a lakóházak között épített vagy építeni kívánt zajhatással járó működési engedély vagy telepengedély hatálya alá tartozó tevékenységekre.

A program leírása: Az utóbbi idők panaszai alapján, - gondolok itt például a Duna parton a hétvégi zajforrásokra, mikor a legtöbb ember pihenne, vagy a lakóházak között épülő vagy már működő műhelyekre, és most nem teljes körű felsorolást végeztem – nagyon fontos, hogy az egyébként is felülvizsgálandó településrendezési tervünkben, helyi építési szabályzatunkban legyen egy ezzel foglalkozó tervfejezet, amely az itt élő legtöbb ember számára elfogadható, amellyel egyetértenek.

Forrás: önkormányzati költségvetés
felelős: Önkormányzat

8. KÖRNYEZETEGÉSZSÉGÜGY FEJLESZTÉSI PROGRAM

a.) A parlagfű visszaszorítása

Kötelező és nagyon fontos besorolású.

A program kifejtése az allergiáról szóló címben kifejtésre került a programban.

Felelős: Önkormányzat, lakosság, ingatlan használója.
Forrás: költségvetés, önerő, pályázat.

9. KÖRNYEZETI TUDAT- ÉS SZEMLÉLETFORMÁLÁS PROGRAMJA

a.) A lakosság rendszeres tájékoztatása a környezet állapotáról

Ajánlott és fontos besorolású.

A program célja: A lakosság rendszeres tájékoztatása a település környezeti állapotáról, a környezettudatos gondolkodásmód erősödésének elősegítése érdekében.

A program leírása: A lakosság tájékoztatása érdekében évente minimum egyszer (szükség esetén többször is) külön a környezet állapotát bemutató és a környezet védelmének aktuális feladatait ismertető lakossági fórumot javasolt szervezni. A lakossági fórumon a lakosságot tájékoztatni szükséges a környezetvédelmi programban megfogalmazott legfontosabb

feladatokról, programokról, az azokban való részvételük lehetőségeiről. A tájékoztatók összeállítására illetve a fórum megtartására szakembereket érdemes felkérni.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat, lakosság
Forrás: önkormányzati költségvetés.

b.) A lakosság környezeti tudatának fejlesztése

Ajánlott és fontos besorolású.

A program célja: A környezettudatos gondolkodásmód fejlesztésével annak elősegítése, hogy a lakosság legyen sokkal fogékonyabb a környezeti problémákra, tevékenységei során mindig legyen tisztában a tevékenység lehetséges környezeti hatásaival, s ennek ismeretében válassza a legkisebb környezeti problémát okozó megoldást.

A program leírása: A lakosság szemléletformálásában a fiatalabb korosztály esetében az oktatási intézményeké a vezető szerep, a felnőtt lakosság részére azonban – a fiatalokkal közösen – különböző környezetvédelmi akcióprogramokat, esetleg más programokhoz kapcsolódó előadásokat lehet szervezni. A lakosságot be lehet vonni a helyi környezetvédelmi döntések előkészítésébe, különböző programok kidolgozásába, aminek komoly tudatformáló szerepe van. Az Önkormányzatnak keresnie kell az együttműködést az oktatási intézményekkel, az öntevékeny környezetvédelmi csoportokkal. Mindezek az intézkedések megteremthetik azt a hátteret, amely a lehetőségek kihasználását biztosíthatja.

Felelős, közreműködő: Települési önkormányzat, lakosság, oktatási és közművelődési intézmények.

Forrás: önkormányzati költségvetés.

10. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS KÖRNYEZETVÉDELMEI PROGRAMJA

A címben szereplő feladatokkal a Program ugyanilyen nevű alfejezetében részletesen foglalkoztunk.

Baracs, 2016. január 18.

dr. Horváth Zsolt
jegyző

Baracs Község Önkormányzata Környezetvédelmi Programjának 1. számú melléklete

A Környezetvédelmi Programmal kapcsolatos fényképek a Baracsi Szóban történt felhívás alapján kifejezetten e programhoz önkéntesen beküldött fényképek, amelyek folyamatosan bővíthetők, az egyes felülvizsgálatok során ez a melléklet bővíthető.

Csóri Tamás fényképe a Széchenyi Zsigmond Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményről 2015. április

Csóri Tamás fényképe a Faluház előtti emlékműről 2015. április

Csóri Tamás fényképe a Faluházat és a Baracsi Közös Önkormányzati Hivatalt díszítő parkról 2015. április.

Takács Marcell fényképe a felújított Széchenyi utca új kerékpárútja melletti buszmegálló és a Baracsi Társas Kör által virágosított üde színfolt 2015. április

Takács Marcell fényképe a felújított Széchenyi utca új kerékpárútja melletti kerékpártároló a kora esti órákban

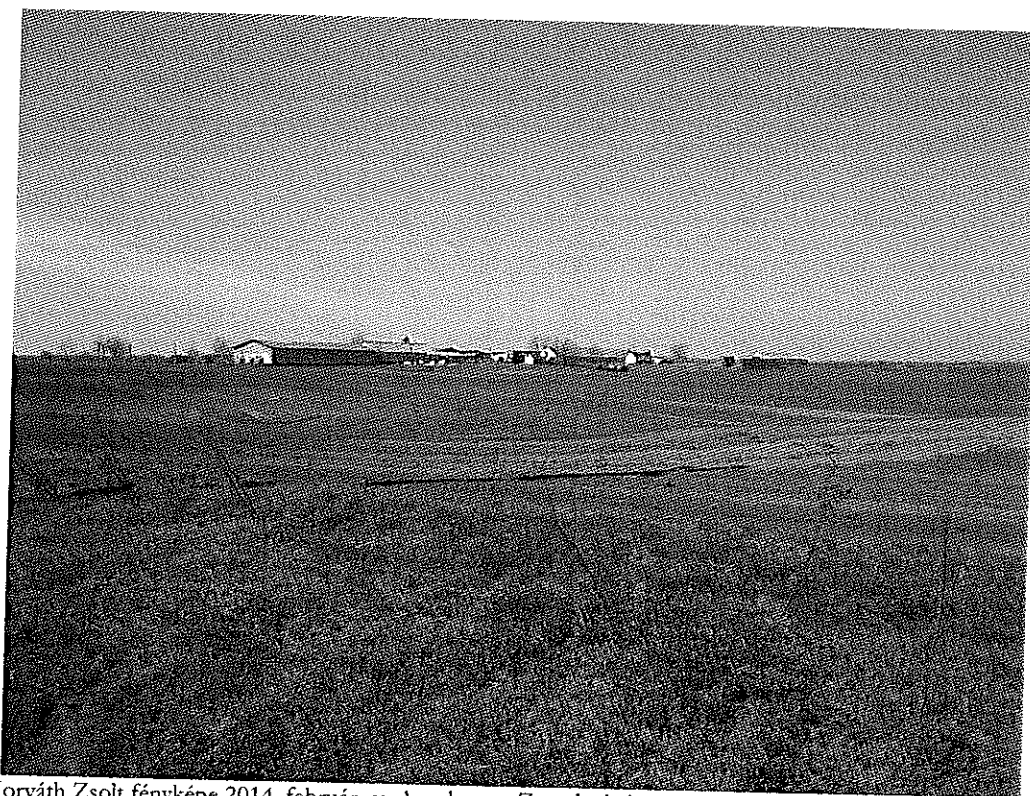
dr.Horváth Zsolt fényképe 2014. február 26-án, a szárító mögötti M6 alatt a Baracs-Kokasdi ér mellett illegális építési törmelék lerakása

dr.Horváth Zsolt fényképe 2014. február, a szárító mögötti M6 alatt a Baracs-Kokasdi ér mellett illegális építési
törmelék lerakása

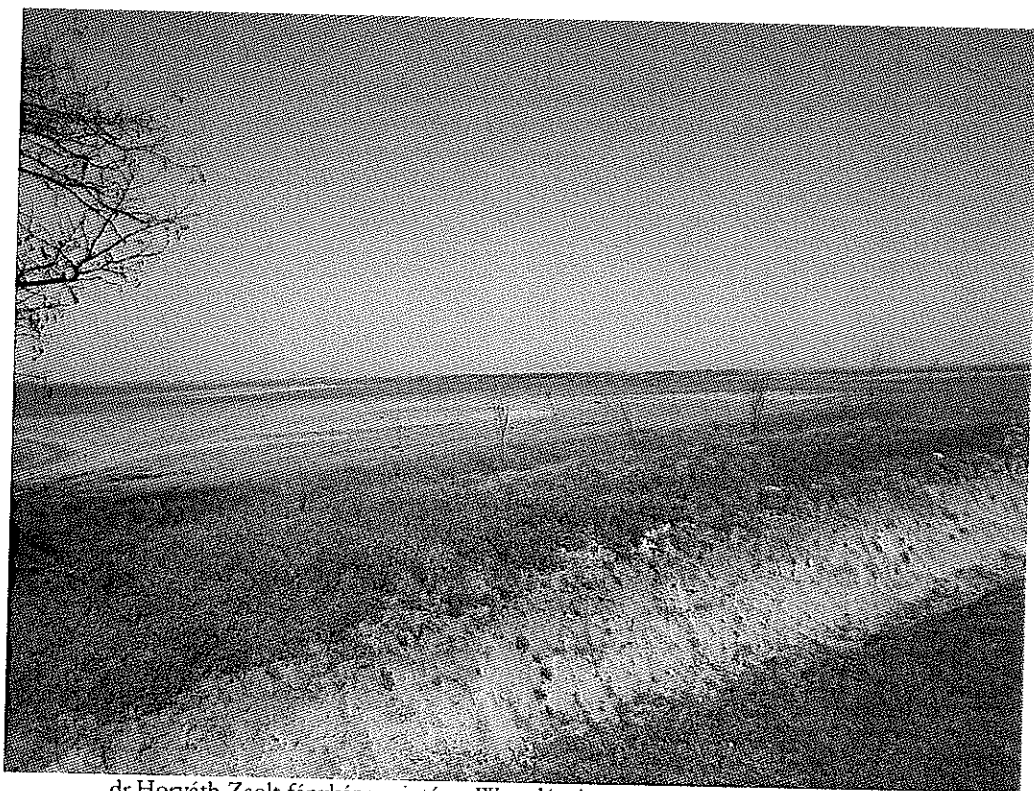
dr.Horváth Zsolt fényképe 2014. február, szintén a Kokasdi érről, mélyen az Ifjúság utca mögött kb. a Horgásztó
magasságában. Eldugott csodálatos helyek vannak Baracson, ahol nem sokan járnak, csak a csend és a természet.

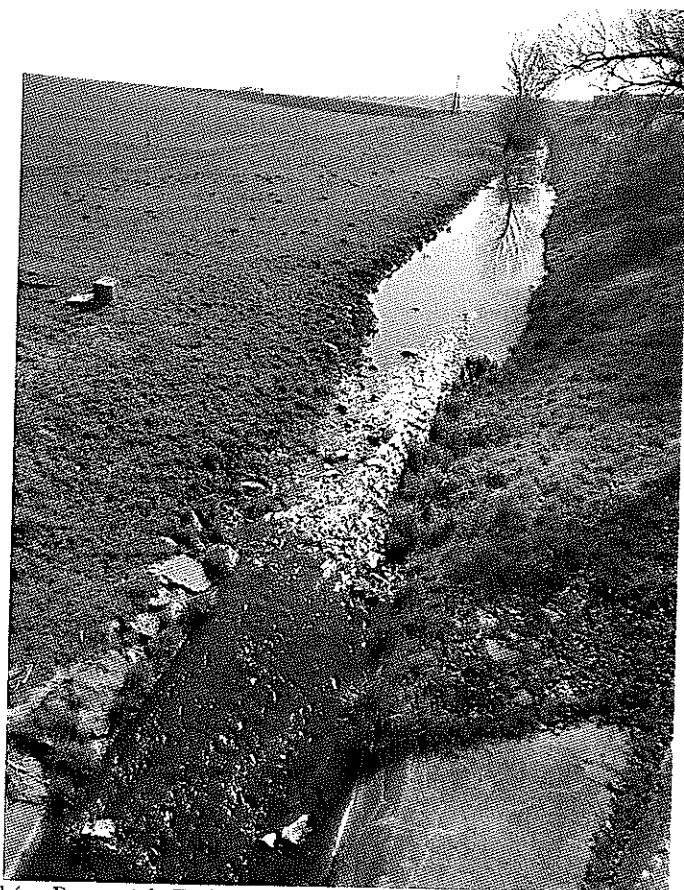
dr.Horváth Zsolt fényképe 2014. február, az Agrobaracs Zrt telephelye a Wesselényi utcáról, a kép előterében az északi szélről megdőlt akáccsemeték, melyeket a hóátfúvás, a mezőgazdasági földművelés miatti „porfelhős” csökkentése miatt ültetett az önkormányzat

dr.Horváth Zsolt fényképe Wesselényi utca csapadékvíz elvezető, szikkasztó árok, többek között a Szív utcai hatalmas belvíz elvezetésére is szolgált

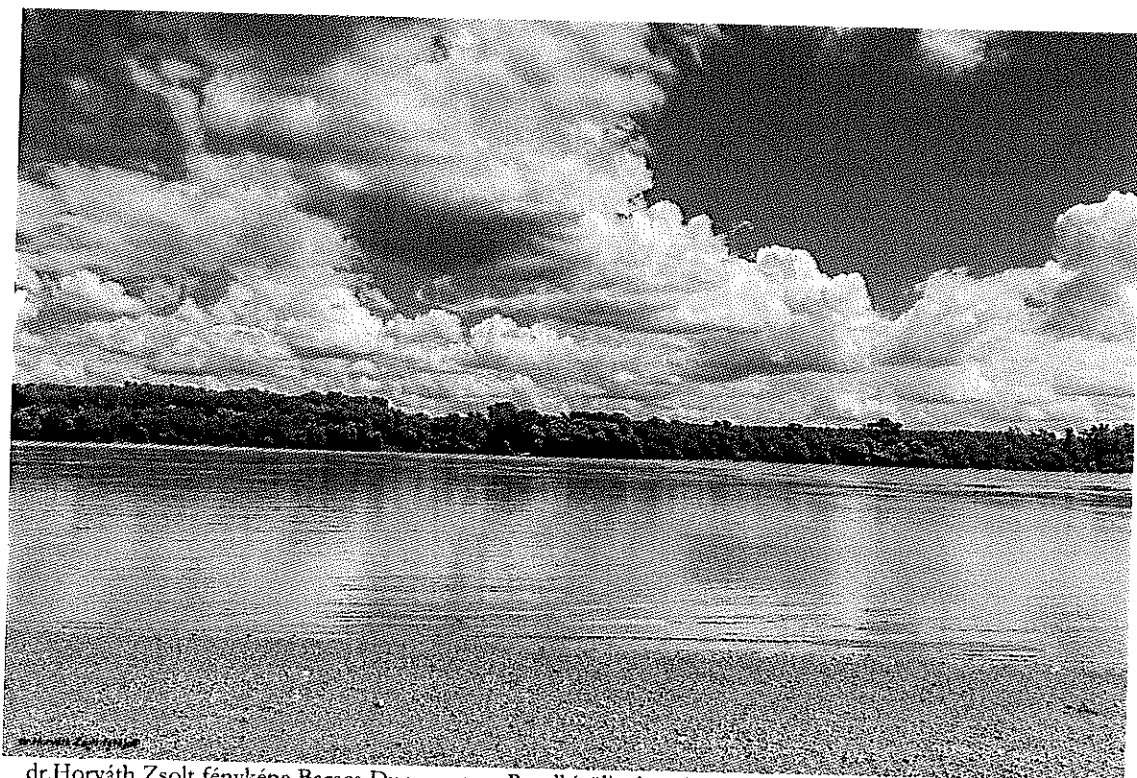
dr.Horváth Zsolt fényképe szintén a Wesselényi utca, az árok és az akáccsemeték

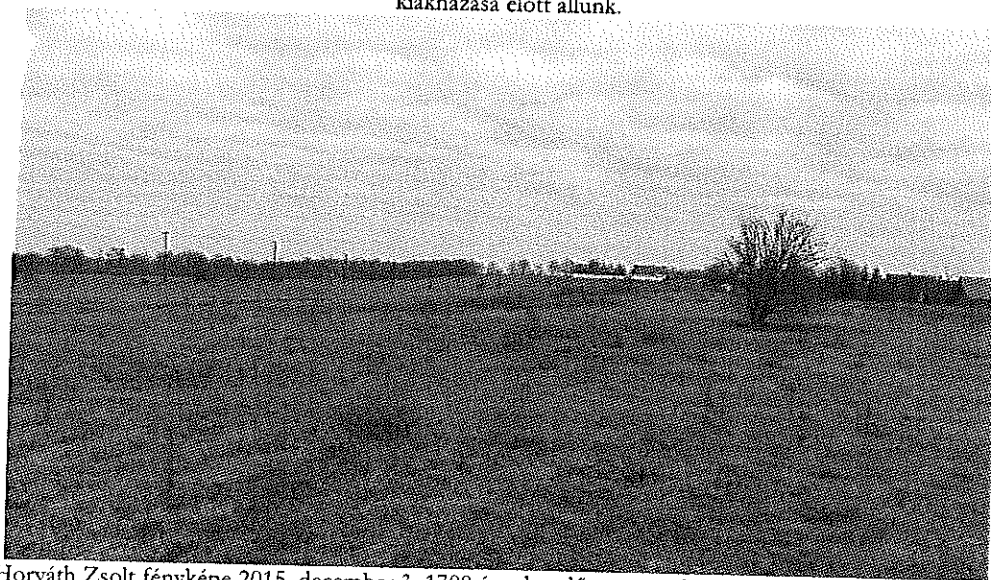
dr.Horváth Zsolt fényképe Baracs Ády Endre utca Tanácsház utca között húzódó Nagyvenyim-Baracsi ér a még névtelen közúti műtárgyról, hídról

dr.Horváth Zsolt panoráma fényképe Baracs Ady Endre utca Tanácsház utca között húzódó, reptér felőli oldalon lévő dombról, látva a Szent István utcában lévő zártkerteket

dr.Horváth Zsolt fényképe Baracs Duna parton. Rendkívüli adottságokkal bír Baracs ezen része is, de még a kiaknázása előtt állunk.

dr.Horváth Zsolt fényképe 2015. december 3. 1700 évvel ezelőtt ezen a fényképen kőfalak, római épületek, katonák látszódnának, Annamátia egykori helyén állók éppen az erőd nyugati oldalán.

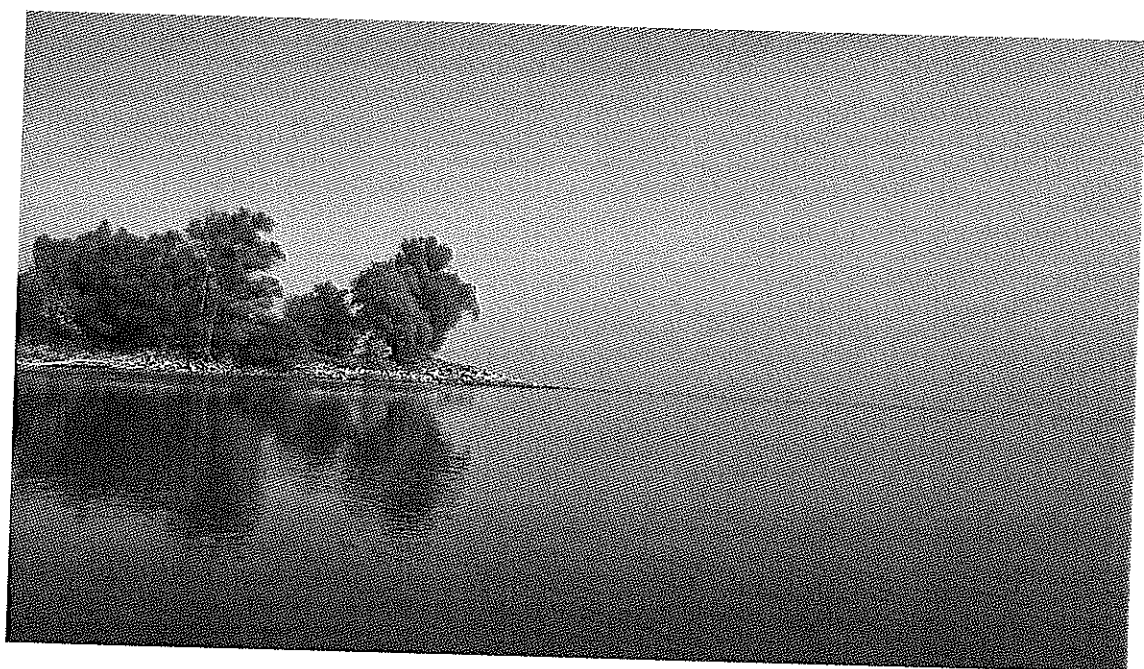
dr.Horváth Zsolt fényképe 2015. szeptember 7-én, a fényképen Baracs nemzetségfőt megtestesítő szobor látszik

dr.Horváth Zsolt fényképe 2016. január 20. , a fényképen a Francia parknál lévő új, egyenlőre még névtelene
kerékpáros hidunk látszik

dr.Horváth Zsolt fényképe 2016. január 20-án, a fényképen a Baracsi Közös Önkormányzati Hivatal látszik az
energetikai felújítást követően, táblák kihelyezése előtt.

Mezei Zsolt felvételei a Programban is említett baracsi kőgátról

Mezei Zsolt fényképei szintén a kőgátnál látható Hódok nyomai, amelyről szintén szóltam a Programban.

Mezei Zsolt fényképe. Légyölő galóca (*Amanita muscaria*)

A fényképek legtöbbje mobiltelefonnal készült, nem a minőség volt a megjelenés feltétele, csupán Baracs megjelenítése, a környezet bemutatása. A fényképek remélhetőleg a kétéves felülvizsgálat kapcsán több helyet foglalnak majd el, mint maga a Program. Fontos lehet, hogy Baracs minden zugát, minden szépségét lássuk, hogy lássuk miért teszünk, miért tehetünk.

Baracs, 2016. január 18.

dr.Horváth Zsolt
jegyző

Záradék: Baracs Község Környezetvédelmi Programját Baracs Község Önkormányzata Képviselő-testülete a .../2016. számú Határozatával elfogadta.

MEZŐFALVA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 44.

☎: 25/510-360; Fax: 25/506-820

E-mail: hivatal@mezofalva.hu

ELŐTERJESZTÉS

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének

2016. április 27-i testületi ülésére

Napirend: A „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület támogatási kérelmének elbírálása

Előadó: Márok Csaba polgármester

Előterjesztést előzetesen véleményezi: Pénzügyi Bizottság

Tisztelt Képviselő-testület!

A „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület (2401 Dunaújváros, Vasmű út 39.) nevében Rauf Pál elnök úr kérelemmel fordult Mezőfalva Nagyközség polgármesteréhez, melyben 100.000,- Ft vissza nem térítendő támogatást kért az Egyesület részére a húsz éves jubileumi közgyűlésük költségeinek és az Egyesület működési költségeinek fedezésére. A kérelem az előterjesztés mellékletét képezi.

Amennyiben a kérelem pozitív elbírálásáról születik döntés, az államháztartáson kívüli forrás átvételére és átadására vonatkozó rendelkezésekről szóló 12/2014. (IX. 18.) önkormányzati rendelet szabályait kell alkalmazni, melynek 2. melléklete szerint meghatározott támogatási szerződést kell kötni és a támogatott félnek a rendelet 3. sz. melléklete szerinti elszámoló lapon kell elszámolnia a támogatás felhasználásáról.

A támogatásra költségvetési rendeletben meghatározott keretsoron mindösszesen 60.000,- Ft áll rendelkezésre, ezért a kérelem teljes egészében történő teljesítése a költségvetési tartalék terhére történhet.

A) Határozati javaslat

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2016. (IV. 27.) határozata

a „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület kérelmének elbírálásáról

1.) Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete (továbbiakban: Képviselő-testület) a „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület (2401 Dunaújváros, Vasmű út 39.) részére a húsz éves jubileumi közgyűlés költségeihez és az Egyesület működési költségeihez történő hozzájárulás céljából Ft, azaz forint vissza nem térítendő támogatást nyújt az önkormányzat költségvetési tartaléka terhére.

2.) A Képviselő-testület felhatalmazza Márok Csaba polgármestert az államháztartáson kívüli forrás átvételére és átadására vonatkozó rendelkezésekről szóló 12/2014. (IX. 18.) önkormányzati rendelet 2. melléklete szerinti támogatási szerződés megkötésére és aláírására, valamint utasítja a döntéssel összefüggő kötelezettségvállalás teljesítésére.

Felelős: Márok Csaba polgármester szerződés megkötésére és aláírására

Bencze Éva pénzügyi osztályvezető támogatási szerződés előkészítésére és az elszámolás nyomkövetésére

Határidő: ülést követő 15 nap támogatási szerződés aláírására

2016. december 31. támogatás elszámoltatására

B) Határozati javaslat

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület (2401 Dunaújváros, Vasmű út 39.) húsz éves jubileumi közgyűlés költségeihez és az Egyesület működési költségeihez nyújtandó támogatás iránti kérelmét nem támogatja.

Felelős: Márok Csaba polgármester

Határidő: ülést követő 15 nap

Mezőfalva, 2016. április 22.

Márok Csaba s. k.
polgármester

"HÍD" Dunaújváros és Környéke Egyesület

2401 Dunaújváros, Vasmű út 39. 403. szoba Pf. 333. Tel: 20/9364-591
Email: hid@hid-egyulset.hu Honlap: www.hid-egyulset.hu

Márok Csaba

Mezőfalva Nagyközség polgármestere részére

Tárgy: *Támogatási Kérelem*

Mezőfalvai Polgármesteri Hivatal	
Érkezett: 20.6 ÁPR 12	Látam: 31
Kapja: MCS	Iktatva: 20.6 ÁPR 12
Érkeztetési azonosító: 1361/2016	
Iktatószám: 1678-1/2016	

Tisztelt Polgármester Úr!

A „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület ebben az évben ünnepli megalakulásának huszadik évfordulóját, Jubileumi Közgyűlésünket terveink szerint május 5.-én tartjuk.

Az elmúlt években számos, Dunaújvárosnak és vonzáskörzetének a fejlődését szolgáló projektet szerveztünk a térség önkormányzataival, vállalkozásaival és civil szervezeteivel szorosan együttműködve. Úgy gondoljuk, hogy a kialakult együttműködés számos konkrét eredményt hozott: elkészített stratégiákat, megvalósított pályázati- és egyéb projekteket, kilobbizott közösségi beruházásokat, helyi és országos konferenciákat és számolatlan klubfoglalkozást különböző, sokunkat érdeklő, aktuális témáról.

Az eddigiek során munkánkat négy forrásból finanszíroztuk: a DUNAFERR Zrt anyagi és működési támogatásából, Dunaújváros MJV Önkormányzatának anyagi támogatásából, hazai és EU-s pályázati forrásokból és nem utolsósorban tagjaink tagdíjából, Szja címkézéséből.

Más szervezetekhez eddig pénzügyi támogatásért nem folyamodtunk. Elsősorban az EU finanszírozású pályázatok késése miatt forrásaink megcsappantak, aminek ellensúlyozására szigorú takarékosági intézkedéseket vezettünk be. Ezek eredményeként alapműködésünk jelenleg szerényen még biztosított, de a húsz éves jubileumunk megünneplésére és a következő időszak pályázatainak önrészeire már nem rendelkezünk elegendő forrással.

A fentiekre való tekintettel jelen „Támogatási Kérelemmel” fordulunk Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatához. Kérjük, hogy a „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület számára 100.000,- Ft vissza nem térítendő támogatást szíveskedjenek biztosítani a húsz éves jubileumi közgyűlés költségeinek és az Egyesület működési költségeinek fedezésére.

Köszönjük azt, hogy eddig is együttműködhettünk és bízunk Támogatási Kérelmünk pozitív elbírálásában.

Dunaújváros 2016. március 30.

Tisztelettel:

Ráuf Rál
elnök

KIVONAT

Készült Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Bizottsága 2016. április 27-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből.

**Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
Pénzügyi Bizottsága
22/2016. (IV. 27.) határozata
a „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület támogatásáról**

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Bizottsága megtárgyalta a „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület kérelmét és javasolja Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének, hogy az egyesület részére 30.000,- Ft vissza nem térítendő támogatást nyújtson a civil szervezetek támogatása költségvetési sor terhére.

Felelős: Sóki László elnök
Határidő: azonnal

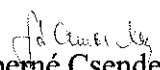
K. m. f.

Édlné Belusák Zsuzsanna s.k.
Bizottság tagja

Sóki László s.k.
Bizottság elnöke

A kivonat hiteles!

Mezőfalva, 2016. május 9.

Jásperné Csentes Melinda
jegyzőkönyvvezető

MEZŐFALVA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 44.

☎: 25/510-360; Fax: 25/506-820

E-mail: hivatal@mezofalva.hu

E L Ő T E R J E S Z T É S

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. április 27-i testületi ülésére

Napirend: Önkormányzati lakás iránti kérelmek elbírálása

Előadó: Márok Csaba polgármester

Előkészítő: Németh Mariann pénzügyi főelőadó

Tisztelt Képviselő-testület!

Szili László 2016. április 21-én kérelmet nyújtott be az Önkormányzathoz, melyben leírta, hogy 16 éve él Mezőfalván édesanyjával. Élettársával házat vásárolt lakáshitelből, mely jelenleg felújításra szorul. A lakáshitel törlesztő részlete, valamint a felújítás miatt albérletet nem tudnak fizetni, és a családtagoknál sem tudják megoldani a lakhatást.

Az ingatlan felújítása idejére (maximum 3 hónap) az Önkormányzat támogatását kéri bérletbiztosításával.

Jelenleg minden bérlet foglalt, azonban 2016. április 30-án a Mezőfalva, Liget sor 4. sz. alatti ingatlan bérleti jogviszonya megszűnik. Az ingatlan 23 m² alapterületű, a bérleti díja 7.015 Ft/hó. Amennyiben a Képviselő-testület a kérelmet teljesíti az alábbi határozat elfogadását javasoljuk:

A) Határozati javaslat

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2016. (IV. 27.) határozata

Szili László részére önkormányzati bérletbiztosításra

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete (továbbiakban: Képviselő-testület) Szili László mezőfalvai lakos részére önkormányzati bérletbiztosítást biztosít a Mezőfalva, Liget sor 4. sz. alatti ingatlanban, határozott időre, 2016. május 1-jétől 2016. július 31-ig azzal, hogy a bérlet köteles a 7015,- Ft/hó összegű bérleti díjat, valamint az ingatlan rezsiköltségét megfizetni. A Képviselő-testület hozzájárul ahhoz, hogy a bérleménybe hozzátartozóként Balogh Klaudia beköltözzön.

A Képviselő-testület felhatalmazza Márok Csaba polgármestert a bérleti szerződés megkötésére.

Felelős: Márok Csaba polgármester

Határidő: 2016. április 30.

Amennyiben a Képviselő-testület a kérelmet nem kívánja, vagy nem tudja teljesíteni, az esetben az alábbi határozati javaslat készült:

B) Határozati javaslat

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2016. (IV. 27.) határozata

Szili László önkormányzati lakás iránti kérelmének elutasítására

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete Szili László önkormányzati bérlakás iránti kérelmét – tekintettel arra, hogy az Önkormányzat a lakásokat elsősorban az Önkormányzat, illetve a Mezőfalvai Polgármesteri Hivatal szakemberellátására tartja fenn - nem támogatja.

Felelős: Márok Csaba polgármester

Határidő: azonnal

Tisztelt Képviselő-testület!

Fentiekben túl még egy kérelem érkezett: Balog Szilvia 2016. április 25-én kérelmet nyújtott be az Önkormányzathoz, melyben leírta, hogy, 2009. óta lakik Mezőfalván, ez idő óta a Polgármesteri Hivatalnál dolgozik. Jelenlegi lakóhelye eladásra kerül, ezért kéri az Önkormányzatot, hogy 2016. augusztus 1-jétől számára szolgálati lakást biztosítson. Az ingatlan 23 m² alapterületű, a bérleti díja 7.015 Ft/hó.

Határozati javaslat

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2016. (IV. 27.) határozata

Balog Szilvia részére önkormányzati bérlakás biztosítására

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete (továbbiakban: Képviselő-testület) határozott időre, 2016. augusztus 1-től 2021. július 31-ig, de legfeljebb a Polgármesteri Hivatallal fennálló munkaviszonyának idejére Balog Szilvia részére a Mezőfalva, Liget sor 4. sz. alatti összkomfortos, 23 m² alapterületű önkormányzati lakásra bérleti jogviszonyt biztosít.

A Képviselő-testület felhatalmazza Márok Csaba polgármestert a bérleti szerződés megkötésére és aláírására.

Felelős: Márok Csaba polgármester

Határidő: 2016. augusztus 1.

Mezőfalva, 2016. április 25.

Márok Csaba s.k.
polgármester

MEZŐFALVA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 44.

☎: 25/510-360; Fax: 25/506-820

E-mail: hivatal@mezofalva.hu

ELŐTERJESZTÉS

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. április 27-i testületi ülésére

Napirend: A Fejér Megyei Kormányhivatal FE/02/657-1/2016. számú törvényességi felhívásának megtárgyalása

Előadó: Márok Csaba polgármester

Előkészítő: Borbély Anikó jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Fejér Megyei Kormányhivatal FE/02/657-1/2016. ügyszám alatt Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított hatáskörében törvényességi felhívással élt a Képviselő-testület felé az alábbiak miatt:

A Képviselő-testület a 2015. november 25-i ülésén 218/2015. (XI. 25.) számú épviselő-testületi határozatával pályázatot írt ki a Mezőfalvai Tündérkert Óvoda óvodavezetői álláshelyére. A Kormányhivatal megállapította, hogy a határozat törvényt sértő, mert nem tünteti fel a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. (a továbbiakban: Nkt.) 67. § (1) bekezdés szerinti valamennyi nevelési-oktatási intézményben az intézményvezetői megbízásra vonatkozó feltételt, nem határozta meg a „bérezés és juttatás”-nál az intézményvezetői pótléokra való jogosultságot, a „pályázat elbírálásának konkrét határideje és módja” meghatározásánál nem tüntette fel az Nkt. 83. § (4) bekezdésben rögzített szervezetek véleményezésének jogát, nem jelölte meg a pályázat elbírálásának konkrét határidejét, illetve a határozat szerinti kiírás több pontban eltér a kormányzati személyügyi igazgatási feladatokat ellátó szerv internetes oldalán közzétett tartalomtól, valamint a határozat megjelölése nem felel meg a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 21/2010. (XII. 31.) KIM rendelet normatív határozat megjelölésére vonatkozó szabályainak.

A Kormányhivatal hivatkozik a Fejér Megyei Bíróság 8.K.21.741/2008/8. sz. ítéletére, amely szerint olyan határozatot kell hozni, amely teljesen egyértelmű és végrehajtható. Nem elégséges annak megjelölése, hogy pályázatot ír ki állás betöltésére a jogszabályban előírt feltételekkel, mert az ilyen határozat nem végrehajtható, mert nem tartalmazza a jogszabályban előírt feltételeket. Ugyancsak idézi a Fejér Megyei Bíróság 10.K.21.403/2011/4. sz. ítéletét, mely szerint jogszabálysértő pályázati kiírás nem eredményezhet jogszerű kinevezést sem. Ebből következően a 48/2016. (III. 16.) számú képviselő-testületi határozat sem jogszerű, amely az álláshelyre kiírt pályázat nyertesének Kovácsné Huber Zita óvodapedagógust nevezte meg és részére óvodavezetői megbízást adott.

A felhívásban foglaltakat a Képviselő-testület köteles megvizsgálni és annak alapján tett intézkedéséről 2016. május 13. napjáig tájékoztatni a Kormányhivatalt. A törvényességi felhívás teljes terjedelemben az előterjesztés mellékletét képezi.

Javasolom a Képviselő-testületnek, hogy a Kormányhivatal felhívását vegye tudomásul és az óvodavezetői pályázati eljárást új pályázati kiírás alapján ismétlje meg.

Mindezek alapján a törvényességi felhívás megvizsgálására és a szükséges intézkedés megtételére az alábbi határozati javaslatokat terjesztem elő:

Határozati javaslat

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2016. (IV. 27.) határozata
óvodavezetői pályázati kiírásra vonatkozó törvényességi felhívás megvizsgálásáról

1. Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (a továbbiakban: Mötv.) 134. § (1) bekezdése alapján megismerte és megtárgyalta a Fejér Megyei Kormányhivatal FE/02/657-1/2016. számú törvényességi felhívását a Mezőfalvai Tündérkert Óvoda óvodavezetői pályázati kiírásáról szóló 218/2015. (XI. 25.) számú képviselő-testületi határozatra vonatkozóan.

2. A Képviselő-testület a törvényességi felhívást tudomásul veszi és megállapítja, hogy a – bírósági ítélezési gyakorlatot is figyelembe véve – a Mezőfalvai Tündérkert Óvoda óvodavezetői álláshelyére a 218/2015. (XI. 25.) számú képviselő-testületi határozattal kiírt pályázati felhívás jogszabálysértő, ebből következően a pályázat elbírálására meghozott 48/2016. (III. 16.) számú képviselő-testületi határozat sem jogszerű.

3. A Képviselő-testület úgy határoz, hogy a 2. pontban foglalt jogszabálysértés megszüntetése érdekében az óvodavezetői pályázati eljárást új pályázat kiírásával megismételi.

4. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert arra, hogy jelen határozatról a Fejér Megyei Kormányhivatalt tájékoztassa.

Felelős: Márok Csaba polgármester
Határidő: az ülést követő 15 nap

Határozati javaslat

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2016. (IV. 27.) határozata
óvodavezetői pályázat kiírásáról

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mezőfalvai Tündérkert Óvoda óvodavezetői álláshelyére pályázatot hirdet, melynek tartalmát az alábbiak szerint határozza meg:

Pályázatot meghirdető szerv:

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete
2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 44.
Telefon: 25/510-360; Fax: 25/506-820
e-mail: hivatal@mezofalva.hu

Közalkalmazotti jogviszony időtartama: határozatlan idejű óvodapedagógus
közalkalmazott

Munkahely: Mezőfalvai Tündérkert Óvoda 2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 48.

Munkakör, beosztás: óvodavezetői magasabb vezetői beosztás

A munkakörbe tartozó, illetve a vezetői megbízással járó lényeges feladatok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. (a továbbiakban: Nkt.) 69. § (1) – (3) bekezdésekben meghatározott vezetői feladatok ellátása.

A vezetői megbízás időtartama: 5 év

Megebízás kezdő időpontja és megszűnése: 2016. szeptember 1 - 2021. augusztus 15.

Pályázat elnyerésének feltételei:

- az Nkt.3. melléklete szerinti óvodapedagógus felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség,
- pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség,
- legalább 5 év óvodapedagógus munkakörben vagy heti tíz foglalkozás megtartására vonatkozó óraadói megbízás ellátása során szerzett szakmai gyakorlat,
- a nevelési-oktatási intézményben pedagógus munkakörben fennálló, határozatlan időre, teljes munkaidőre szóló alkalmazás vagy a megbízással egyidejűleg pedagógus-munkakörben történő, határozatlan időre teljes munkaidőre szóló alkalmazás
- büntetlen előélet és vagyonnyilatkozat-tételi eljárás lefolytatása

Bérezés és juttatás: a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, valamint a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet alapján. Az intézményvezetői pótlék mértéke: az illetményalap 40 %-a.

Pályázat beadásának határideje: 2016. június 16.

Pályázat elbírálásának határideje: 2016. augusztus 15.

Pályázat elbírálásának módja: Az Nkt. 83. § (4) bekezdésében foglaltak alapján a fenntartónak ki kell kérnie az intézmény alkalmazotti közössége és a szülői szervezet véleményét. Ezen felül a 326/2013. Korm. r. 23. § (4) bekezdésében foglaltak szerint a nevelőtestület szakmai véleményt alakíthat ki a véleményezési határidőn belül a vezetési programról, továbbá lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a Nemzeti Pedagógus Kar illetékes területi szerve is véleményt nyilváníthasson a vezetési programról. A véleményezési eljárás részletes szabályait a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 189 – 191. §-ai tartalmazzák. A véleményezési eljárást követően a pályázót a Képviselő-testület is meghallgatja.

Pályázathoz csatolni kell:

- szakmai életrajzot,
- az intézmény vezetésére vonatkozó programot a szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzelésekkel,
- iskolai végzettséget, szakképzettséget, intézményvezetői szakképzettséget tanúsító okiratok másolatát,
- szakmai gyakorlatot igazoló okirat másolatát,
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt,

- nyilatkozatot arról, hogy a pályázati anyagában foglalt személyes adatainak a pályázati eljárással összefüggésben szükséges kezeléséhez hozzájárul,
- amennyiben pályázatának tárgyalása során zárt képviselő-testületi ülés tartását kéri, az erre vonatkozó nyilatkozatát.

Pályázat benyújtásának formája: írásban, postai úton vagy személyesen Márok Csaba polgármester, 2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 44. sz. alatti címre és egyidejűleg elektronikusan a hivatal@mezofalva.hu e-mail címre.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítás kérhető: Márok Csaba polgármestertől 25/506-970 telefonszámon.

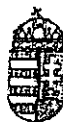
A pályázati felhívást a kormányzati személyügyi igazgatási feladatokat ellátó szerv és az Önkormányzat internetes oldalán, az Oktatási és Kulturális Közlönyben, valamint a helyben szokásos módon kell közzé tenni.

A kormányzati személyügyi igazgatási feladatokat ellátó szerv honlapján való közzététel időpontja: 2016. május 17.

Felelős: Márok Csaba polgármester
Határidő: ülést követő 15 nap

Mezőfalva, 2016. április 25.

Márok Csaba s. k.
polgármester

Fejér Megyei Kormányhivatal

Ügyszám: FE/02/657-1/2016.
Ügyintéző: Kertészné Dr. Tuska Tünde
Telefon: 06/22/526-907

Tárgy: Törvényességi felhívás
Hiv. szám: -----
Melléklet: kormányzati személyügyi igazgatási
feladatokat ellátó szerv internetes oldalán
közzétett pályázat

**Mezőfalva Nagyközség Önkormányzat
Képviselő-testülete**

Mezőfalva
Kinizsi u. 44.
2422

Mezőfalvai Polgármesteri Hivatal	
Érkezett: 2016.04.05.	Láttam:
Kapja:	Iktatva: 2016. ÁPR 06.
Érkezési azonosító: 1325/2016.	
Iktatószám: 1661-1/2016.	

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő-testület!

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 218/2015. (XI.25.) számú képviselő-testületi határozatára „Magyarország helyi önkormányzatairól” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény – Mótv. – 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított hatásköröm alapján az alábbi

törvényességi felhívással

élek:

A képviselő-testület 2015. november 25.-án megtartott nyilvános ülésén 7 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül fogadta el a 218/2015. (XI.25.) számú képviselő-testületi határozatát – Határozat – az alábbi tartalommal:

*„Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának
218/2015. (XI.25.) számú képviselő-testületi határozata*

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mezőfalvai Tündérkert Óvoda óvodavezetői álláshelyére pályázatot hirdet, melynek tartalmát az alábbiakban határozza meg:

*Pályázatot meghirdető szerv:
Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete
2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 44.
Telefon: 25/509-876; 25/506-970; Fax: 25/506-820
e-mail: polgarmester@mezofalva.hu*

A közalkalmazotti jogviszony időtartama: határozatlan idejű

*Munkahely, beosztás:
Mezőfalvai Tündérkert Óvoda 2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 48.
Óvodavezető: magasabb vezető beosztás az intézmény vezetésére*

A beosztáshoz tartozó, illetve a vezetői megbízással járó lényeges feladatok: az irányadó jogszabályok szerint meghatározott feladatok ellátása, az intézmény irányítása, ellenőrzése, törvényes működése, munkáltatói jogkör gyakorlása.

A vezetői megbízás időtartama: 5 év

Megbízás kezdő időpontja és megszűnése: 2016. április 1 – 2021. augusztus 15.

Megbízás feltételei:

- szakirányú felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség,
- pedagógus-szakszolgálat keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség,
- legalább 5 év óvodapedagógus munkakörben szerzett szakmai gyakorlat,
- megbízást az kaphat aki a munkáltatóval közalkalmazotti munkakörbe kinevezhető,
- büntetlen előélet és vagyonnyilatkozat-tételi eljárás lefolytatása

Pályázat elbírálásánál előnyt jelent: felhasználói szintű MS Office (irodai alkalmazások),

Bérezés és juttatás: a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, valamint a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet alapján.

Pályázat beadásának határideje: 2016. január 20.

Pályázat elbírálásának határideje és módja: a véleményezési határidő lejárt utáni harmincadik napot követő első képviselő-testületi ülés napja. A pályázót a képviselő-testület – az erre a célra létrehozott eseti bizottságon túl – is személyesen meghallgatja.

Pályázathoz csatolni kell:

- szakmai életrajzot,
- intézmény vezetésére vonatkozó programot a szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzeléssel,
- végzettséget igazoló okmányok másolatát,
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt,
- nyilatkozatot arról, hogy pályázatának tárgyalása során zárt ülés tartását kéri-e.

Pályázat benyújtásának formája: írásban, postai úton vagy személyesen Márok Csaba polgármester, 2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 44. sz. alatti címre és egyidejűleg elektronikusan a polgarmester@mezofalva.hu e-mail címre.

A pályázati felhívást a kormányzati személyügyi igazgatási feladatokat ellátó szerv és az Önkormányzat internetes oldalán, az Oktatási és Kulturális Közlönyben, a pályázati kiírás részletes feltételeinek elérhetőségére történő utalással figyelemfelhívásként a Dunaujvárosi Hírlapban, valamint a helyben szokásos módon kell közzé tenni.

Felelős: Márok Csaba polgármester

Határidő: ülést követő 15 nap."

- I) Nevelési-oktatási intézményben az intézményvezetői megbízás feltételeiről „a nemzeti köznevelésről” szóló 2011. évi CXC. törvény – Nkt. – 67.§ (1) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„67.§ (1) Nevelési-oktatási intézményben az intézményvezetői megbízás feltétele:

- a) az adott nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges - a 3. mellékletben felsorolt - felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség, középiskolában az e

törvényben foglaltak szerint pedagógus-munkakör betöltésére jogosító mesterképzésben szerzett szakképzettség,

b) pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség,

c) legalább öt év pedagógus-munkakörben vagy heti tíz tanóra vagy foglalkozás megtartására vonatkozó óraadói megbízás ellátása során szerzett szakmai gyakorlat,

d) a nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben fennálló, határozatlan időre, teljes munkaidőre szóló alkalmazás vagy a megbízással egyidejűleg pedagógus-munkakörben történő, határozatlan időre teljes munkaidőre szóló alkalmazás."

Fentiek alapján megállapítottam, a Határozat törvénysértő, mert nem tüntette fel a pályázati kiírásban az Nkt. 67. § (1) bekezdés szerinti valamennyi a nevelési-oktatási intézményben az intézményvezetői megbízásra vonatkozó feltételt.

- 2) A köznevelési intézményben alkalmazottak számára járó pótlékokról az Nkt. 8. melléklete az alábbiakat tartalmazza:

„8. melléklet a 2011. évi CXCV. törvényhez

A köznevelési intézményekben alkalmazottak számára járó pótlékok és azok mértéke az illetményalap százalékában"

	A	B	C
1	Pótlék megnevezése	Pótlék alsó határa	Pótlék felső határa
2	intézményvezetői	40	80
3	osztályfőnöki/kollégiumban csoportvezetői	10	30
4	munkaközösség-vezetői	5	10
5	intézményvezető-helyettesi	20	40
6	nemzetiségi	10	10
7	gyógypedagógiai	5	10
8	nehéz körülmények között végzett munkáért járó	10	30
9	gyakorlati oktatás-vezetői	20	40

A Határozat törvénysértő, mert a pályázati kiírásban a „bérezés és juttatás”-nál az intézményvezetői pótlékra való jogosultságot nem határozta meg.

- 3) Az Nkt. 83.§ (3)-(4) és (5) bekezdés az alábbiakat tartalmazza:

„83. § (3) A fenntartó

a) a köznevelési intézmény megszüntetésével,

b) átszervezésével,

c) feladatának megváltoztatásával,

d) nevének megállapításával,

e) vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával

összefüggő döntése vagy véleményének kialakítása előtt beszerzi a (4) bekezdésben foglalt véleményét.

(4) A fenntartó (3) bekezdésben foglalt döntése előtt ki kell kérni:

a) az intézmény alkalmazotti közössége,

b) az óvodaszék, az iskolaszék,

c) a szülői szervezet,

d) az iskolai diákönkormányzat,

e) a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevő intézmény esetén - ha nem rendelkezik egyetértési joggal - a települési nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában az érintett országos nemzetiségi önkormányzat,

f) szakképző iskola esetén a fővárosi, megyei gazdasági kamara,

g) az állami fenntartású szakképző iskola esetén a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter,

h) a működtető önkormányzat véleményét.

...
(5) A (3)-(4) bekezdésben meghatározott vélemény kialakításához minden olyan információt hozzáférhetővé kell tenni a véleményezési joggal rendelkezők részére, amely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésére áll. A vélemény kialakításához - az információk hozzáférhetővé tételének napjától számítva - legalább tizenöt napot kell biztosítani az érdekeltek részére."

„A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról” szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 23.§ (1), (3)-(4) és (8) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„23. § (1) A pályázati eljárásban biztosítani kell, hogy a pályázat iránt érdeklődők a pályázatok elkészítéséhez szükséges tájékoztatást megkapják, és az intézményt megismerhessék.

...
(3) A pályázatot a pályázattal kapcsolatos vélemények kialakításához - a pályázatnak a nevelőtestület (szakalkalmazotti értekezlet) részére történő átadás napját követő első munkanaptól számítva - legalább harminc napot köteles biztosítani (a továbbiakban: véleményezési határidő).

(4) A nevelőtestület (szakalkalmazotti értekezlet) az Nkt. 70. § (2) bekezdés j) pontja alapján a véleményezési határidőn belül alakíthatja ki szakmai véleményét a vezetési programról. A pályázati eljárásban lehetővé kell tenni, hogy a nevelőtestület (szakalkalmazotti értekezlet) mellett a vezetési programról véleményt nyilváníthasson a Nemzeti Pedagógus Kar illetékes területi szerve.

...
(8) A pályázatot a véleményezési határidő lejártát követő harminc, ha az elbírálásra váró pályázatok száma a huszonötöt eléri, hatvan napon belül el kell bírálni. Ha a megbízási jogkört közgyűlés vagy képviselő-testület gyakorolja, a pályázatok a közgyűlés, képviselő-testület részére a véleményezési határidő lejártát követő harmincadik, illetve hatvanadik napot követő első testületi ülésre be kell nyújtani."

A képviselő-testület döntését megelőzően az intézmények alkalmazotti közössége, szülői szervezet, óvodaszék véleményt kell nyilvánítani.

A törvényi rendelkezések nem önmagukért valók. A kötelező véleményezési eljárás lefolytatásának az a célja, hogy a fenntartó a különböző véleményekben megfogalmazottak mérlegelésével hozza meg döntését.

A vélemények ismerete, szakértői vélemény és szakvélemény hiányában hozott döntés a hatályos törvényi szabályozásba ütközik.

A Határozat törvénysértő, mert a „pályázat elbírálásának határideje és módja” meghatározásnál a véleményezési eljárásnál nem tüntette fel az Nkt. 83.§ (4) bekezdésben rögzített szervezetek véleményezésének jogát.

- 4) „A közalkalmazottak jogállásáról” szóló 1992. évi XXXIII. törvény – Kjt. – 20/A.§ (3) bekezdés az alábbiakat tartalmazza:

„20/A. § (3) A pályázati felhívásban meg kell jelölni:

- a) a munkáltató és a betöltendő munkakör, vezetői beosztás megnevezését,
- b) a munkakörbe tartozó, illetve a vezetői beosztással járó lényeges feladatokat,
- c) a pályázat elnyerésének valamennyi feltételét,
- d) a pályázat részeként benyújtandó iratokat, igazolásokat, továbbá
- e) a pályázat benyújtásának feltételeit és elbírálásának határidejét."

A pályázati felhívásban a jogszabályok által meghatározott valamennyi feltételről rendelkezni kell. A fentiek alapján megállapítottam, hogy a Határozat törvénysértő, mert a pályázat elbírálásának határidejét nem jelölte meg, ezért ellentétes a Kjt. 20/A. § (3) bekezdés e) pontjában meghatározottakkal.

- 5) A Határozatában elfogadott pályázati kiírástól több pontban ellentétes a Kjt. 20/A. § (4) bekezdésében meghatározott kormányzati személyügyi igazgatási feladatokat ellátó szerv internetes oldalán – kozigallas.hu – közzétett pályázati felhívás, ezért az törvénysértő.
- 6) „A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről” szóló 32/2010. (XII. 31.) KIM rendelet – KIM rendelet – 13.§-a az alábbiakat tartalmazza:
„13. § (1) A normatív határozat megjelölése annak közzététele során - az alábbi sorrendben -
a) a normatív határozatot hozó szerv teljes megjelölését,
b) a normatív határozat sorszámát arab számmal,
c) a „/” jelet,
d) a normatív határozat közzétételének évét arab számmal,
e) zárójelben a normatív határozat közzétételének hónapját római számmal és napját arab számmal,
f) a normatív határozatot hozó szerv megjelölésének a rövidítését,
g) a „határozata” kifejezést és
h) a normatív határozat címét
foglalja magában.
(2) Nem foglalja magában a normatív határozatot hozó szerv megjelölésének a rövidítését a helyi önkormányzat képviselő-testülete normatív határozatának és a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete normatív határozatának a közzététel során történő megjelölése.”

A Határozata nem a KIM rendeletben foglaltak szerint lett megjelölve, ezért az jogszabálysértő.

A Fejér Megyei Bíróság 8.K.21.741/2008/8. számú ítéletében rámutatott „az alperesnek olyan határozatot kell hoznia, amely teljesen egyértelmű és végrehajtható. E körben nem elégséges egy olyan határozat meghozatala, hogy az alperes pályázatot ír ki az ÁMK igazgatói állás betöltésére a jogszabályban előírt feltételekkel, mert ezen határozat nem végrehajtható, mert nem tartalmazza a jogszabályban előírt feltételeket.”

Felhívom figyelmét, hogy a Fejér Megyei bíróság 10.K.21.403/2011/4 ítélete szerint jogszabálysértő pályázati kiírás nem eredményezhet jogszerű kinevezést sem.

Az Mőtv. 134. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kérem, hogy a felhívásomban foglaltakat megvizsgálni, és annak alapján tett intézkedésről 2016. május 13. napjáig tájékoztatni szíveskedjen.

„A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól” szóló 119/2012. (VI.26.) Korm. rendelet – Korm. rendelet – 9. §-a határozza meg, hogy a törvényességi felhívás mely esetekben minősül eredménytelennek:

- „9. § A fővárosi és megyei kormányhivatal törvényességi felhívása eredménytelen, ha az érintett
a) a törvényességi felhívásban foglalt határidő lejártáig nem tesz intézkedést a jogszabálysértés megszüntetése érdekében,
b) által a törvényességi felhívásban foglaltak alapján tett intézkedés nem szünteti meg a jogszabálysértést, vagy újabb jogszabálysértést idéz elő,

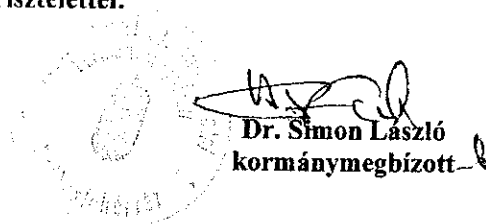
*c) nem ért egyet a törvényességi felhívásban foglaltakkal, és az erről szóló tájékoztatást követően a fővárosi és megyei kormányhivatal megítélése szerint a jogszabálysértés továbbra is fennáll,
d) a törvényességi felhívásban foglalt határidő lejártáig a fővárosi és megyei kormányhivatal nem tájékoztatja.”*

Amennyiben a jogszabálysértés megszüntetésére nyitva álló határidő eredménytelenül telik el, az Mőtv. 134. § (2) bekezdés alapján a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt.

Felhívom a figyelmét arra, hogy a Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése alapján a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eszközök alkalmazását addig folytatja, ameddig a jogszabálysértés nem kerül megszüntetésre.

Székesfehérvár, 2016. március 31.

Tisztelettel:

Dr. Simon László
kormány megbízott

KIVONAT

Készült Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Bizottsága 2016. április 27-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből.

**Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
Pénzügyi Bizottsága
24/2016. (IV. 27.) határozata
újsághirdetés megjelentetéséről**

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Bizottsága javaslatot tesz arra, hogy az önkormányzat az általános iskolai végzős diákok osztályképének a 2016. június 8-i Dunaújvárosi Hírlap Vén Diák Junior mellékletében történő megjelentetését a Pannon Lapok Társasága Kiadói Kft-től megrendelje 40.000,- Ft + ÁFA, azaz 50.800,- Ft összegben.

Felelős: Sóki László elnök
Határidő: azonnal

K. m. f.

Édlné Belusák Zsuzsanna s.k.
Bizottság tagja

Sóki László s.k.
Bizottság elnöke

A kivonat hiteles!

Mezőfalva, 2016. május 9.

Jásperné Csentes Melinda
jegyzőkönyvvezető

Árajánlat

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata
Márok Csaba Polgármester Úr részére
Mezőfalva
Kinizsi u. 44.
2422

Tisztelt Polgármester Úr!

Köszönjük megkeresését, kérésének megfelelően küldjük árajánlatunkat.

Leírás:

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata térfigyelő rendszerének átvétele folyamatos üzemeltetésre, karbantartásra.

Tartalma:

Időszakos karbantartási feladatok ellátása:

- A felszerelés tisztítása
- A hibás/tönkrement eszközök javítása/cseréje
- Megfelelőségi tesztek (tudják-e teljesíteni az eszközök az elvárásokat)
- A kamera pozíciójának és fókuszának újraállítása, fenntartása
- A rendszerszoftver frissítése/fejlesztése
- Garanciavállalás
- A tevékenységek naplózása
- Szakmai tanácsadás
- Fejlesztés/bővítés esetén tervezés, tanácsadás, teljes körű ügyintézés
- Távsegítség biztosítása

A hálózati infrastruktúra folyamatos szolgáltatásának biztosítása az elvárt sávszélességen, valamint az eszközpark további fejlesztésének/bővítésének lehetővé tétele.

Díjaink:

Határozatlan időre, eszközcsere garancia nélkül, havidíjjal:

- Havidíj: 10.000 Ft + áfa / hó
- Kameránként fizetendő: 800 Ft + áfa / hó
- Ingyenes kiszállások száma előre egyeztetett időpont alapján: 5 alkalom/hó
- Kiszállási díj sürgős esetben (24 órán belül): 6.000 Ft + áfa / alkalom
- Munkaóradíj - a vállalt kiszállásokon kívüli munkákra - 4.000 Ft + áfa / óra / fő
- Munkaóradíj sürgős esetben- a vállalt kiszállásokon kívüli munkákra - 6.000 Ft + áfa / óra / fő

Ebben az esetben a meghibásodott eszközöket térítés ellenében cseréljük.

Feltételek:

A térfigyelő rendszer létesítését nem mi végeztük így a nem általunk felszerelt vagy beüzemelt berendezések működéséért nem tudunk garanciát, illetve felelősséget vállalni, ellenben vállaljuk, hogy mind emberileg, mind szakmailag a tőlünk elvárható módon biztosítsuk azok működőképességét.

A rendszer átvétele esetén az előző üzemeltető rendelkezésünkre bocsájta az összes hozzáférést az eszközökhöz, berendezésekhez. Amennyiben ez nem történik meg, akkor a rendszert újra kell konfigurálni, installálni, beállítani, melynek egyszeri nettó 112.000 Ft díja van.

Egyéb tudnivalók:

- A javítás, karbantartás, kivitelezés során használt eszközök és berendezésekre és az elvégzett munkára 1 év garanciát biztosítunk.
- Elérhetőség, rendelkezésre állás: minden nap 8:00-18:00, kivéve ünnepnapokon
- Fizetési mód: átutalással.

Az árajánlatban szereplő összegek nettó árak, melyek nem tartalmazzák az ÁFA-t.

Kelt: Nagyvenyim, 2016. április 20.

Üdvözlettel:

Hajnal Tibor
ügyvezető
Fázis Bt.

ÜZEMELTETÉSI ÉS KARBANTARTÁSI SZERZŐDÉS

amely létrejött egyrészről

Név/Cégnév:

Lakhely/székhely:

Adószám:

Cégjisz./Nyilvt.szám:

Képviselő

bankszámláját vezető hitelintézet
és bankszámlaszáma

mint Megrendelő, másrészről

Név/Cégnév:

Lakhely/székhely:

Adószám:

Cégjisz./Nyilvt.szám:

Képviselő/elérhetőségek

bankszámláját vezető hitelintézet
és bankszámlaszáma

Fázis Bt.

2421 Nagyvenyim, Boróka utca 2.

22084798-2-07

07-06-007445

Hajnal Tibor ügyvezető, 06/30-902-6358

OTP: 11736037-20507169

mint Üzemeltető között a következők szerint:

1. A szerződés tárgya:

- Mezőfalva közigazgatási területén, közterületen térfigyelő kamerarendszer üzemeltetése a kiépített térfigyelő kamerarendszer üzemeltetési jogának átengedésével, az üzemelési és karbantartási ráfordítások pénzbeli megtérítése mellett.

Tartalma:

Időszakos karbantartási feladatok ellátása:

- A felszerelés tisztítása
- A hibás/tönkrement eszközök javítása/cseréje
- Megfelelőségi tesztek (tudják-e teljesíteni az eszközök az elvárásokat)
- A kamera pozíciójának és fókuszának újraállítása, fenntartása
- A rendszerszoftver frissítése/fejlesztése
- Garanciavállalás
- A tevékenységek naplózása
- Szakmai tanácsadás
- Fejlesztés/bővítés esetén tervezés, tanácsadás, teljes körű ügyintézés
- Távsegítség biztosítása

A hálózati infrastruktúra folyamatos szolgáltatásának biztosítása az elvárt sávszélességen, valamint az eszközpark további fejlesztésének/bővítésének lehetővé tétele.

2. A felek a vállalkozói díjat az alábbiak szerint állapítják meg:

- Havidíj: 10.000 Ft + áfa /hó
- Kameránként fizetendő: 800 Ft + áfa/hó
- Ingyenes kiszállások száma előre egyeztetett időpont alapján: 5 alkalom / hó
- Kiszállási díj sürgős esetben (24 órán belül): 6.000 Ft + áfa / alkalom
- Munkaóradíj - a vállalt kiszállásokon kívüli munkákra - 4.000 Ft + áfa / óra /fő
- Munkaóradíj sürgős esetben- a vállalt kiszállásokon kívüli munkákra - 6.000 Ft + áfa / óra / fő

A vállalkozói díj nem foglalja magában a tevékenységhez szükséges anyag- és egyéb költségeket.

3. Jelen szerződést a felek határozatlan időtartamra kötik.

4. A Megrendelő tudomásul veszi, hogy a térfigyelő rendszer létesítését nem az Üzemeltető végezte így a nem általa felszerelt vagy beüzemelt berendezések működéséért nem tud garanciát, illetve felelősséget vállalni, ellenben vállalja, hogy mind emberileg, mind szakmailag a tőle elvárható módon biztosítsa azok működőképességét.

5. Az Üzemeltető vállalja, hogy a kivitelezésnél kizárólag magasan kvalifikált szakmai erőket vesz igénybe, akik a kivitelezést első osztályú minőségben valósítják meg.

6. Az Üzemeltető köteles a Megrendelőt minden olyan körülményről haladéktalanul értesíteni, amely az üzemeltetést veszélyezteti, vagy gátolja. Az értesítés elmaradásából eredő kárért Üzemeltető felelős.
7. A Megrendelő az Üzemeltető jelen szerződésben rögzített kötelezettségének teljesítéséhez szükséges, a szerződéskötés időpontjában rendelkezésre álló dokumentumokat Üzemeltető rendelkezésére bocsátja.
8. Ha a Megrendelő célszerűtlen vagy szakszerűtlen utasítást ad, az Üzemeltető köteles erre figyelmeztetni, és a figyelmeztetést dokumentálni. A figyelmeztetés elmulasztásából eredő kárért az Üzemeltető felelős.
9. Ha a Megrendelő az utasítást az írásbeli figyelmeztetés ellenére fenntartja, Üzemeltető a felelőssége alól mentesül. Üzemeltető azonban a Megrendelő fenntartott utasítására sem végezheti el a munkát, ha az utasítás nyomán szabvány, előírás, élet vagy testi épség kerülne veszélybe.
10. A Megrendelő az Üzemeltető által végzendő kivitelezési munkáknál és az üzemeltetés során is első osztályú minőséget és a lehető leggondosabb teljesítést igényli. A kivitelezés minőségét illetően a mindenkor szakmai szabványokban rögzített minőségi tulajdonságok, mérettoleranciák stb. a mérvadók.
11. A Megrendelő tudomásul veszi, hogy - tekintettel a rendszer műszaki és kültéri körülményeire - az Üzemeltető 4C° alatt, illetve nem biztonságosnak ítélt időjárási viszonyok esetén a kültéri munkálatokat szünetelheti mindaddig, amíg a hőmérséklet az adott hőmérsékleti tartományt meg nem haladja, illetve a munkálatok megkezdéséhez szükséges időjárási viszonyok nem megfelelőek.
12. Az Üzemeltető felel azért, hogy alkalmazottai a kamerák megfigyelése során, amennyiben törvénybe ütköző magatartást észlelnek haladéktalanul értesítik a Dunaújvárosi Városi Rendőrkapitánysággal kötendő külön megállapodás alapján kijelölt szervezeti egységet. A Megrendelő és a rendőrség között létre jött megállapodás másolatát a Megrendelő az aláírást követő 5 napon belül Üzemeltetőnek átadja.
13. A rendszert a felek közösen végigjárják. Az átadás-átvétel során jegyzőkönyvben rögzíteni kell az esetleges hibákat és hiányosságokat.
14. Az átadás-átvételi jegyzőkönyv Felek általi aláírásának napján kezdődik az Üzemeltető tevékenysége, melynek során a beüzemelt térfigyelő rendszert működteti és üzemelteti.
15. Az Üzemeltető felel azért, hogy az általa esetleges kivitelezett munkák eleget tesznek a hatósági rendelkezéseknek és a vonatkozó jogszabályoknak, valamint szakmai szabványoknak és előírásoknak. Üzemeltető felel továbbá a szakszerű és folyamatos üzemeltetésért, az üzemeltetésből vagy más okból történő hiba elhárítása, valamint az eszközök karbantartása Üzemeltető kötelezettsége, de ennek anyagi és eszköz költségei a Megrendelőt terhelik.
16. Üzemeltető a munkavégzése során köteles betartani az általános munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi szabályokat és elvégezni mindazokat a munkákat, amik ezeknek az előírásoknak értelmében szükségesek.
17. Üzemeltető köteles az üzemeltetést – ezen belül a karbantartást is - úgy végezni és dolgozóit olyan mennyiségű és minőségű kollektív és egyéni védőfelszereléssel ellátni, hogy önmaga biztonságán túlmenően másokat ne veszélyeztessen.
18. Üzemeltető köteles feladatát úgy végezni, hogy ezzel más munkákban, szerkezetekben károk ne keletkezzenek.
19. A Felek a szükséges egyeztetések és a zökkenőmentes együttműködés biztosítása érdekében kapcsolattartókat neveznek meg.

Megrendelő kapcsolattartója:
Név:
Mobil:
Tel.:

Üzemeltető kapcsolattartója:
Név: Hajnai Tibor, Kiss Jenő
Mobil: 30/3977786
20. Az Üzemeltető köteles a Megrendelőt haladéktalanul értesíteni minden olyan körülményről, amelynek a szerződés teljesítésére kihatása lehet.

21. A Megrendelő a kivitelezést – munkaidő alatt – bármikor ellenőrizheti és kifogásait az ellenőrzéskor nyomban közölheti. A hibás teljesítésért azonban a vállalkozó akkor is felel, ha a megrendelő a kivitelezést nem ellenőrizte.
22. A Megrendelő a vállalkozási díjat – számla ellenében – az átvételtől számított 8 banki napon belül az Üzemeltető bankszámlájára való átutalással köteles kiegyenlíteni.
23. Az Üzemeltető tevékenysége során érintett minden személyre kiterjedő titoktartási kötelezettség terheli, minden a Megrendelővel, illetve az adott rendszerrel és az ott dolgozó személyekkel kapcsolatos tudomására jutott adatra, információra nézve. A titoktartási kötelezettség megszegése esetén az abból eredő kárért Üzemeltető teljes anyagi felelősséggel tartozik.
24. A Megrendelő vagy a Üzemeltető 30 napos felmondási idővel jelen szerződést indokolás nélkül felmondhatja. Ezt a szerződést csak írásban lehet módosítani vagy felbontani.
25. Amennyiben bármelyik fél e szerződésben foglaltaktól eltérően mondja fel e szerződést, úgy köteles a másik fél ebből eredő kárát megtéríteni.
26. A felek közös megegyezés esetén a felmondási időtől eltérhetnek, amennyiben ezt írásban rögzítik, és azt aláírásukkal igazolják.
27. A szerződés azonnali hatállyal felmondható a Megrendelő részéről, amennyiben az Üzemeltető jelentős anyagi kárt okoz, vagy pedig súlyosan megszegi jelen szerződésben vállalt kötelezettségeit.
28. Az Üzemeltető azonnali hatállyal jogosult felmondani a szerződést, ha a Megrendelő számlatartozása a számla fizetési határidejét követő 60. napon sincs kiegyenlítve az Üzemeltető felé.
29. E szerződéses jogviszonnyal kapcsolatos közleményeket a felek e-mail üzenet formájában küldik meg egymásnak.
30. Az Üzemeltető az általa végzett munkára 12 hónap garanciát vállal.
31. A jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. és a vonatkozó hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók.
32. A Felek megerősítik, hogy esetleges vitáikat megkísérlik békés úton rendezni, és amennyiben egyeztető tárgyalásaik eredményre nem vezetnek, úgy a megállapodó felek kikötik a Dunaújvárosi Városi Bíróság illetékességét.

Ezt a szerződést a felek egyetértően elfogadták és cégjegyzésre igazoltan jogosult képviselőik aláírták.

Kelt: Mezőfalva, **2016. év április hó 22. napján.**

.....
Megrendelő

.....
Vállalkozó

Karbantartási szerződés tervezet

Amely létrejött az

LUX Digit Alarm Kft. (adószám: 23371130-2-02, cégjegyzékszám: 02-09-077462, székhely 7623 Pécs, Megyeri út 22., képviselő: Bors László, diszpécser telefonszáma: 72/449-228) mint **Vállalkozó:**

és az **Mezőfalva Polgármesteri Hivatal**, 2422 Mezőfalva, József Nádor u. 19. mint **Megrendelő** között.

A Vállalkozó vállalja a Megrendelő fenti cím alatt működő **CCTV megfigyelőrendszer** rendszeres **negyedéves karbantartását**, az adatvédelmi, és vagyonvédelmi törvény előírásainak megfelelően az alábbi feltételekkel:

1. A karbantartási díj tartalmazza a kiszállás költségét, a képrögzítő, és a kamerák tisztítását, a vezetékhálózat és a kamerák működésének ellenőrzését, próbáját, valamint a tápegység(ek), vizsgálatát. Ezenkívül tartalmazza a vizsgálat során felmerülő hibák elhárításának munkadíját, amennyiben a hiba nem helytelen kezelésből, erőszakos rongálásból, törésből, elemi kárból származik. Az utóbbi esetekben a vállalkozó a végzett munkát számlázza a megrendelő felé.
2. A két karbantartás közötti időben előforduló meghibásodások esetén 72 órán belül a Vállalkozó megkezdí a hiba elhárítását.
3. A Megrendelő tudomásul veszi, hogy jelen szerződés nem garantálja a rendszer folyamatos működőképességét, csak jelentősen csökkenti a meghibásodások valószínűségét.
4. A Megrendelő vállalja, hogy meghibásodás esetén a hiba elhárításáig az objektum védelméről gondoskodik.
5. A karbantartás **negyedéves díja: 135 000 Ft + ÁFA**, amit a Vállalkozó számláz az elvégzett munkát igazoló munkalap alapján a Megrendelő felé, és a Megrendelő 8 napon belül átutal a vállalkozó 50800104-15139528 sz. pénzforgalmi jelzőszámára.
6. A karbantartási szerződés határozatlan időre szól, de a minimális szerződési idő egy év, amelynek lejártát megelőzően a Megrendelő csak a Vállalkozó szerződésszegése esetén, illetve a jelen szerződésben leírt feltételekkel bontható fel.
7. A szerződés felmondási ideje, az 1 év letelte után 30 nap, amely mindkét fél részéről felmondható. A felmondás az egy év letelte után úgy közölhető írásban, hogy az legkorábban a felmondás postára adását követő hónap utolsó napjára szóljon.

8. A Megrendelő köteles eseménynaplót biztosítani, amibe a rendszerrel kapcsolatos eseményeket, a karban-tartást végzőnek kell vezetni. (pl.: karbantartás, hiba, javítás, alkatrész csere, nap, óra, aláírás).
9. Jelen karbantartási szerződésben szereplő díjat a Vállalkozó jogosult minden év januártól az előző év decemberében az MNB weblapján aktuális inflációként megadott arányban emelni.
10. A karbantartást végző szerelő az eseménynaplóban rögzíti, ha a rendszer üzemképes, de a hatásfoka az avulásból adódóan csökken, és javaslatot tesz a cserére. A berendezés avulásával kapcsolatos cserék egy külön szerződés tárgyát képezik.
11. A szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. hatályos jogszabályai a mérvadók.

A felek külön kitételei:

A 3db 2TB-os HDD 3 évenkénti cseréje a vállalkozót terheli. Ami azt jelenti, hogy minden évben 1db 2TB-os HDD cseréje meg kell történjen.

Jelen szerződést a Vállalkozó és a Megrendelő mint ami akaratukkal mindenben megegyezőt írták alá.

.....
Vállalkozó

.....
Megrendelő

Pécs, 2016-04-19

KIVONAT

Készült Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Bizottsága 2016. április 27-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből.

**Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
Pénzügyi Bizottsága
25/2016. (IV. 27.) határozata
a térfigyelő kamerarendszer karbantartásáról**

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Bizottsága (a továbbiakban: Pénzügyi Bizottság) áttekintette a térfigyelő kamerarendszer karbantartására vonatkozó két ajánlatot.

A Pénzügyi Bizottság elfogadásra javasolja a Fázis Bt. ajánlatát Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének, tekintettel arra, hogy ez az ajánlat kedvezőbbnek bizonyult.

Felelős: Sóki László elnök
Határidő: azonnal

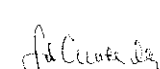
K. m. f.

Édlné Belusák Zsuzsanna s.k.
Bizottság tagja

Sóki László s.k.
Bizottság elnöke

A kivonat hiteles!

Mezőfalva, 2016. május 9.

Jásperné Csendes Melinda
jegyzőkönyvvezető

